
Innst. 16 S

(2009–2010)

Innstilling til Stortinget
fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Prop. 1 S (2009–2010) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2009–2010)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2010 vedrørende kapitler under Arbeidsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Justisdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Nærings- og handelsdepartementet (rammeområdene 1 og 6)

Innhold

	Side
1. Innledning	7
2. Kommuneøkonomi	7
2.1 Innledning	7
2.2 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	7
2.3 Generelle merknader fra Fremskrittspartiet	9
2.4 Generelle merknader fra Høyre	12
2.5 Generelle merknader fra Kristelig Folkeparti	15
2.6 Kommunene i tiltakssonen i Nord-Troms	15
2.7 Selskapsskatt	16
2.8 Forvaltningsnivåer	16
3. Rammeområde 1 – Statsforvaltning	17
3.1 Innledning	21
3.2 Generelle merknader	22
3.2.1 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	22
3.2.2 Generelle merknader fra Fremskrittspartiet	22
3.2.3 Generelle merknader fra Høyre	23
3.2.4 Generelle merknader fra Kristelig Folkeparti	24
3.3 Komiteens merknader til de enkelte kapitlene under rammeområde 1	26
3.3.1 Kap. 20 Statsministerens kontor	26
3.3.2 Kap. 21 Statsrådet	26
3.3.3 Kap. 612 Tilskudd til Statens Pensjonskasse	27
3.3.4 Kap. 1500 Fornyings-, og administrasjons- og kirkedepartementet	27
3.3.4.1 Post 1 Driftsutgifter	27
3.3.4.2 Post 22 Forskning	27
3.3.5 Kap. 1510 Fylkesmannsembetene	28
3.3.6 Kap. 1520 Departementenes servicesenter	28
3.3.7 Kap. 1530 Tilskudd til de politiske partier	28
3.3.8 Kap.1570 Datatilsynet	29
3.3.9 Kap. 1571 Personvernemnda	30
3.3.10 Kap. 1580 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	30
3.3.11 Kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål	30
3.3.12 Kap. 2445 Statsbygg	30
3.3.13 Kap. 5445 Statsbygg	31
4. Rammeområde 6 – Innvandring, regional utvikling og bolig	31
4.1 Innledning	36
4.2 Generelle merknader	36
4.2.1 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	36
4.2.2 Generelle merknader fra Fremskrittspartiet	38
4.2.3 Generelle merknader fra Høyre	39
4.2.4 Generelle merknader fra Kristelig Folkeparti	40
4.2.5 Økt innvandring og den norske velferdsmodellen	40
4.3 Komiteens merknader til de enkelte kapitlene under rammeområde 6	45
4.3.1 Kap. 500 Kommunal- og regionaldepartementet	45
4.3.1.1 Post 1 Driftsutgifter	45
4.3.1.2 Post 21 Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag	45

	Side	
4.3.1.3	Post 50 Forskningsprogrammer under Norsk forskningsråd	45
4.3.2	Kap. 551 Regional utvikling og nyskaping	46
4.3.2.1	Post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	46
4.3.2.2	Post 61 Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift.....	46
4.3.3	Kap. 552 Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	47
4.3.3.1	Post 21 Kunnskapsutvikling, informasjon mv.	47
4.3.3.2	Post 72 Nasjonale tiltak for regional utvikling	47
4.3.4	Kap. 554 Kompetansesenter for distriktsutvikling	48
4.3.5	Kap. 2412 Husbanken (Unntatt post 90)	48
4.3.6	Kap. 580 Bostøtte	48
4.3.7	Kap. 581 Bolig og bomiljøtiltak.....	49
4.3.7.1	Post 21 Kunnskapsutvikling og formidling	49
4.3.7.2	Post 61 Husleietilskudd	50
4.3.7.3	Post 75 Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger	50
4.3.7.4	(Ny) Post 76 Tilskudd til tilpasning av privat bolig, eldre	50
4.3.7.5	Post 77 Kompetansetilskudd til bærekraftig bolig- og byggkvalitet	51
4.3.7.6	Post 78 Boligsosialt kompetansetilskudd	51
4.3.8	Kap. 582 Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg	51
4.3.9	Kap. 585 Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus	51
4.3.10	Kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	52
4.3.11	Kap. 587 Statens bygningstekniske etat	53
4.3.12	Kap. 490 Utlendingsdirektoratet	53
4.3.12.1	Post 1 Driftsutgifter	53
4.3.12.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	54
4.3.12.3	Post 22 Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	55
4.3.12.4	Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, Effektprogrammet	55
4.3.12.5	Post 60 Tilskudd til vertskommuner for statlige mottak, asylsøkere og flyktninger	55
4.3.12.6	Post 70 Økonomiske ytelser til beboere i asylmottak	56
4.3.12.7	Post 72 Retur og tilbakevending av flyktninger	57
4.3.12.8	Post 73 Gjenbosetting av flyktninger, støttetiltak kap. 821 post 60	58
4.3.12.9	Post 75 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet	58
4.3.13	Kap. 491 Utlendingsnemnda	58
4.3.13.1	Post 1 Driftsutgifter	58
4.3.13.2	Post 2 Spesielle driftsutgifter	59
4.3.14	Kap. 820 Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	59
4.3.15	Kap. 821 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	60
4.3.15.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, integrering og mangfold	60
4.3.15.2	Post 60 Integreringstilskudd	61
4.3.15.3	Post 62 Kommunale innvandreriltak	63
4.3.15.4	Post 70 Bosettingsordningen og integreringstilskudd, oppfølging	64
4.3.15.5	Post 71 Tilskudd til innvandringsorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	64
4.3.16	Kap. 822 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	65
4.3.16.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, opplæring i norsk og samfunnskunnskap.....	65
4.3.16.2	Post 22 Norskprøver for voksne innvandrere	65
4.3.16.3	Post 60 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	65
4.3.17	Kap. 823 Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene	66
4.3.18	Kap. 1533 Sametinget	66
4.3.18.1	Post 50 Sametinget	67
4.3.18.2	Post 54 Avkastning av Samefolkets fond	67
4.3.19	Kap. 1534 Tilskudd til samiske formål	67

	Side
4.3.19.1 Post 72 Samisk språk, informasjon, mv.	67
4.3.19.2 Post 74 Dokumentasjon, formidling, mv.	67
4.3.20 Kap. 1535 Gáldu – Kompetansesenter for urfolks rettigheter	67
4.3.21 Kap. 1536 Internasjonalt fag- og formidlingscenter for reindrift	68
4.3.22 Kap. 1540 Nasjonale minoriteter	68
4.3.22.1 Post 60 Tiltak for rom	68
4.3.22.2 Post 70 Tilskudd til nasjonale minoriteter	68
4.3.22.3 Post 71 Avkastning av Romanifolkets/taternes kulturfond	68
5. Forslag fra mindretall	69
6. Tilråding fra komiteen	71

Innst. 16 S

(2009–2010)

Innstilling til Stortinget fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Prop. 1 S (2009–2010) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2009–2010)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2010 vedrørende kapitler under Arbeidsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Justisdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet og Nærings- og handelsdepartementet (rammeområdene 1 og 6)

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lise Christoffersen, Håkon Haugli, Hilde Magnusson Lydvo, Ingalill Olsen og Eirik Sivertsen, fra Fremskrittspartiet, Per-Willy Amundsen, Gjermund Hagesæter og Åge Starheim, fra Høyre, Trond Helleland og Michael Tetzschner, fra Sosialistisk Venstreparti, lederen Heikki Holmås, fra Senterpartiet, Ola Borten Moe, og fra Kristelig Folkeparti, Geir Jørgen Bekkevold, behandler i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2010 under de kapitler og poster som er fordelt til komiteen under rammeområdene 1 og 6.

Komiteen viser til at bevilgningsforslag under 90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet. Det vises til Innst. 3 S (2009–2010).

Komiteen har ved Stortingets vedtak 22. oktober og 10. november 2009 fått tildelt kapitler under rammeområde 1 Statsforvaltning og rammeområde 6 Innvandring, regional utvikling og bolig, jf.

Innst. 27 S (2009–2010). Ved Stortingets vedtak 26. november 2009 er netto utgiftsramme for rammeområde 1 fastsatt til kr 12 610 853 000 og for rammeområde 6 fastsatt til kr 15 816 649 000, jf. Innst. 2 S (2009–2010).

Komiteen viser til at i samsvar med Stortingets forretningsorden § 21 femte ledd, jf. Innst. S. nr. 243 (1996–1997), skal bare de forslagene som summerer seg til rammen for rammeområdene 1 og 6, og som er vedtatt ved behandlingen av Innst. 2 S (2009–2010), tas opp til votering ved behandlingen av denne innstillingen.

Komiteen har mottatt brev fra Kommunal- og regionaldepartementet v/statsråd Liv Signe Navarsete, datert 13. november 2009. I brevet gjøres komiteen oppmerksom på enkelte feil i Prop. 1 S (2009–2010) fra Kommunal- og regionaldepartementet. Brevet vedlegges innstillingen.

2. Kommuneøkonomi

2.1 Innledning

Komiteen viser til sitt ansvarsområde, kommunal forvaltning, og behandlingen av den årlige kommuneproposisjonen. På denne bakgrunn har komiteen funnet det formålstjenlig å ta med merknader om kommuneøkonomi- og forvaltning i innstillingen. Når det gjelder bevilgningene til rammetilskudd til kommunesektoren, viser komiteen til rammeområde 18 i Innst. 3 S (2009–2010).

2.2 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at kommunene

har det overordnede ansvaret for store deler av velferdstilbudet til sine innbyggere, og skal sikres ressurser og handlefrihet til å løse viktige velferdsoppgaver.

Flertallet anser en sterk og sunn kommuneøkonomi som en forutsetning for et godt velferdstilbud i hele landet. Kommunesektorens frie inntekter skal styrkes betydelig i løpet av stortingsperioden, slik at tilbudet innenfor barnevern, skole og pleie og omsorg kan bedres.

Flertallet vil, i samråd med kommunesektoren, sikre en robust og bærekraftig kommuneøkonomi. De samlede ressursene skal brukes slik at tjenestetilbudet kan styrkes, kvaliteten forbedres og vedlikeholdet ivaretas. Alle nye statlige pålegg eller reformer fullfinansieres.

Flertallet viser til at kommunesektoren har et bredt ansvar for sentrale velferdstjenester, bl.a. innen oppvekst, utdanning, pleie og omsorg. Kommunal sektor forvalter en stor del av fellesskapets ressurser og er en viktig arbeidsgiver, myndighetsutøver, samfunnsutvikler og tjenestetilbyder. Kommunesektoren er avhengig av gode rammevilkår for å kunne utvikle og opprettholde et godt tjenestetilbud. Kommunesektoren trenger handlefrihet og forutsigbare rammebetingelser.

Flertallet viser til at Regjeringen legger til rette for dette, bl.a. gjennom inntektsvekst i 2010, særlig i de frie inntektene. Kommunesektoren fikk et betydelig økonomisk løft i forrige stortingsperiode. F.o.m. 2006 t.o.m. 2009 kan realveksten i de samlede inntektene anslås til 33,8 mrd. 2009-kroner. Veksten har bidratt til å bedre det kommunale tjenestetilbudet bl.a. ved at flere barn har fått plass i barnehage og at antall årsverk, særlig i omsorgssektoren, har økt betydelig.

Flertallet vil understreke at til tross for sterk inntektsvekst i perioden har aktivitetsveksten i 2007 og 2008 vært høyere enn inntektsveksten.

Kombinert med økte rente- og avdragsutgifter, sterkere kostnadsvekst enn forventet og tap på finansielle plasseringer, har dette ført til at mange kommuner i 2008 hadde et svakt netto driftsresultat. Det samlede kommuneopplegget for 2009 legger til rette for en konsolidering av den økonomiske balansen og fortsatt utbygging av det kommunale tjenestetilbudet. Flertallet mener det er behov for fortsatt styrking av kommuneøkonomien i 2010, slik at tjenestetilbudet kan utbygges videre.

Flertallet viser til at Regjeringen legger opp til reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter på om lag 8 mrd. kroner i 2010, eller 2,6 pst. Veksten er regnet fra anslått inntektsnivå i 2009 i Revidert nasjonalbudsjett 2009. Av veksten i de samlede inntektene er 4,2 mrd. kroner frie inntekter, en reell vekst i de frie inntektene på 1,9 pst. Av dette er 230

mill. kroner begrunnet med en styrking av det forebyggende helsearbeidet i kommunene i tilknytning til samhandlingsreformen. 1 mrd. kroner av veksten er begrunnet i fylkeskommunenes økte ansvar på samferdselsområdet.

Flertallet mener at veksten i de frie inntektene legger til rette for videre utbygging av kommunale tjenester bl.a. innen skole, pleie og omsorg og barnevern. Regjeringen har hatt et mål om å øke bemanningen i de kommunale omsorgstjenestene ut fra nivået i 2004, med 10 000 nye årsverk innen utgangen av 2009. For perioden 2004 til 2008 viser tall fra Statistisk sentralbyrå at personellinnsatsen er økt med om lag 10 900 årsverk. I årene 2006, 2007 og 2008 var det en betydelig årsverksvekst med til sammen om lag 12 500 nye årsverk.

I Omsorgsplan 2015 ble det på usikkert grunnlag anslått at det er behov for 12 000 nye årsverk i perioden 2008–2015. Flertallet mener veksten i de frie inntektene i 2010 gir rom for flere nye årsverk i pleie- og omsorgstjenesten.

Veksten i de frie inntektene i 2010 legger til rette for en styrking av det kommunale barnevernet med 400 årsverk. Flertallet vil peke på at ressursbruket i det kommunale barnevernet varierer fra kommune til kommune. Selv om midlene blir tildelt kommunene gjennom de frie inntektene, forventer flertallet at midler tilsvarende 400 nye årsverk blir brukt til å styrke det kommunale barnevernet i 2010.

Flertallet viser til at med Regjeringens budsjettforslag for 2010 kan den samlede reelle inntektsveksten for kommunesektoren f.o.m. 2006 t.o.m. 2010 anslås til 40,9 mrd. 2010-kroner.

Kommunesektoren vil i 2010 disponere om lag 333 mrd. kroner. Av dette er om lag 226 mrd. kroner frie inntekter, dvs. at frie inntekter utgjør i underkant av 70 pst. av de samlede inntektene. Øvrige inntekter for kommunesektoren er øremerkede tilskudd, momskompensasjon og gebyrinntekter.

Flertallet viser til at øremerkede tilskudd til barnehager skal innlemmes i kommunenes rammetilskudd fra 2011. Dette innebærer en betydelig reform som vil berøre svært mange mennesker, og stille høye krav til kommunene som barnehagemyndighet.

Flertallet viser også til at barnehagesektoren omfatter om lag 260 000 barn og over 80 000 ansatte. Nesten halvparten av barna går i ikke-kommunale barnehager. At halvparten av barnehagene er private, innebærer særlige utfordringer når det gjelder å sikre et likeverdig tilbud til barna og likeverdige arbeidsbetingelser for de ansatte.

Flertallet viser til at Regjeringen har lagt opp til en femårsplan for innføring av full økonomisk likeverdig behandling mellom kommunale og ikke-kommunale barnehager, og redegjort for ambisjoner om høy og jevn kvalitet i barnehagene i St.meld. nr.

41 (2008–2009) Kvalitet i barnehagen. Det er avgjørende for kvaliteten på tilbudet at kommunene fra 2011 ivaretar det økonomiske ansvaret for sektoren på en slik måte at barnehagene sikres tilstrekkelige rammer.

Flertallet mener det er viktig å sikre kontinuitet i arbeidet med å realisere disse ambisjonene når kommunene overtar finansieringsansvaret for barnehagene i 2011, og ber Regjeringen vurdere alle forutsetninger som må være til stede for å sikre dette i sammenheng med denne overgangen, herunder om tilsynet med barnehagesektoren er tilstrekkelig.

Ressurskrevende tjenester

Flertallet viser til at formålet med bevilgningen til ressurskrevende tjenester er å sikre at tjenestemottakere som krever stor ressursinnsats fra det kommunale tjenesteapparat, får et best mulig tilbud, uavhengig av kommunens økonomiske situasjon. Med ressurskrevende tjenestemottaker menes en person med store hjelpebehov og som mottar omfattende helse- og omsorgstjenester fra kommunen. Kommunene har ansvaret for å gi helse- og omsorgstjenester til de som har krav på dette i henhold til sosialtjenesteloven og kommunehelsetjenesteloven. Tjenesten finansieres i hovedsak av de frie inntektene, men med betydelig variasjon og behov kommunene imellom, så har det vært nødvendig med en egen tilskuddsordning for ressurskrevende tjenester, som et supplement til kommunenes frie inntekter.

Flertallet viser til at tildelingskriteriene endres i statsbudsjettet for 2010. Etter at ordningen ble endret i 2008 har kommunene fått kompensert 85 pst. av egne netto lønnsutgifter utover innslagspunktet. Kommunenes egenandel er 15 pst. for utgifter over innslagspunktet. I statsbudsjettet for 2010 foreslås det at kommunene får kompensert 80 pst. av egne netto lønnsutgifter utover innslagspunktet på kr 865 000.

Flertallet viser til at det i 2009 ble utbetalt 3 998 millioner kr til kommunene på denne tilskuddsposten. Det er en nominell økning på 1 030 millioner kr sammenlignet med tilskuddet for 2008. Antallet tjenestemottakere økte med 794 personer, eller 17,6 pst. i forhold til i 2008. Med bakgrunn i den sterke veksten i toppfinansieringstilskuddet for de siste årene, økes vekstanslaget for antallet mottakere og for utgifter pr. mottaker. Regjeringen foreslår å øke innslagspunktet noe utover prisstigningen og redusere kompensasjonsgraden fra 85 pst. til 80 pst. Dette gir samlet sett et anslag på vekst i utgiftene på 8,8 pst. nominelt, eller 5,4 pst. reelt i forhold til faktisk utbetaling i 2009.

Flertallet vil bemerke at det ikke er optimalt å endre forutsetningene i en slik type kompensasjonsordning, ut fra behovet for forutsigbarhet. Denne ord-

ningen vil ha tilbakevirkende budsjettvirkning for kommunene i 2009. Flertallet er derfor tilfreds med at kommunene har fått beholde merskatteinntektene på 950 mill. kroner.

Fagskolene

Flertallet viser til at det ble reist spørsmål om fagskolene i budsjett høringen i komiteen, i forbindelse med at fylkeskommunene har overtatt ansvaret for drift og finansiering av fagskoleutdanningene, og at midlene blir fordelt etter de ordinære kostnadsnøkklene i inntektssystemet i 2011. Flertallet viser videre til at flertallet i komiteen uttalte følgende i forbindelse med gjennomføringen av forvaltningsreformen:

"Flertallet mener det er viktig at statlige ressurser blir overført til fylkeskommunene på en mest mulig rettferdig måte i forbindelse med overføringen av drifts- og finansieringsansvaret for fagskolene. Det må videre vurderes en oppgjørsordning mellom fylkeskommunene for å sikre studentene frie valgmuligheter i utdanningstilbud over fylkesgrensene." (Innst. O. nr. 30 (2008–2009))

Flertallet ber om at det i kommuneproposisjonen for 2011 foretas en vurdering av behovet for eventuell oppgjørsordning mellom fylkeskommunene.

Flertallet understreker at det er viktig å finne fram til en mest mulig rettferdig ordning i denne forbindelse.

2.3 Generelle merknader fra Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener dagens modell for finansieringen av kommunesektoren er lite hensiktsmessig. Modellen sikrer verken likeverdige tilbud, tilstrekkelig omfang og kvalitet på tjenestene eller nødvendig økonomisk forutsigbarhet. Disse medlemmer ønsker at staten skal ta over det finansielle ansvaret for grunnleggende velferdstilbud som skole, eldre og pleie. Disse medlemmer har gjentatte ganger foreslått dette i Stortinget, og må derfor ta utgangspunkt i dagens finansieringssystem i budsjettbehandlingen, selv om dette er systemer vi ønsker å endre. Disse medlemmer vil i denne forbindelse vise til Fremskrittspartiets forslag og merknader om ønskede endringer i finansieringssystemet fremmet i Innst. 2 S (2009–2010).

Det er langt fra Soria Moria til den hverdagen mange folkevalgte, og ikke minst innbyggerne, i Kommune-Norge opplever. Skolebarn og eldre blir i dag utsatt for uverdige prioriteringer, og i mange kommunestyre må lokalpolitikere prioritere mellom eldre og barn. Ofte ender begge opp som tapere. Et betydelig antall kommuner leverte negativt driftsre-

sultat i 2008 og stadig flere kommuner står i fare for å havne på ROBEK-listen. Til tross for at Regjeringen har fulgt opp sine rammer fra kommuneproposisjonen, er det liten tvil om at kommunesektoren står foran en svært krevende situasjon. Økte kostnader og flere oppgaver spiser i stor grad opp den foreslåtte økningen fra Regjeringen og gir lite igjen til de grunnleggende velferdstjenestene som har et stort behov for styrking.

Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet i de siste fire årene har foreslått en styrking av kommunenes økonomi med over ti mrd. kroner mer enn Regjeringen. For 2010 ønsker disse medlemmer å gi kommunesektoren styrket økonomisk handlingsrom og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett der det er lagt inn en økning på om lag 4,2 mrd. kroner utover Regjeringens forslag. I dette ligger blant annet et øremerket tilskudd til eldreomsorgen med 1,5 mrd. kroner, 115 mill. kroner til fagskolene, men også nærmere 1,7 mrd. kroner i økte, frie midler til kommunene.

Disse medlemmer mener det er en svakhet med dagens kostnadsnøkler at det ikke finnes et kriterium som sikrer kompensasjon til kommuner som ikke har vegforbindelse med nabokommuner. Dagens inntektssystem fanger ikke opp at en hel kommune ikke er landfast, mens det at deler av en kommune ikke er landfast, blir ivaretatt gjennom de tre reiseavstandskriteriene. De kommunene dette gjelder har større utgifter på mange felt siden de ikke kan samarbeide interkommunalt grunnet ferjestrekning. Dette gjelder områder som legevakt, brannvern osv. I dagens kostnadsnøkler er det tre kriterier som går på reiseavstand, men alle disse gjelder forholdet internt i en kommune og ikke nærheten til nabokommunene.

Disse medlemmer mener at kostnadsnøklerne ikke bare må se på forholdene internt i en kommune, men også hvorledes kommunen har mulighet å samarbeide med andre om tjenester.

Disse medlemmer mener at denne problemstillingen må vurderes når kostnadsnøklerne skal vurderes i kommuneproposisjonen 2011 eller ved at gjeldende distriktpolitiske virkemidler utvides til også å omfatte disse kommunene. Småkommunetilskuddet er et slikt tilskudd som godt kan utvides til også å gjelde kommuner som ikke har fast vegforbindelse til sine nabokommuner. Det kan gjøres i statsbudsjettet for 2010.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen se på situasjonen til kommuner uten fastlandsforbindelse når nye kostnadsnøkler for utgiftsutjevning blir lagt frem for 2011."

Ressurskrevende tjenester

Disse medlemmer er skuffet over Regjeringens forslag om å svekke toppfinansiering for ressurskrevende tjenester. Disse medlemmer mener den foreslåtte svekkelsen vil gjøre det vanskeligere for kommunene å gi et adekvat tilbud til denne gruppen. Disse medlemmer vil vise til spm. 338 av 20. oktober 2009, fra finansfraksjonen/Fremskrittspartiet og svar fra Finansdepartementet, der det fremgår at svekkelsen gir en ekstra kostnad for kommunene på 300 mill. kroner for 2009.

Disse medlemmer vil vise til at denne ekstra kostnaden for enkelte kommuner alene "spiser opp" økningen i frie inntekter. Disse medlemmer vil videre vise til at det nærmest ikke er mulig for kommunene å redusere tilbudet til ressurskrevende tjenester tilsvarende bortfallet i kompensasjon, da enhver krone spart i redusert tilbud fører til ytterligere reduksjon i statlig støtte. Resultatet av denne omleggingen av toppfinansieringen er at den i stor grad vil ramme andre tjenestemottakere. Disse medlemmer er også meget skeptiske til at denne endringen vil få tilbakevirkende effekt siden den vil slå ut på tilbudet kommunene har gitt og budsjettet med for 2009. Disse medlemmer konstaterer også at endringen kom helt uten forvarsel på kommunene, og at kommunene opplever endringen som et tillitsbrudd.

Disse medlemmer ønsker å reversere den foreslåtte endringen, men øg å styrke ordningen ytterligere gjennom å redusere innslagspunktet til 800 000 kroner pr. bruker for 2010. På sikt ønsker disse medlemmer å senke innslagspunktet i denne finansieringsordningen til 400 000 kroner og vil gjøre dette trinnvis over en periode på flere år. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett der det videre foreslås en økning av kompensasjonsgraden fra 80 til 85 pst. Styrkingen er dekket gjennom en økt bevilgning på 673 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Tiltakspakke 2009

Disse medlemmers økte rammer kommer på toppen av disse medlemmers alternative tiltakspakke fra i vinter, hvor det ble foreslått omfattende tiltak overfor kommunesektoren, med blant annet tre mrd. kroner til å redusere det enorme vedlikeholdsetterslepet.

Øvrige riksveier

Disse medlemmer vil videre påpeke at disse medlemmer var imot flertallets vedtak om overføring av ansvaret for øvrige riksveier fra staten til fylkeskommunen og viser til sine merknader til forvaltningsreformen i Innst. S nr. 166 (2006–2007), jf.

St.meld. nr. 12 (2006–2007), samt i Innst. O. nr. 30 (2008–2009), jf. Ot.prp. nr. 10 (2008–2009) om lov om endringer i forvaltningslovgivningen mv. Disse medlemmer mener staten fraskriver seg ansvar ved å overføre de øvrige riksveier med et betydelig vedlikeholdsetterslep, uten å følge opp med tilstrekkelige, økonomiske midler for å håndtere dette.

Disse medlemmer viser til sitt forslag til Nasjonal transportplan i Innst. S. nr. 300 (2008–2009), der det legges opp til å investere 90 mrd. kroner for perioden 2010–2019 til de nye fylkesveiene utover rammene i Regjeringens NTP. Disse medlemmer viser til at dette utgjør 9 mrd. 2010-kroner hvert eneste år. Disse medlemmer viser til at Regjeringen innfører en investeringsramme på 2 mrd. kroner og at Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2010 har utvidet rentekompensasjonsordningen med 7 mrd. kroner utover Regjeringens ramme.

Fagskolene

Disse medlemmer vil videre vise til at disse medlemmer var imot overføring av fagskolene til fylkeskommunen og viser til sine merknader og forslag i Innst. O. nr. 89 (2006–2007), jf. Ot.prp. nr. 39 (2006–2007).

Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at fagskoleutdanning skal kunne følge dynamikken i næringslivet og dets skiftende behov, og mener det er viktig å sikre fagskolene en god finansieringsordning. Disse medlemmer er opptatt av å sikre et godt fagskolemiljø med forutsigbare økonomiske rammer, og vil på bakgrunn av dette øremerke midler til dette formålet i ny post på 115 mill. kroner.

Frafall i skolen

Disse medlemmer mener videre utviklingen med frafall i skolen er bekymringsfull. Disse medlemmer registrerer at de største utfordringene knyttet til frafall ligger i yrkesfaglig utdanning. Disse medlemmer påpeker at mangelfull tilgang på lærlingplass utgjør en del av årsaken. Videre har virkninger av finanskrisen ført til en reduksjon i antall lærlingbedrifter. Disse medlemmer viser til at en økning i lærlingtilskuddet vil gjøre det mer attraktivt å ta inn lærlinger, og slik styrke elevens rett til fullføring av sin videregående utdanning innen yrkesfag. Disse medlemmer fremmer med dette følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem sak for Stortinget med forslag om at lærlingtilskuddet økes betydelig. Saken legges frem senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2010."

Styrket skolehelsetjeneste

Disse medlemmer viser til at det er utstrakte problemer med bråk og uro i norske klasserom. Disse medlemmer viser også til at det er store problemer med mobbing, noe som kan føre til psykiske lidelser hos barn og unge. Disse medlemmer mener det er et behov for en langt sterkere tverrfaglig innsats for å ta tak i disse problemene, og at skolehelsetjenesten spiller en vesentlig rolle i denne forbindelse. Disse medlemmer viser i denne forbindelse til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett hvor skolehelsetjenesten styrkes med 18 mill. kroner.

Kommunalt selvstyre

Disse medlemmer ønsker at kommunene skal få større frihet til å bestemme hvor mye innbyggerne skal betale i kommunal inntektsskatt, etter at staten har dekket kostnader knyttet til grunnleggende velferdstjenester, og viser til forslag fremmet i Dokument nr. 8:123 (2002–2003). Fritt kommunalt skattøre innebærer blant annet at ulike kommuner vil kunne fylle ulike nisjer og innbyggerne får langt større påvirkningsmulighet når det gjelder skattenivå enn i dag. Disse medlemmer mener innbyggernes interesse for lokalpolitikken vil kunne øke markant med fritt skattøre, og rekrutteringsgrunnlaget til aktiv lokalpolitisk deltagelse vil bli vesentlig styrket. Disse medlemmer ser også på fritt kommunalt skattøre som et ledd i få større konkurranse mellom kommunene om arbeidskraft, næringsvirksomhet og investeringer.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å innføre fritt kommunalt skattøre, under forutsetning av at det innføres en direkte statlig behovsstyrt finansiering av grunnleggende velferdstjenester."

Effektivisering i kommunesektoren

Disse medlemmer har gjennom en årrekke satt fokus på behovet for fornyelse og avbyråkratisering av Norge. Disse medlemmer har gjentatte ganger fremmet en rekke forslag om økt konkurranseutsetting, utfordringsrett, reduksjon av rapporteringskrav og skjemavelde. Offentlig sektor handler tjenester og varer for om lag 300 mrd. kroner hvert år, og disse medlemmer mener det ligger et stort potensial for innsparinger gjennom å ta i bruk flere elektroniske verktøy og med det eksponere det offentliges forespørsler for flere mulige leverandører. Til tross for at det har vært en utvikling på dette området de siste årene, mener disse medlemmer utviklingen bør gå raskere. Disse medlemmer

foreslår derfor at det stilles krav til kommunesektoren om å ta i bruk elektroniske konkurransegjennomføringsverktøy (KGV) i løpet av 2011, gjennom at deler av innbyggertilskuddet vurderes holdt tilbake dersom det ikke følges opp. Disse medlemmer vil i denne forbindelse vise til forslag fra Fremskrittspartiet fremmet i Innst. 2 S (2009–2010).

Særskilte tilskudd

Disse medlemmer er tilfreds med at Regjeringen i statsbudsjettet for 2010 foreslår å bevilge penger til områder med særlige utfordringer i forhold til negative levekår og som skal gå til å forebygge denne negative utviklingen. Disse medlemmer viser til at Regjeringen i budsjettforslaget foreslår en bevilgning på 43 mill. kroner til satsingen i Groruddalen, mens ingen andre byer tildeles slike midler, noe som ikke står i forhold til Regjeringens egne tidligere løfter om å bidra også andre steder. Etter disse medlemmers syn burde det også blitt bevilget tilsvarende midler til andre byer, etter de samme kriteriene som for Groruddal-satsingen. Disse medlemmer viser her til at Bergen kommune har utarbeidet en levekårsrapport som viser at enkelte utsatte områder i Bergen har tilsvarende utfordringer som i Groruddalen.

Disse medlemmer vil derfor oppfordre Regjeringen til å komme tilbake til Stortinget i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010 med forslag om også å bevilge penger til andre norske byer som har tilsvarende utfordringer som Groruddalen har.

Disse medlemmer vil for øvrig vise til disse medlemmers merknader til hvert enkelt kapittel.

Interkommunalt samarbeid om helsetjenester innen kriminalomsorgen

Disse medlemmer har merket seg at økt kapasitet innen kriminalomsorgen har ført til økt behov for helsetjenester. Disse medlemmer vil peke på at innsatte i fengsler har høyere sykkelighet, både når det gjelder somatisk og psykisk sykdom. Opptil 90 pst. av de innsatte har et rusproblem og mange er psykisk syke. Disse medlemmer har merket seg at økt inntak i fengslene før valget førte til økt fengselsfaglig bemanning finansiert fra Justisdepartementet, men at dette ikke ble fulgt opp tilsvarende i forhold til helsefaglige ressurser fra Helse- og omsorgsdepartementet. Disse medlemmer vil understreke at fengselshelsetjenesten ofte starter prosesser med utredning og behandling i forhold til de innsattes helseproblemer, men at dette arbeidet gjerne avbrytes når den innsatte løslates. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av utstrakt samarbeid mellom fengselshelsetjenesten og

de innsattes hjemkommuner og samarbeidet med spesialisthelsetjenesten. Disse medlemmer mener det er behov for å styrke fengselshelsetjenesten ytterligere og vil bevilge 10 mill. kroner til dette arbeidet.

Disse medlemmer mener videre det er behov for å utrede fengselshelsetjenesten nærmere og viser til forslag fremmet i Innst. 11 S (2009–2010), jf. Prop. 1 S (2009–2010), med Tillegg 3, som lyder:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en egen sak som avklarer fengselshelsetjenestens rolle og blant annet vurderer forhold som interkommunalt samarbeid, samarbeid med spesialisthelsetjeneste, kompetansebehov og kompetanseutvikling, samt forskning på helsetjeneste i fengsler."

Supplerende stønad til personer over 67 år

Disse medlemmer var imot innføringen av suppleringsstønad for innvandrere uten opptjente pensjonsrettigheter, jf. Innst. O. nr. 56 (2004–2005), Ot.prp. nr. 14 (2004–2005), Besl. O. nr. 49 (2004–2005).

Disse medlemmer mener innbyggere uten opptjente pensjonsrettigheter ikke skal ha særskilte ordninger, men må forholde seg til sosiale ytelser slik øvrige innbyggere må ved manglende arbeids- eller pensjonsinntekter. Disse medlemmer mener denne ordningen må avvikes og posten overføres til kommunene gjennom innbyggertilskuddet for å veie opp behovet for økte utbetalinger til sosialhjelp. Disse medlemmer viser til svar på spm. 365 av 20. oktober 2009 fra Finansdepartementet der det fremkommer at det tilløper nye mottakere fra januar 2010 kostnadsberegnet til 23 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til merknad vedrørende kap. 667 Supplerende stønad til personer over 67 år, fra Fremskrittspartiets fraksjon i arbeids- og sosialkomiteen i Innst. 15 S (2009–2010) og til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2010 hvor kap. 667 post 70 er redusert med 330 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige forslag for å oppheve Lov om supplerende stønad til personar med kort butid i Noreg."

2.4 Generelle merknader fra Høyre

Generelt

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at kommuneopplegget for 2010 baserer seg på regjeringen Stoltenberg II sitt inntektssystem for kommunesektoren, innført i 2009. Da inntektssystemet ble behandlet, tok Høyre flere initiativ for at det skulle sikres bred politisk enighet om inntektssyste-

met for kommunesektoren for å sikre et mer forutsigbart, enkelt og rettferdig inntektssystem. Disse medlemmer viser til at Regjeringen imidlertid valgte å vedta et system som kun fikk helhetlig støtte fra regjeringspartiene. Ettersom systemet avviker betydelig fra Høyres alternativ, viser disse medlemmer til at det er svært komplisert å fremme vårt alternative system på alle områder.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Stoltenberg II har forlatt målet om at kommunene skal finansieres med 50 pst. av egne skatteinntekter. Høyre mener at målet fortsatt bør være 50 pst., og at det kommunale skattøre burde ha vært satt høyere som følge av dette, ettersom grunnlaget gjennom inntektssystemet nå er endret, og forslag om høyere skattøre vil ha andre fordelingsmessige virkninger enn under det tidligere systemet. Disse medlemmer vil derfor vise til hovedtrekkene i sitt alternative inntektssystem og begrense forslaget til å foreslå å opprettholde ordningen med å tilbakeføre deler av selskapskatten til kommunene.

Disse medlemmer mener det er viktig at kommunene får beholde deler av selskapskatten lokalt. Det skaper et viktig grunnlag for at kommunene kan føre en positiv og fremtidsrettet næringspolitikk. Dette standpunktet ble støttet av både Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og Kommunenes Sentralforbund (KS) i høringen i forbindelse med nytt inntektssystem. Høyre vil derfor at 4,25 pst. av selskapskatten tilbakeføres til kommunene.

Disse medlemmer viser til at Regjeringens opplegg for kommunesektoren i 2010 er et nøkternt og stramt opplegg som vil kreve omstilling og kutt fra kommunenes side. Den økonomiske balansen som Regjeringen i sin første regjeringserklæring varslet at kommunene skulle oppnå, er lenger unna enn noen gang. Om kommunene skal kunne forbedre velferdstilbudet innenfor denne rammen, må de effektivisere driften og fokusere på å få mer kvalitet i tjenestene innenfor de samme økonomiske rammene.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Stoltenberg II overtok en kommunesektor i 2005 med utgifter under kontroll, voksende inntekter, og som var økonomisk i stand til å sette av mer enn 3 pst. til fremtidige investeringer og utrygge tider. Nå opplever kommunesektoren (utenom Oslo) for første gang et negativt driftsresultat som betyr behov for kutt og omstilling. Disse medlemmer mener Regjeringen ikke gjør nok for å bistå kommunene i den vanskelige situasjonen eller for å dempe den forventningskrisen den har skapt. Tvert om mener disse medlemmer at Regjeringen fortsetter å gi inntrykk av at handlingsrommet i kommunene er større enn det som er realiteten.

Disse medlemmer mener det er behov for en kommunereform som sikrer lokalsamfunnene mer frihet og større ansvar. Høyre vil derfor gjennomføre en omfattende oppgave- og kommunereform som skaper bedre tjenester og større og mer robuste kommuner. Nedleggelse av fylkeskommunen, stimulans til kommunesammenslåing, en reduksjon i antallet fylkesmannsembeter, samt å begrense fylkesmannens mulighet til å overprøve kommunale vedtak til legalitetskontroll og klager på saksbehandling, vil være en del av denne reformen.

Disse medlemmer viser til at velferdssamfunnet står overfor store utfordringer. Vi trenger nyskaping og nytenkning i offentlig sektor for å sikre varig velferd. Disse medlemmer mener nye løsninger for drift og en aktiv og moderne arbeidsgiverpolitikk er påkrevd dersom målene om en god og effektiv offentlig sektor skal nås. Disse medlemmer viser blant annet til en skremmende vekst i sykefravær og antallet uføre. Stadig flere faller utenfor arbeidsmarkedet. Veien ut av arbeidslivet er for kort, og veien tilbake er blitt for lang. Disse medlemmer viser til Prop. 1 S. (2009–2010) som viser at det ved utgangen av 2008 var om lag 578 000 personer med helserelaterte ytelser. Dette er en økning på vel 2 pst. i forhold til utgangsnivået i 2007. Antallet tapte årsverk grunnet uførepensjon, tidsbegrenset uførestønad, rehabilitering, nedsatt arbeidsevne, arbeidsledighet (helt og delvis) og ordinære tiltak økte med 25 000 til 595 000 årsverk fra 2007 til 2008. Det var først og fremst et økt antall arbeidsledige og økt sykefravær som bidro til denne økningen. Målt som andel av befolkningen i yrkesaktiv alder økte antall tapte årsverk med 0,3 prosentpoeng til 18,6 pst. i 2008. Disse medlemmer viser til at sykefraværet er høyest i helse- og sosialtjenester (9,6 pst). Dette rammer i stor grad kommunesektoren.

Disse medlemmer vil vise til at Høyre har lagt frem et budsjett for ny vekst og trygge bedrifter, et løft for utdanning og forskning og et krafttak på samferdsel. Disse medlemmer vil for øvrig vise til Høyres alternative budsjett.

Disse medlemmer mener at tidsramme for innføring av full likebehandling mellom offentlige og private barnehager på fem år er for lang tid og viser til Høyres alternative budsjett.

Disse medlemmer har merket seg at en endring av tilskuddssatsen midt i et driftsår, slik det er foreslått for 2010, er uheldig. To ganger tidligere, 1. mai 2004 og 1. august 2005, ble finansieringsgraden av de private barnehagene endret i løpet av driftsåret. Erfaringene er entydig negative. Oppjustering fra 1. august vil bety at hver enkelt kommune med private barnehager må beregne kommunalt driftstilskudd for hver barnehage to ganger i stedet for én. Systemet rundt utmåling av tilskudd til private barne-

hager er som kjent meget komplisert. En endring av tilskuddssatsen midt i et driftsår vil medføre dobbel ressursbruk – i kommunene, i barnehagene og hos fylkesmennene. Disse medlemmer viser til finansinnstillingen Innst. 2 S (2009–2010) der det foreslås en lov om at endringene gjøres gjeldende fra 1. januar og at det settes av 114 mill. kroner til dette.

Ressurskrevende tjenester

Disse medlemmer er særlig overrasket over at Regjeringen endrer forutsetningene for ordningen med tilskudd til særlige ressurskrevende tjenester, og at kuttet i ordningen i tillegg gis tilbakevirkende kraft. Disse medlemmer viser til at ordningen ble innført under Bondevik II-regjeringen, og har hatt tverrpolitisk oppslutning. Disse medlemmer ber Regjeringen om å følge nøye med på hvilke konsekvenser den generelle innstramningen vil få, men også konsekvensene som oppstår av at kuttet får tilbakevirkende kraft.

Bemanning i pleie- og omsorgssektoren

Disse medlemmer viser til statistikk fra SSB og KOSTRA som viser at dekningsgraden, det vil si årsverk (eksklusive fravær) i brukerrettede tjenester pr. mottaker i gjennomsnitt i alle kommunene var 0,44 i 2005, 0,45 i 2006 og 0,46 i 2007. I 2008 har den vært stabil på 0,46 årsverk. Disse medlemmer merker seg at økningen i antallet ansatte i sektoren dermed holder seg stabilt i forhold til økningen i antallet brukere, og at hver enkelt med andre ord ikke får mer omsorg enn tidligere. Disse medlemmer mener noen av bemanningsutfordringene best løses med økt satsing på kompetanse, og ved at utdanning skal lønne seg. Dette er også bakgrunnen for at Høyre har gått inn for et kompetanseløft i pleie- og omsorgssektoren og en kompetansepott for utdanningsgruppene i offentlig sektor.

Fysioterapi

Disse medlemmer mener at fysioterapitjenesten er et viktig behandlings- og rehabiliteringstilbud som kan bidra til bedre mestring i hverdagen og tilbakeføring til arbeidslivet. Ventetiden for fysioterapibehandling er lang i mange kommuner, og det er behov for å styrke tilbudet for å sikre pasientene raskere helsehjelp. Representanter for Høyre fremmet våren 2007 et forslag om å avvikle dagens krav om avtaler med kommuner eller RHF som vilkår for trygderefusjon. Hensikten med forslaget var å sikre raskere og bedre tilgang til behandling for pasientene ved å utnytte ledig kapasitet hos fysioterapeuter som ikke har avtaler med kommunen. Samtidig ville dette fått en slutt på uryddige forhold i forvaltningen av disse ordningene. Disse medlemmer støtter ikke

den omleggingen av finansieringsordning for fysioterapeuter som Regjeringen har innført, fordi dette verken løser problemene med ventetid eller uryddige forhold i bransjen.

HPV-vaksine

Disse medlemmer viser til det er innført en vaksine mot livmorhalskreft i barnevaksinasjonsprogrammet for jenter på 7. klassetrinn fra og med skoleåret 2007/2008. Disse medlemmer vil understreke at helsemyndighetene må ha gode systemer for fortløpende å vurdere virkninger og bivirkninger av vaksinen. Videre må det foretas en evaluering av vaksinens virkninger, samt effekt på overlevelse og livskvalitet når det foreligger empirisk grunnlag for dette. Vaksinerings må baseres på samtykke fra foreldre eller foresatte, og det må gis grundig og objektiv informasjon om vaksinens potensielle helsegevinst, samt usikkerhet knyttet til effekt og bivirkninger.

Samhandlingsreformen

Disse medlemmer viser til at Regjeringen i St.meld. nr. 47 (2008–2009) har fremlagt et forslag til samhandlingsreform i helsetjenesten. Forslagene følger i liten grad opp med konkrete bevilgninger, noe som forsinker nødvendig utvikling av tjenestene. Regjeringen har foreslått 885 mill. kroner til økt aktivitet i helseforetakene på kap. 732 fordelt på postene 74–77. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett hvor det øremerkes 300 mill. kroner av denne bevilgningen til samhandlingstiltak og utvikling av desentraliserte helsetilbud i hele landet, for å sikre fortgang i reformarbeidet. Denne bevilgningen skal sammen med bevilgningen til samhandlingstiltak i kommunene legge til rette for å utvikle helsetilbud i samarbeid mellom kommuner og helseforetak. Det vises til Innst. 11 S (2009–2010) fra helse- og omsorgskomiteen.

Barnevern

Disse medlemmer viser til en økning i bevilgningene i Regjeringens forslag til budsjett på over 200 mill. kroner til det statlige barnevernet. Disse medlemmer viser også til at Regjeringen legger føringer på kommunenes frie inntekter der de blant annet forutsettes brukt til 400 nye stillinger i det kommunale barnevernet. Administrasjonen i Bufetat økte med 40 pst. (200 årsverk) i perioden 2004 til 2007, mens antallet årsverk i tilbudet til barna i familievern, fosterhjemstjenesten, barnevernsinstitusjoner og hjemmebaserte barnevernstiltak økte med kun 69 årsverk i samme periode. Det er et økende behov for plasseringer i det statlige barnevernet, men denne økningen må også sees i sammenheng med ressursituasjonen i det kommunale barnevernet og samarbeidet mellom kommunalt og statlig barnevern. I FAFO-

rapport 2009: 41 fremgår en del urovekkende indikasjoner på et stadig dårligere forhold mellom ansatte i første- og andrelinjetjenesten, og det pekes på en rekke utfordringer som må løses for å få et velfungerende nivå delt barnevern.

Disse medlemmer mener tidlig og rask innsats av høy kvalitet i førstelinjetjenesten vil bidra til færre omsorgsovertakelser, færre akutt plasseringer og at betydelig færre barn og unge risikerer en barn- dom stadig på flyttefot mellom ulike tiltak og omsorgsløsninger. Disse medlemmer mener det derfor er viktig å prioritere det kommunale barnevernet i dette budsjettet. Disse medlemmer vil støtte den økningen Regjeringen legger opp til i barnevernet. Men i Høyres alternative budsjett velges det å omprioritere til kommunene 100 mill. kroner av bevilgningene til det statlige barnevernet for å ruste opp førstelinjetjenesten. Det vises til Innst. 14 S (2009–2010) fra familie- og kulturkomiteen.

Prøveordning med stemmerett for 16-åringer

Disse medlemmer viser til at flere kommuner nå deltar i en prøveordning med stemmerett for 16-åringer. Disse medlemmer er imot denne ordningen, blant annet fordi den bryter med prinsippet om at retten til å stemme og muligheten til selv å stille til valg skal henge sammen.

Disse medlemmer viser til svar på spørsmål 250 fra Høyres finansfraksjon der det fremkommer at det foreløpige anslaget for den statlige kostnaden for prosjektperioden 2010–2013 vil være mellom 4 og 5 mill. kroner. I 2010 er det anslått et behov på om lag 1,1 mill. kroner. I tillegg kommer kostnadene for den enkelte kommune. Disse medlemmer vil redusere bevilgningen til prøveordningen med en tilsvarende sum.

2.5 Generelle merknader fra Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at kommunene er den viktigste leverandøren av grunnleggende velferdstjenester i samfunnsfellesskapet. Dette krever en forutsigbar og god kommuneøkonomi. Staten bør i hovedsak styre gjennom rammer, slik at kommunenes handlefrihet øker og lokaldemokratiet styrkes. Kommuneøkonomien må stå i forhold til de oppgavene kommunene skal løse. Statens krav til kommunenes rapporteringssystem må forenkles. Fellesmidlene må i større grad benyttes til aktiv tjenesteyting, og byråkratiet utover det nødvendige må reduseres. Dette medlem mener at dialogen mellom Regjeringen og KS må videreutvikles, og det må arbeides for å gjøre konsultasjonsordningen mer forpliktende. Inntektssystemet må sikre forutsigbarhet, opprettholdelse av boset-

tingsmønsteret og gode velferdstjenester i alle kommuner.

Dette medlem mener at det interkommunale samarbeidet må styrkes. På flere områder kan interkommunalt samarbeid medføre både bedre tjenester, mer robuste og interessante fagmiljøer og mer effektiv ressursbruk. God demokratisk styring må sikres også der man velger interkommunalt samarbeid. Flere kommuner kan ha nytte av å slå seg sammen. Slike prosesser må primært stimuleres ut fra gode lokale samarbeidsløsninger med fokus på lokaldemokrati, gode tjenester til innbyggerne og velfungerende enheter. Frivillighet må legges til grunn for kommunesammenslåinger.

Dette medlem viser til at Regjeringens opplegg for kommunesektoren i 2010 er et stramt opplegg som ikke øker kommunenes handlingsrom i særlig grad. Dette medlem viser til at kommunesektoren (utenom Oslo) har et negativt driftsresultat som reduserer handlingsrommet kraftig. Regjeringen har skapt forventninger som kommunene ikke kan innfri med den rammen som legges til grunn i statsbudsjettet for 2010.

Dette medlem viser til at Regjeringen foreslår å øke innslagspunktet fra kr 835 000 til kr 865 000, og redusere kompensasjonsgraden fra 85 pst. til 80 pst. for ressurskrevende tjenester i 2010. Dette rammer en svært sårbar gruppe. Dette medlem viser til at Regjeringen ikke varslet innstramning i ordningen i kommuneproposisjonen for 2010, og at KS heller ikke har blitt varslet om dette i sine konsultasjonsmøter med departementet. Endringen betyr en ekstraregning til kommunene på ca. 300 mill. kroner. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti i sitt alternative budsjett beholder ordningen med en kompensasjonsgrad på 85 pst. og innslagspunkt på kr 835 000. Dette medlem mener at dette er nødvendig for å ivareta hensyn til forutsigbarhet for kommunene, og for å ivareta behovene til de innbyggerne som har behov for ressurskrevende tjenester.

Dette medlem viser til at etter opptrappingsplanen for psykisk helse, som ble avsluttet i 2008, er det i dag et dokumentert et behov for 2 800 tilrette- lagte boliger for psykisk syke. Mange av disse er bostedsløse, og dette svekker deres mulighet til å nyttiggjøre seg helsetilbudet. Dette medlem viser til sitt alternative budsjett hvor det foreslås videre ør- merking av midler til psykisk helse både i sykehuse- ne og i kommunene, som til sammen utgjør omkring 6 mrd. kroner.

2.6 Kommunene i tiltakssonen i Nord-Troms

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at i en flertalls-

merknad i Innst. S nr. 345 (2008–2009) Kommuneproposisjonen for 2010, ble Regjeringen bedt om å vurdere hvorvidt kommunene i tiltakssonen i Nord-Troms bør kompenseres for forskjellene i sats for Nord-Norge- og Namdalstilskuddet mellom kommunene innenfor tiltakssonen. Etter en helhetlig vurdering har Regjeringen foreslått at Nord-Norge- og Namdalstilskuddet til kommunene i tiltakssonen i Nord-Troms styrkes med om lag 10 mill. kroner i 2010. Styrkingen gjennomføres ved at satsen for de syv kommunene i tiltakssonen i Nord-Troms økes i forhold til de øvrige kommunene i Nord-Troms.

Flertallet mener at dette er en god økning til kommunene i Nord-Troms.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti registrerer at Regjeringen fremdeles legger opp til en svært urimelig forskjellsbehandling mellom Finnmark- og Nord-Troms-kommunene som inngår i tiltakssonen. Disse medlemmer kan ikke se noen faglig begrunnelse for denne inkonsekvente politikken, og forventer at Regjeringen retter opp i dette. Tiltakskommunene i Nord-Troms utgjør et historisk fellesskap som står overfor sammenlignbare utfordringer med finnmarkskommunene, noe som også må komme til uttrykk gjennom inntektssystemet og fastsettelse av Nord-Norge- og Namdalstilskuddet.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag som innebærer likebehandling av kommunene i tiltakssonen."

2.7 Selskapsskatt

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at Regjeringen i forrige periode avvirket den kommunale selskapsskatten. Disse medlemmer mener at kommunal selskapsskatt er en viktig forutsetning for at det skal

lønne seg for kommunene å legge til rette for næringsutvikling. Når denne skatten nå skal overføres til staten, vil ikke kommunene lenger ha noe igjen økonomisk for å legge til rette for nye arbeidsplasser. Disse medlemmer vil på bakgrunn av dette arbeide for at deler av selskapsskatten igjen tilfaller kommunene.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er viktig at kommunene får beholde en andel av selskapsskatten lokalt. Selskapsskatten er et viktig incitament for kommunene for å legge til rette for lokalt næringsliv, og dermed også levende lokalsamfunn. Disse medlemmer vil vise til Høyres alternative budsjett der det foreslås at deler av den kommunale selskapsskatten beholdes lokalt. I 2010 beløper dette seg til 9,2 mrd. kroner. Disse medlemmer vil for øvrig vise til Høyres generelle merknader.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å tilbakeføre deler av selskapsskatten til kommunene."

2.8 Forvaltningsnivåer

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre mener at det i et lite land som Norge er tilstrekkelig med to forvaltningsnivåer, stat og kommune. Disse medlemmer vil derfor avvikle fylkeskommunen som forvaltningsnivå, og fordele oppgavene mellom de to resterende forvaltningsnivåene og fremmer på bakgrunn av dette følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen skrinlegge regionsreformen og legge frem en sak der fylkenes oppgaver fordeles mellom stat og kommune. Saken legges frem til behandling for Stortinget i løpet av 2010."

3. Rammeområde 1 – Statsforvaltning

Oversikten nedenfor viser budsjettforslaget fra Regjeringen i Prop. 1 S (2009–2010) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2009–2010) for rammeområde 1.

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3
Utgifter i hele kroner			
<i>Regjering</i>			
20		Statsministerens kontor	85 300 000
	1	Driftsutgifter	85 300 000
21		Statsrådet	154 700 000
	1	Driftsutgifter	154 700 000
24		Regjeringsadvokaten	61 900 000
	1	Driftsutgifter	47 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter	14 000 000
<i>Arbeidsdepartementet</i>			
611		Pensjoner av statskassen	21 600 000
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	21 600 000
612		Tilskudd til Statens Pensjonskasse	8 138 000 000
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	8 048 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	90 000 000
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	762 000 000
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	754 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	8 000 000
614		Boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse	33 000 000
	1	Driftsutgifter	31 000 000
	70	Tap/avskrivninger	2 000 000
615		Yrskesskadeforsikring	92 000 000
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	92 000 000
616		Gruppelivsforsikring	131 000 000
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	131 000 000
<i>Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet</i>			
1500		Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet	256 969 000
	1	Driftsutgifter	171 569 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	67 605 000
	22	Forskning, <i>kan overføres</i>	17 795 000
1503		Midler til opplæring og utvikling av tillitsvalgte	126 707 000
	70	Tilskudd	126 707 000
1510		Fylkesmannsembetene	1 362 818 000
	1	Driftsutgifter	1 208 018 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	154 800 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3
1520		Departementenes Servicesenter	476 086 000
	1	Driftsutgifter	350 397 000
	22	Fellesutgifter regjeringskvartalet	81 818 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	43 871 000
1530		Tilskudd til de politiske partier	347 982 000
	1	Driftsutgifter	1 350 000
	70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	227 209 000
	71	Tilskudd til de politiske partiers kommunale organisasjoner	29 582 000
	73	Tilskudd til de politiske partiers fylkesorganisasjoner	64 612 000
	75	Tilskudd til de politiske partiers fylkesungdomsorganisasjoner	18 367 000
	76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner	6 862 000
1570		Datatilsynet	30 989 000
	1	Driftsutgifter	30 989 000
1571		Personvernemnda	1 683 000
	1	Driftsutgifter	1 683 000
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	874 000 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	84 000 000
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	773 000 000
	36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i>	13 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 000 000
1581		Eiendommer til kongelige formål	43 337 000
	1	Driftsutgifter	22 429 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	20 908 000
1582		Utvikling av Fornebuområdet	11 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	500 000
	30	Investeringer, Fornebu, <i>kan overføres</i>	10 500 000

Statens forretningsdrift

2445		Statsbygg	1 491 867 000
	24	Driftsresultat	-548 456 000
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-3 393 100 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 279 847 000
		3 Avskrivninger	618 000 000
		4 Renter av statens kapital	53 500 000
		5 Til investeringsformål	916 545 000
		6 Til reguleringsfondet	-23 248 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	96 000 000
	32	Igangsetting av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i>	48 000 000
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	908 800 000
	34	Videreføring av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i>	787 523 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	100 000 000
	49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i>	100 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3
2470		Statens Pensjonskasse	312 571 000
	24	Driftsresultat	26 628 000
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-447 090 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	371 326 000
		3 Avskrivninger	69 674 000
		4 Renter av statens kapital	14 649 000
		5 Til investeringsformål	18 069 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	285 943 000
		Sum utgifter rammeområde 1	14 815 509 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3024		Regjeringsadvokaten	7 900 000
	1	Erstatning for utgifter i rettsaker	7 400 000
	3	Oppdrag	500 000
3614		Boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse	18 000 000
	1	Gebyrinntekter, lån	18 000 000
3615		Yrkesskedeforsikring	136 000 000
	1	Premieinntekter	136 000 000
3616		Gruppelivsforsikring	98 000 000
	1	Premieinntekter	98 000 000
4510		Fylkesmannsembetene	154 760 000
	1	Inntekter ved oppdrag	154 760 000
4520		Departementenes Servicesenter	87 647 000
	2	Ymse inntekter	19 974 000
	3	Brukerbetaling for tilleggssytelser fra departementene ...	65 860 000
	7	Parkeringsinntekter	1 813 000
4581		Eiendommer til kongelige formål	135 000
	1	Ymse inntekter	135 000

Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.

5445		Statsbygg	916 545 000	916 545 000
	39	Avsetning til investeringsformål	916 545 000	916 545 000
5446		Salg av eiendom, Fornebu	23 600 000	23 600 000
	40	Salgsinntekter, Fornebu	23 600 000	23 600 000
5470		Statens Pensjonskasse	18 069 000	18 069 000
	30	Avsetning til investeringsformål	18 069 000	18 069 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3
<i>Renter og utbytte mv.</i>			
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse	734 000 000
	80	Renter	734 000 000
		Sum inntekter rammeområde 1	2 194 656 000
		Netto rammeområde 1	12 620 853 000

II

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Arbeidsdepartementet i 2010 kan overskride bevilgningen under kap. 2470 Statens Pensjonskasse, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med inntil 10 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.

III

*Fullmakt til å gjennomføre investeringsprosjektet
PERFORM*

Stortinget samtykker i at Arbeidsdepartementet i 2010 kan gjennomføre PERFORM-prosjektet i Sta-

tens Pensjonskasse, herunder forplikte staten innenfor en samlet kostnadsramme på 888 mill. kroner.

IV

*Fullmakt til regulering av inngående balanse i
boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse*

Stortinget samtykker i at Arbeidsdepartementet som en overgangsordning ved omlegging til føring av opptjente renter basert på kalenderåret for statlige utlån, kan regulere inngående balanse i kapitalregnskapet for utlån gjennom boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse pr. 1. januar 2010 mot konto for forskyvning i balansen, tilsvarende totale utlån til kundene basert på endrede føringsprinsipper.

V

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i 2010 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1510 post 21	kap. 4510 post 1
kap. 1520 post 1	kap. 4520 postene 2 og 3

VI

Fullmakt til nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i 2010 kan nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 1510 Fylkesmannsembetene, post 21 Spesielle driftsutgifter, refusjoner av utgifter til fellestjenester der Fylkesmannen samordner utgiftene.

VII

Fullmakter til overskridelse

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i 2010 kan:

1. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30–49, med inntil 175 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.

2. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30–49, med beløp som tilsvarende inntekter fra salg av eiendommer, samt medregne ubrukte inntekter fra salg av eiendom ved beregning av overført beløp.

VIII

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i 2010 kan omdisponere:

1. under kap. 1580 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, mellom postene 30–45.
2. under kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål, fra post 1 til post 45.
3. under kap. 2445 Statsbygg, mellom postene 30–49.

IX

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet i 2010 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å gjennomføre de byggeprosjekter og andre investeringsprosjekter som er omtalt under kap. 1580 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål, kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet og kap. 2445 Statsbygg i Prop. 1 S (2009–2010), innenfor de kostnadsrammer som der er angitt.

X

Fullmakter i forbindelse med kurantprosjektordningen

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet i 2010 kan:

1. under kap. 2445 Statsbygg, post 32 Igangsetting av kurantprosjekter, sette i gang byggeprosjekter uten at disse er omtalt med kostnadsramme overfor Stortinget, når leietaker har nødvendige husleiemidler innenfor gjeldende budsjettammer.
2. under kap. 2445 Statsbygg, post 32 Igangsetting av kurantprosjekter og post 34 Videreføring av kurantprosjekter, pådra staten forpliktelser utover budsjettåret innenfor en samlet ramme på 1 500 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser i forbindelse med gjennomføringen av byggeprosjektene.

XI

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet i 2010 kan:
  - a) godskrive det enkelte bygge- og eiendomsprosjekt med innbetalt dagmulkt, konsesjonalbot og erstatning for misligholdt entrepris, ved at innbetalingen blir postert i statsregnskapet på vedkommende investeringspost som en utgiftsreduksjon.
  - b) godkjenne salg, makeskifte eller bortfeste av eiendom forvaltet av Statsbygg eller av statlige virksomheter som ikke har egen salgsfullmakt, for inntil 500 mill. kroner totalt i budsjettåret.
  - c) godkjenne kjøp av eiendom finansiert ved salgsinntekter, innsparte midler eller midler fra reguleringsfondet for inntil 150 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle, og for inntil 300 mill. kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 49 Kjøp av eiendom.

- d) overdra statlige spesialskolleieendommer til underpris eller vederlagsfritt til kommuner og fylkeskommuner, dersom ansvaret for skoledriften overtas av kommunen eller fylkeskommunen.
  - e) foreta bortfeste, salg og makeskifte av eiendommer som er nødvendig ved disponering av statens eiendommer på Fornebu for inntil 100 mill. kroner.
  - f) korrigere Statsbyggs balanse i de tilfeller prosjekterings- og investeringsmidler ført på kap. 2445 Statsbygg overføres til andre budsjettkapitler eller prosjektene ikke realiseres.
  - g) avhende statlig fast eiendom til barnehageformål direkte til kommuner til markedstakst.
2. Kongen i 2010 kan avhende statlig eiendom til lavere pris enn markedspris der særlige hensyn tilsier det.

XII

Fullmakter til overskridelse

Stortinget samtykker i at Statsministerens kontor i 2010 kan overskride bevilgningen på kap. 21 Statsrådet, post 1 Driftsutgifter, for å iverksette nødvendige sikkerhetstiltak for Regjeringen.

3.1 Innledning

Komiteen viser til at forslaget til disponering av ramme 1 fra komiteens flertall, Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet er ført opp under Tilråding fra komiteen under kapittel 6 i innstillingen. Dette forslaget summerer seg til kr 12 610 853 000, som er det nettobeløpet som er vedtatt for dette rammeområdet ved behandlingen av Innst. 2 S (2009–2010). Nettobeløpet er sammenfallende med Regjeringens forslag i Prop. 1 S (2009–2010) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2009–2010). Se tabell 1.

Komiteen viser til at komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ikke fremmer forslag innenfor den vedtatte rammen, da disse fraksjonenes respektive opplegg for disponering av ramme 1 avviker fra det vedtatte nettobeløpet. Se tabell 1. Det vises til Innst. 2 S (2009–2010) hvor de alternative budsjettforslagene til Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti framgår. Der hvor disse avviker fra Prop. 1 S (2009–2010) eller Prop. 1 S Tillegg 3 (2009–2010), vil dette bli omtalt under det enkelte kapittel i innstillingen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil stemme imot flertallets forslag til vedtak om bevilgninger under ramme 1.

3.2 Generelle merknader

3.2.1 *Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet*

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener at offentlig sektor skal gi alle innbyggere gode tjenester, valgfrihet og medbestemmelse. Målet i fornyingen av offentlig sektor er å oppnå mer velferd og mindre administrasjon, mer lokal frihet og mindre detaljstyring.

Flertallet mener at brukernes behov skal stå i sentrum i utviklingen av offentlig sektor. Innflytelse og medbestemmelse for offentlig ansatte og deres organisasjoner er et avgjørende virkemiddel i dette arbeidet.

Flertallet er opptatt av å sikre god oppslutning om fellesskapsløsninger også i framtida. Da må offentlig sektor kontinuerlig forbedre og fornye seg i dialog med innbyggerne. Det er brukernes ønsker og behov som må stå i fremste rekke når offentlige tjenester skal utvikles videre.

Flertallet viser til at Regjeringen i 2007 la fram sin strategi for fornying av offentlig sektor. Offentlig sektor skal fornyes gjennom tverrgående reformer og store og små tiltak i virksomhetene. Offentlig sektor skal vise veg og være et forbilde. Flertallet peker på at Regjeringen har lagt fram St.meld. nr. 19 (2008–2009) Ei forvaltning for demokrati og fellesskap. Meldingen presenterer prinsipper, hovedlinjer og prioriteringer i forvaltningspolitikken. I stortingsmeldingen blir det slått fast at den norske statsforvaltningen bygger på fire grunnleggende forvaltningsverdier: Demokrati, rettssikkerhet, faglig integritet og effektivitet. Flertallet viser til at Regjeringen vil utvikle statsforvaltningen i tråd med verdiene, prinsippene og målene i meldingen.

Flertallet merker seg at Regjeringen ønsker en sterk og effektiv offentlig sektor med evne til kontinuerlig forbedring og fornying. Statsforvaltningen må utvikles for å sikre mer demokrati og bedre tjenester samtidig som forvaltningen skal dele kunnskap og trygge felles samfunnsinteresser. Statsforvaltningen må endre seg i takt med samfunnsutviklingen, i samspill med innbyggernes behov og i tråd med endrede politiske mål.

Flertallet understreker at IKT er et viktig redskap i arbeidet for å fornye og effektivisere offentlig sektor, blant annet ved at mer av tjenesteproduksjonen er nettbasert. Flertallet viser også til satsinga på felles standarder og bruk av fri programvare for å bidra til deling og gjenbruk av IKT-løsninger i offentlig sektor.

Flertallet viser til at den norske lønnsfastsetelsesmodellen er en viktig pilar for velferdssamfunnet. En koordinert lønnsdannelse, der tariffområdene

i konkurranseutsatt sektor forhandler først, skal bidra til at lønnsutviklingen holdes innenfor rammer som sikrer en tilstrekkelig størrelse på konkurranseutsatt virksomhet over tid. Det inntektspolitiske samarbeidet har over tid bidratt til en omstillingsdyktig økonomi, begrensede lønnsforskjeller, heving av inntektene til lavlønnsgrupper og lavere ledighet enn i de fleste andre OECD-land. Også framover vil dette være sentrale mål for det inntektspolitiske samarbeidet.

Flertallet mener at i tillegg er likelønn og utjevning av lønnsforskjeller viktige mål for inntektspolitikken. For å oppnå resultater på dette området må partene i arbeidslivet komme til enighet om hvilke yrkesgrupper som skal prioriteres, og det må være enighet om at nye relative lønnsforhold ikke skal utløse kompensasjonskrav fra andre grupper.

Flertallet viser til at på dette grunnlag er Regjeringen beredt til å gå inn i en dialog med partene om likelønn. Regjeringen vil be partene avklare om det er grunnlag for et særskilt likelønnsloft i offentlig sektor, samt utarbeide et forslag til hvilke grupper som skal omfattes av dette. Videre må partene utforme nødvendige og tilstrekkelige mekanismer for å oppnå en varig utjamning og for at en slik utjamning kan skje innenfor ansvarlige rammer i det enkelte lønnsoppgjør, slik at det norske systemet for lønnsdannelse ikke svekkes. Flertallet viser til at Regjeringen videre legger til grunn at partene gir likelønsspørsmålet det nødvendige fokus i de kommende tariffforhandlingene også i privat sektor.

Avhengig av hvor langt partene har kommet i dette arbeidet, viser flertallet til at Regjeringen er innstilt på å gå inn i en nærmere dialog om likelønsspørsmålet allerede i forbindelse med tariffoppgjøret 2010.

3.2.2 *Generelle merknader fra Fremskrittspartiet*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at det er et viktig politisk mål å redusere og effektivisere det offentlige byråkrati, for derved å gjøre de sentrale myndigheter mer oversiktlige for den enkelte innbygger, for å øke den enkelte innbyggers innflytelse og frihet, samt å redusere det offentliges utgifter.

Disse medlemmer ønsker å etablere en ny forvaltningsstruktur med bare to folkevalgte nivåer, stat og kommune, og vil vise til disse medlemmers merknader og forslag fremmet under pkt. 2.3.

Disse medlemmer mener at dagens ordning hvor kommunale vedtak gang på gang overprøves av byråkrater hos fylkesmannen, på sikt må erstattes av en forvaltningsdomstol som kun vurderer lovligheten av kommunens vedtak, og at fylkesmannens innsi-

gelsesrett og skjønn på kort sikt bør begrenses til legalitetskontroll.

Disse medlemmer mener det må være et sentralt mål å redusere offentlig forvaltning der denne ikke er meget godt begrunnet. Disse medlemmer ser på det voksende byråkratiet som en fare for det norske demokratiet, på grunn av den uoversiktlig som eksisterer i forvaltningen. Disse medlemmer mener derfor det er på høy tid med en forvaltningsreform. Disse medlemmer er av den oppfatning at offentlige virksomheter i større grad må ta i bruk virkemidler som anbud, privatisering og konkurransestimulering, og at det må foreligge en særskilt begrunnelse dersom disse prinsipper og virkemidler ikke skal benyttes av offentlige virksomheter. Disse medlemmer vil i den forbindelse vise til sitt forslag om uavhengig revisjon i Dokument nr. 8:13 (2006–2007) og forslaget om nøytral merverdiavgift i Dokument nr. 8:84 (2006–2007).

Disse medlemmer ønsker å reformere statens bygge- og eiendomsvirksomhet, og mener at det er unødvendig at staten, gjennom Statsbygg, eier eiendommer og bygg for over 30 mrd. kroner. Disse medlemmer mener tvert imot at dette er en oppgave som private aktører i det frie markedet både kan gjøre rimeligere og bedre. Fremskrittspartiet ønsker derfor å sette i gang et storstilt nedslag av statlig eiendomsmasse, og budsjetterer med 4 mrd. kroner i salgsinntekter i 2010 i sitt alternative statsbudsjett.

Disse medlemmer ønsker en omlegging av regnskapsprinsippet for kommuneregnskapet i retning av en resultatorientert regnskaps- og budsjettføring. Avskrivningsregler vil for eksempel synliggjøre verditap som følge av dårlig vedlikehold. Disse medlemmer vil i den forbindelse vise til Dokument nr. 8:18 (2008–2009).

Disse medlemmer viser til at staten og/eller kommunene er arbeidsgiver for de aller fleste innen de såkalte kvinnedominerte lavtlønnsyrkene i offentlig sektor. I mange år har den til enhver tid sittende regjering argumentert med at det er partenes ansvar å fremforhandle lønns- og arbeidsbetingelser, og dermed unnlatt å forholde seg til at disse yrkesgruppene gjennom flere år har sakkert akterut i lønnsutviklingen i samfunnet.

Samtidig registrerer disse medlemmer en utvikling hvor det blir stadig mer krevende å rekruttere personell til disse svært samfunnsviktige oppgavene.

Disse medlemmer viser videre til en rapport fra Fafo nr. 395, "Deltid: Bidrag eller hemsko for fornyelse av pleie- og omsorgssektoren?", hvor det kommer frem at en rekke ansatte innenfor helse-/pleiesektoren ønsket en høyere stillingsbrøk/heltidsstilling.

Disse medlemmer viser til Dokument nr. 8:99 (2008–2009) forslag fra stortingsrepresentant Siv Jensen om sikring av økt lønn i kvinnedominerte lavtlønnsyrker og endringer i arbeidstidsbestemmelsen.

Disse medlemmer viser i den forbindelse til Innst. 15 S (2009–2010) fra arbeids- og sosialkomiteen, om bevilgninger på statsbudsjettet for 2010, der følgende forslag ble fremmet:

"Stortinget ber Regjeringen i forlengelsen av lønnsoppjøret for 2010 iverksette tiltak som sikrer et lønnsloft for de kvinnedominerte lavtlønnsyrkene i offentlig sektor, som følge av dette sikre at kommunene blir økonomisk kompensert for et slikt lønnsloft."

"Stortinget ber Regjeringen i forlengelsen av lønnsoppjøret for 2010 iverksette tiltak som sikrer en bedre utnyttelse av arbeidskraftsressursene innenfor de kvinnedominerte lavtlønnsyrkene, med sikte på å redusere omfanget av brøktstillinger og øke omfanget av heltidsstillinger."

3.2.3 *Generelle merknader fra Høyre*

Komiteens medlemmer fra Høyre mener fylkesmennenes oppgaver må begrenses til lovlighetskontroll, tilsyn og beredskapsarbeid. Det er flere tilsyn og direktorat som kan ivareta store deler av de oppgavene som fylkesmannen i dag har ansvaret for. Teknologiske muligheter og bedret tilgang på informasjon gjør også at fylkesmennenes aktiviteter kan reduseres. Disse medlemmer vil for øvrig vise til svar på spørsmål nr. 210 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou om overføring av oppgaver og ressurser i forbindelse med forvaltningsreformen, der det bekreftes fra statsråd Liv Signe Navarsete at til tross for at mange oppgaver nå skal overføres fra fylkesmennene til fylkeskommunene, følger ikke personene med til det nye forvaltningsnivået. Konsekvensen vil da være at fylkesmennene får redusert sine oppgaver, men beholder det samme antallet ansatte, og at fylkeskommunene bemanner opp for å møte nye oppgaver. Disse medlemmer er ikke gjort kjent med hva den frigjorte kapasiteten hos fylkesmennene eventuelt skal fylles med av oppgaver.

Disse medlemmer mener lite skjer når det gjelder å effektivisere og forbedre forvaltningen av statens eiendomsmasse. Bondevik II-regjeringen påbegynte dette, men lite er skjedd i etterkant. Disse medlemmer viser for øvrig til representantforslag fra Høyre, Dokument 8:18 (2007–2008).

Disse medlemmer registrerer få initiativ fra Regjeringen i spørsmålet om modernisering av offentlig sektor. Til tross for at Regjeringen har styrt landet under en historisk opptur med nærmest ubegrenset tilgang til økonomiske ressurser, er lite prio-

ritert til arbeidet med å sette Norge bedre i stand til å møte fremtidens utfordringer.

Disse medlemmer viser til at Likelønnskommisjonen i februar 2008 la frem NOU 2008:6 Kjønn og lønn.

Disse medlemmer merker seg at kommisjonen ikke har samlet seg om en anbefaling, men er langt på veg enige i analysen.

Disse medlemmer viser til at Likelønnskommisjonen dokumenterer at likelønnsutfordringen er særlig uttalt for de kvinnedominerte utdanningsgruppene i offentlig sektor. Lønnsgapet er på 20,5 pst. for denne gruppen, og det er økende. Disse medlemmer viser til at utdanningsgruppene i offentlig sektor er de yrker der det vil være et stort behov for rekruttering i årene fremover. Beregninger fra Utdanningsforbundet viser at vi mangler 5 700 lærere i skolen i dag, og Kunnskapsdepartementet har selv beregnet at vi trenger i overkant av 7 000 nye lærere fram mot 2020, hvis alle faktorer holdes konstant (ingen timetallsutvidelse).

Helsedirektoratet mener det er behov for å utdanne 4 500 helsefagarbeidere hvert år de neste årene.

Disse medlemmer mener at utdanning skal lønne seg. Hovedutfordringen i helsevesenet og skolen er å styrke kompetansen. Kompetanse er kvalitet. Det må være en målsetting at de mest motiverte og dedikerte ungdommene skal søke til disse utdannelsene. Da må de kunne forvente en lønn på nivå med dem som tar like lange utdannelser. Norge har relativt sett det laveste lønnsnivå av alle OECD-landene når det gjelder utdanningsgruppene i offentlig sektor.

Disse medlemmer mener derfor at det må etableres en kompetansepott i oppgjørene i offentlig sektor i årene fremover som fører til et lønnsløft for utdanningsgruppene. Denne potten må være utenfor de ordinære rammene for lønnsoppgjøret. Disse medlemmer mener at en slik strategi innebærer at det er nødvendig med et samarbeid mellom staten og kommunesektoren, slik at kommunesektorens andel av dette blir kompensert av staten.

Disse medlemmer mener at det vil være fornuftig om partene i arbeidslivet også legger opp til større andel av tilleggene i de lokale oppgjørene, dersom det over tid skal hindre at lønnsoppgjørene igjen fører til nye skillelinjer mellom utdanningsgruppene i offentlig og privat sektor. De nødvendige tiltakene for å løfte utdanningsgruppene i offentlig sektor kan ikke overlates til partene alene, men må ledsages av et politisk ansvar fra Regjeringens side.

Disse medlemmer viser til at hvis man fortsetter å prioritere lavlønsyrkene med den definisjonen som tradisjonelt har vært gitt av disse, det vil si 90 pst. av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn (pr. i dag kr 319 000), vil ikke dette gi noe lønnsløft til sykepleiere, lærere og andre utdanningsgrupper i offentlig sektor. Som Likelønnskommisjonen slår fast er det i disse gruppene at lønnsforskjellene er størst.

Disse medlemmer viser til at problemet med likelønnsatsingen de siste 20–30 årene er at det har vært satt likhetstegn mellom likelønn og lavlønn. Rikslønnsnemnda fastslo allerede i 1998 at lavlønsoppgjør ikke er egnet til å utjevne verdsettingsdiskrimineringen som de kvinnedominerte utdanningsgruppene rammes av. Dette er på ny fastsatt av Likelønnskommisjonen. Disse medlemmer viser til at det også er dokumentert at offentlig sektor er lønnsledende i forhold til privat sektor for ufaglærte arbeidstakere med lav utdanning og arbeidstakere med kort yrkeserfaring. ("Er kommunesektoren og/eller staten lønnsledende?" Frisch-sentret og PWC 2008.)

Disse medlemmer mener at utdanningsgruppene må prioriteres foran lavinntektsgruppene i oppgjørene i offentlig sektor.

Disse medlemmer viser for øvrig til finansinnstillingen der følgende forslag ble fremmet:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem en egen sak for Stortinget om videre oppfølging av Likelønnskommisjonens anbefalinger med etablering av en kompetansepott for å heve lønnen for utdanningsgruppene i offentlig sektor."

3.2.4 Generelle merknader fra Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at fornying og modernisering av offentlig sektor er avgjørende for å sikre velferden for enkeltmennesket og for å forvalte fellesskapets resurser på en god måte. Utgangspunktet for fornyingsarbeidet må være å sikre en god og verdig velferd for kommende generasjoner og å ta på alvor de store utfordringer befolkningsutviklingen gir oss. Høyere levealder og lavere fødselstall fører til at antall eldre øker i forhold til antall personer i yrkesaktiv alder. Omstilling og fornying er helt nødvendig for å sikre nok arbeidskraft innenfor viktige velferdsområder i årene framover.

Tabell 1. Sammenlikning av Regjeringens forslag på rammeområde 1 med de alternative budsjettene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti. Bare poster med avvik er med. Avvikstall i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
Utgifter (i hele tusen kroner)							
20		Statsministerens kontor					
	1	Driftsutgifter	85 300	85 300 (0)	76 800 (-8 500)	80 300 (-5 000)	85 300 (0)
21		Statsrådet					
	1	Driftsutgifter	154 700	154 700 (0)	146 600 (-8 100)	149 700 (-5 000)	154 700 (0)
612		Tilskudd til Statens Pensjonskasse					
	1	Driftsutgifter	8 048 000	8 048 000 (0)	8 048 000 (0)	7 906 000 (-142 000)	8 035 500 (-12 500)
1500		Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet					
	1	Driftsutgifter	171 569	171 569 (0)	160 269 (-11 300)	161 569 (-10 000)	171 569 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	67 605	64 605 (-3 000)	67 605 (0)	67 605 (0)	67 605 (0)
1510		Fylkesmannsembetene					
	1	Driftsutgifter	1 208 018	1 208 018 (0)	948 018 (-260 000)	1 108 018 (-100 000)	1 208 018 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	154 800	154 800 (0)	154 800 (0)	54 800 (-100 000)	154 800 (0)
1520		Departementenes Servicesenter					
	1	Driftsutgifter	350 397	350 397 (0)	311 397 (-39 000)	350 397 (0)	350 397 (0)
	22	Fellesutgifter regjeringskvartalet	81 818	81 818 (0)	73 618 (-8 200)	81 818 (0)	81 818 (0)
1530		Tilskudd til de politiske partier					
	70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	227 209	227 209 (0)	224 209 (-3 000)	227 209 (0)	227 209 (0)
	71	Tilskudd til de politiske partiers kommunale organisasjoner	29 582	29 582 (0)	29 082 (-500)	29 582 (0)	29 582 (0)
	73	Tilskudd til de politiske partiers fylkesorganisasjoner	64 612	64 612 (0)	63 612 (-1 000)	64 612 (0)	64 612 (0)
	75	Tilskudd til de politiske partiers fylkesungdomsorganisasjoner	18 367	18 367 (0)	18 067 (-300)	18 367 (0)	18 367 (0)
	76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner	6 862	6 862 (0)	6 762 (-100)	6 862 (0)	6 862 (0)
1570		Datatilynet					
	1	Driftsutgifter	30 989	30 989 (0)	32 989 (+2 000)	30 989 (0)	30 989 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen					
	33	Videreføring av byggeprosjekter	773 000	773 000 (0)	773 000 (0)	773 000 (0)	698 000 (-75 000)
	36	Kunstnerisk utsmykking	13 000	13 000 (0)	2 000 (-11 000)	13 000 (0)	13 000 (0)
2445		Statsbygg					
	32	Igangsetting av kurantprosjekter	48 000	41 000 (-7 000)	48 000 (0)	48 000 (0)	48 000 (0)
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter	908 800	908 800 (0)	908 800 (0)	798 800 (-110 000)	798 800 (-110 000)
		Sum utgifter	14 815 509	14 805 509 (-10 000)	14 466 509 (-349 000)	14 343 509 (-472 000)	14 618 009 (-197 500)

Inntekter (i hele tusen kroner)

5445		Statsbygg					
	39	Avsetning til investeringsformål	916 545	916 545 (0)	916 545 (0)	1 266 545 (+350 000)	916 545 (0)
	40	Salg av statlig eiendom	0	0 (0)	4 000 000 (+4 000 000)	0 (0)	0 (0)
		Sum inntekter	2 194 656	2 194 656 (0)	6 194 656 (+4 000 000)	2 544 656 (+350 000)	2 194 656 (0)
		Sum netto	12 620 853	12 610 853 (-10 000)	8 271 853 (-4 349 000)	11 798 853 (-822 000)	12 423 353 (-197 500)

3.3 Komiteens merknader til de enkelte kapitlene under rammeområde 1

Komiteen har ingen merknader til de kapitlene som ikke er omtalt nedenfor, og viser til Prop. 1 S (2009–2010) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2009–2010).

Kapitler under Finansdepartementet

3.3.1 Kap. 20 Statsministerens kontor

Forslag 2010: kr 85 300 000. Saldert budsjett 2009: kr 76 220 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, har ingen merknader og støtter Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at Regjeringen, i likhet med i fjor, ønsker å øke bevilgningene til Statsministerens kontor med over 10 pst. i 2010. Disse medlemmer mener at dette er en helt urimelig ressursbruk, og mener Statsministerens kontor i 2010 får klare seg med omtrent samme beløp som i 2009. På denne bakgrunn reduserer disse medlemmer

post 1 med 8,5 mill. kroner i sitt alternative budsjett-fremlegg.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Regjeringen foreslår å øke budsjettet til Statsministerens kontor. Disse medlemmer mener Regjeringen synes å være svært ukritisk i bruk av penger, og viser blant annet til den store økningen i ansettelser i politisk stab og kommunikasjonsstab og embetsverket for øvrig. Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett der det foreslås å kutte bevilgningen med 5 mill. kroner.

3.3.2 Kap. 21 Statsrådet

Forslag 2010: kr 154 700 000. Saldert budsjett 2009: kr 146 600 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, har ingen merknader og støtter Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at Regjeringen ønsker å

øke bevilgningene til Statsrådet med 8,1 mill. kroner fra 2009 til 2010. Disse medlemmer viser til Regjeringens forslag til budsjettøkning til Statsrådet og registrerer at det har vært en kraftig økning i antallet politiske stillinger samt informasjons- og medierådgivere under den rød-grønne regjeringen, og stiller spørsmål ved om denne ressursbruken er nødvendig.

Disse medlemmer mener at dette er helt urimelig ressursbruk, og reduserer på denne bakgrunn post 1 med 8,1 mill. kroner i sitt alternative budsjett-fremlegg.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til den foreslåtte økningen til Statsrådet. Disse medlemmer mener Regjeringen synes å være svært ukritisk i bruk av penger i en tid der det forventes moderasjon i de fleste andre bransjer og sektorer. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 5 mill kroner.

Kapitler under Arbeidsdepartementet

3.3.3 *Kap. 612 Tilskudd til Statens Pensjonskasse*

Forslag 2010: kr 8 138 000 000. Saldert budsjett 2009: kr 8 357 000 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har ingen merknader og støtter Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til sine forslag om flatt skattefradrag for alle i alderen 62–67 år som ikke samtidig mottar trygd eller pensjon.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti antar at dette vil redusere antallet AFP-pensjonister i 2010 med 250 i forhold til Regjeringens anslag, og finner derfor grunnlag for i sitt alternative budsjett å redusere bevilgningen til Avtalefestet Pensjon med 12,5 mill. kroner.

Kapitler under Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet

3.3.4 *Kap. 1500 Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet*

Forslag 2010: kr 56 969 000. Saldert budsjett Fornyings- og administrasjonsdepartementet 2009: kr 233 500 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Stortingets

vedtak 26. november 2009 vedrørende rammeområde 1. Rammeområde 1 ble redusert med 10 mill. kroner. Kap. 1500 post 21 Spesielle driftsutgifter på Fornyings- og administrasjonsdepartementet sitt budsjett ble redusert med 3 mill. kroner. I den forbindelse viser flertallet til Innst. 2 S (2009–2010) kap. 3.2.9.2.1 der det foreslås en styrking av ordningen for investeringsstøtte til miljøteknologi med 40 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti, har ingen merknader og støtter Regjeringens forslag i Prop. 1 S. (2009–2010).

3.3.4.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Forslag 2010: kr 171 569 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener at effektiviseringen av offentlig forvaltning ikke har den ønskede fremdrift. For offentlig sektor er det spesielt viktig å ta i bruk ny teknologi og nye arbeidsformer, med de muligheter det gir. Offentlig sektor forbruker hvert år store deler av den samlede verdiskaping i Norge. Når offentlig sektor forbruker fellesskapets midler, bør det hvile et spesielt ansvar på alle offentlige virksomheter, og kanskje spesielt Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet som har ansvar for at arbeidet i offentlig sektor skal være så effektivt som overhodet mulig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er imot departementets bruk av kvotering av innvandrere, og ønsker ikke at Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet bruker ressurser på dette. Disse medlemmer mener det er viktig alle søkere blir vurdert på bakgrunn av kvalifikasjoner, ikke etnisitet eller kjønn.

Disse medlemmer er positive til at driftsutgiftene ikke er foreslått økt, men mener likevel det er viktig at departementet viser større evne til effektivisering og fornyelse. Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet må være et forbilde når det gjelder produktivitet. Disse medlemmer reduserer på denne bakgrunn post 1 med 11,3 mill. kroner i sitt alternative statsbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre ønsker en mer effektiv statsforvaltning, og foreslår derfor i sitt alternative budsjett å redusere bevilgningen med 10 mill. kroner.

3.3.4.2 POST 22 FORSKNING

Forslag 2010: kr 17 795 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker at forskningsmidlene i post

22 brukes utelukkende til forskning på moderniseringstiltak som på sikt vil kunne gi høyere effektivitet, lavere driftsutgifter og bedre service i offentlig sektor.

3.3.5 *Kap. 1510 Fylkesmannsembetene*

Forslag 2010: kr 1 362 818 000. Saldert budsjett 2009: kr 1 343 379 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, har ingen merknader og støtter Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at dagens ordning hvor kommunale vedtak overprøves av byråkrater hos fylkesmannen, på sikt må erstattes av en forvaltningsdomstol som kun vurderer lovligheten av kommunenes vedtak, og at Fylkesmannens innsigelsesrett og skjønn på kort sikt bør begrenses til legalitetskontroll. Disse medlemmer viser til at de vedtakene som overprøves av fylkesmannen oftest er knyttet til bruk av skjønn, og at dette begrenser lokaldemokratiet.

Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet gjentatte ganger har fremmet forslag om å etablere forvaltningsdomstoler i Norge, blant annet i Dokument nr. 8:90 (2003–2004) og Dokument nr. 8:58 (2005–2006). Muligheten for domstolskontroll i dag er nærmest fraværende, og ikke egnet til å øke respekten for de rettslige rammer for forvaltningen. Konsekvensen er at rettssikkerheten har dårligere kår i forvaltningens dagligliv enn nødvendig, og at dagens form for domstolskontroll med forvaltningen er klart utilstrekkelig. Disse medlemmer vil videre vise til sine merknader om forvaltningsdomstoler til i Innst. S. nr. 166 (2006–2007), jf. St.meld. nr. 12 (2006–2007), samt Fremskrittspartiets merknader til Dokument nr. 3:14 (2006–2007).

Disse medlemmer vil videre vise til Fremskrittspartiets asyl- og innvandringspolitikk som ville redusert antall asylsøkere og innvandrere i løpet av kort tid og som ville redusert fylkesmannens oppgaver knyttet til dette raskt. Disse medlemmer vil videre vise til disse medlemmers merknader ifbm. innføring av kvalifiseringsprogrammet, jf. Ot.prp. nr. 70 (2006–2007).

Disse medlemmer vil på bakgrunn av dette redusere post 1 med 260 mill. kroner i sitt alternative statsbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at fylkesmannsembetene bruker mye ressurser på overprøving av fremtidsrettede lokalpolitiske vedtak

i plan- og bygningsloven, og frykter at dette vil øke i omfang etter den nye og mer restriktive planloven som nylig ble vedtatt. Disse medlemmer mener fylkesmennene heller burde konsentrere ressursene om lovlighetskontroll og rettssikkerhetsoppgaver. Tilsynsoppgaver som det er mer hensiktsmessig at andre kan utføre, bør overføres dit.

Disse medlemmer registrerer en voldsom økning i offentlig administrasjon de siste årene. Disse medlemmer mener det er grunn til å se nærmere på ressursbruken i offentlig sektor, både når det gjelder personell og måten det drives og organiseres på.

Disse medlemmer vil vise til Høyres alternative budsjett der post 1 reduseres med 100 mill kroner og post 21 med 100 mill. kroner, det vil si totalt 200 mill kroner.

3.3.6 *Kap. 1520 Departementenes servicesenter*

Forslag 2010: kr 476 086 000. Saldert budsjett 2009: kr 455 932 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, har ingen merknader og støtter Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker økt konkurranse innen offentlig sektor, og viser til disse medlemmers politikk om konkurranseutsetting, behovsstyrt finansiering og utfordringrett. Disse medlemmer vil påpeke at likebehandling av offentlige og private virksomheter er en forutsetning for fri konkurranse, og at et konkurransenøytralt merverdiavgiftsregelverk i kombinasjon med momskompensasjon er et viktig virkemiddel for å oppnå dette. Disse medlemmer vil i den forbindelse vise til sine merknader og forslag i Innst. S. nr. 71 (2007–2008) til Dokument nr. 8:84 (2006–2007). Disse medlemmer viser til at Departementenes Servicesenter innen mange områder er i direkte konkurranse med private aktører, og mener det er rom for å redusere post 1 med 39 mill. kroner og 8,2 mill. kroner i post 22.

3.3.7 *Kap. 1530 Tilskudd til de politiske partier*

Forslag 2010: kr 347 982 000. Saldert budsjett 2009: kr 337 203 000.

Komiteen har merket seg at departementet vil følge opp rekommandasjonene fra Europarådets anti-korrupsjonsgruppe (GRECO), og fremme forslag om implementering av disse i partiloven.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, har ingen øvrige merknader og støtter Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener partiene må vise evne til å gå foran som et godt eksempel og vise moderasjon i en tid der vi forventer at andre skal gjøre innsparinger og effektiviseringer. Disse medlemmene foreslår derfor i sitt alternative budsjett en reduksjon i den foreslåtte økonomiske støtten i 2010 til de politiske partiene, noe som vil redusere postene med 4,9 mill. kroner på følgende måte:

- Post 70 reduseres med 3 mill. kroner
- Post 71 reduseres med 0,5 mill. kroner
- Post 73 reduseres med 1 million kroner
- Post 75 reduseres med 0,3 mill. kroner
- Post 76 reduseres med 0,1 mill. kroner

3.3.8 Kap.1570 Datatilsynet

Forslag 2010: kr 30 989 000. Saldert budsjett 2009: kr 27 955 000.

Komiteen viser til at personvernet er under et økende press, og at det er ventet at dette vil fortsette i årene som kommer. Hver dag ser vi eksempler på lemfeldig behandling av personsensitiv informasjon, både fra private og offentlige aktører. Komiteen er imidlertid kjent med at konsekvensene for den enkelte borger som oftest vil være mest alvorlig når det er de offentlige myndigheter som står bak feilaktig behandling av informasjonen. Komiteen mener at et sterkt personvern er avgjørende for den enkeltes frihet, men også for demokratiet som sådan. Komiteen mener et svekket personvern ikke bare rammer den enkelte borger, men også bidrar til å svekke den grunnleggende tilliten mellom innbyggerne og staten, den tilliten som utgjør selve fundamentet i et demokrati og i en rettsstat.

Den enkelte må kunne føle trygghet for at man ikke blir overvåket og kontrollert med mindre særlige grunner tilsier at så skal skje. Vernet om den private sfæren er en forutsetning for et fritt samfunn. Friheten forutsetter at hvert menneske vernes mot utilbørlig registrering, overvåking og inngripen i privatlivet.

Komiteen understreker Datatilsynets viktige rolle og mandat som ombud og tilsynsmyndighet for personvernet i en tid der dette blir utfordret på stadig flere områder og i stadig økende omfang. Komiteen viser til Personvernkommissjonens utredning NOU 2009:1 "Individ og integritet. Personvern i det digitale samfunnet" som ble avgitt 13. januar 2009. Komiteen viser til at kommisjonen foreslår en

rekke konkrete tiltak med tilknytning til ny teknologi, medier, personvern i arbeidslivet, helse, samferdsel og personvern for barn og unge. Komiteen ser frem til oppfølgingen av Personvernkommissjonens utredning. Komiteen viser for øvrig til Stortingets behandling av Meld. St. 5 (2009–2010) Datatilsynets og Personvernemndas årsmeldingar for 2008.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, merker seg at Regjeringen i årets statsbudsjett legger opp til en varig styrking av Datatilsynet gjennom en økning på tre mill. kroner. Siden 2005 er Datatilsynets budsjett økt med 40 pst., i tillegg er det i denne perioden avsatt til sammen kr. 8,2 mill. kroner til ulike prosjekter.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil peke på at personvernet kan komme i konflikt med andre formål. Det må etableres ordninger som både tar hensyn til samfunnets behov for innsyn og kontroll og enkeltmenneskets rett til personvern.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at Personvernkommissjonens innstilling foreligger og nå behandles i FAD. Disse medlemmer understreker at arbeidet med å legge frem sak for Stortinget om Personvernkommissjonens arbeid og anbefalinger må ha prioritet og at slik sak bør komme så fort som mulig.

Disse medlemmer viser til at personvernet er under press og at det derfor haster med å avklare og fastlegge nødvendige lov- og forskriftstiltak for å beskytte og forsterke personvernet i Norge.

Disse medlemmer viser til sine merknader i Innst. S. nr. 42 (2007–2008). Disse medlemmer viser til at Datatilsynet er helt avhengig av å kunne rekruttere personer med høy kompetanse for å matche kompetansen de møter på dette området i sitt daglige virke. Disse medlemmer vil også peke på at målsettingen om å fornye og utvikle offentlig sektor, samt omfattende og hurtig teknologiutvikling på mange områder, medfører at personvernet utfordres i stadig større grad. Disse medlemmer forutsetter at departementet følger opp dette for å sikre større vekt på og større respekt for personvernforhold. I tillegg er disse medlemmer svært opptatt av at Datatilsynet skal holde tritt med utviklingen som skjer internasjonalt. Mange av standardene for den informasjonsteknologiske utviklingen og personverntenkningen skjer i blant annet EU, Europarådet, OECD og i de store internasjonale konsernene.

Det er derfor svært viktig at Datatilsynet har ressurser til å følge utviklingen og delta i ulike fora for internasjonalt samarbeid.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet peker spesielt på at EUs datalagringsdirektiv setter personvernet i Norge under ekstra press og at sak basert på Personvernkomisjonens anbefalinger burde ha vært behandlet av Stortinget før Datalagringsdirektivet behandles, og vil i denne forbindelse vise til representantforslag, jf. Dokument 8:5 (2009–2010).

Disse medlemmer øker på denne bakgrunn post 1 med 2 mill. kroner i sitt alternative statsbudsjett.

3.3.9 Kap. 1571 Personvernemnda

Forslag 2010: kr 1 683 000. Saldert budsjett 2009: kr 1 650 000.

Komiteen viser til at Personvernemnda har til oppgave å behandle klager for vedtak fattet av Datatilsynet. Komiteen merker seg at det ble behandlet 6 klager i 2008. Komiteen mener det er grunn til å tro at dette vil kunne øke med økt tilsyn og flere kontroller fra Datatilsynet. Komiteen viser for øvrig til behandling av Meld. St. 5 (2009–2010) Datatilsynets og Personvernemndas årsmeldingar for 2008.

3.3.10 Kap. 1580 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen

Forslag 2010: kr 874 000 000. Saldert budsjett 2009: kr 1 065 490 000.

Komiteen merker seg at det ikke vil bli satt i gang noen nye byggeprosjekter i 2010.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har ingen merknader utover dette, og slutter seg til foreslått bevilgning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det brukes for mye penger på kunstnerisk utsmykning av offentlige bygninger, og er av den oppfatning at kulturlivet blomstrer best når det er det private initiativ som er drivkraften. Disse medlemmer ønsker på denne bakgrunn å redusere post 36 med 11 mill. kroner i sitt alternative budsjett.

Disse medlemmer ønsker primært å redusere statens innkjøp av kunst betydelig. Staten er allerede eier av store mengder kunst som kan brukes til utsmykning av offentlige bygg. Disse medlem-

mer viser til at et samlet storting ved behandlingen av Dokument nr. 8:98 (2002–2003) vedtok følgende:

"Stortinget ber Regjeringen ta initiativ overfor institusjoner på kunst- og kulturområdet med sikte på at samlingene i større grad kan bli tilgjengelig for allmennheten, privatpersoner, næringsliv og offentlige virksomheter, for eksempel gjennom utlån/utleie av kunst- og kulturgjenstander."

Disse medlemmer mener at med en ordning for utlån/utleie fra det offentlige på plass, bør også offentlige virksomheter i større grad basere seg på lån/leie, enn kostbare innkjøp slik som i dag. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets forslag i Budsjett-innst. S. nr. 2 (2007–2008) om at man i større grad enn tidligere bruker kunst som allerede er i statens eie til å utsmykke offentlige bygg.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til sitt alternative budsjett hvor byggeprosjekt utført av Statsbygg utsettes, og reduserer derfor bevilgningen med 75 mill. kroner.

3.3.11 Kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål

Forslag 2010: kr 43 337 000. Saldert budsjett 2009: kr 61 586 000.

Komiteen har merket seg at mesteparten av midlene til disposisjon for større utstyrsinnkjøp og vedlikehold vil bli benyttet til rehabilitering av Sæterhytta på Bygdø Kongsgård.

Statens forretningsdrift

3.3.12 Kap. 2445 Statsbygg

Forslag 2010: kr 1 491 867 000. Saldert budsjett 2009: kr 1 218 531 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Stortingets vedtak 26. november 2009 vedrørende rammeområde 1. Rammeområde 1 ble redusert med 10 mill. kroner. Kap. 2445 Statsbygg post 32 Igangsetting av kurantprosjekt ble redusert med 7 mill. kroner. I den forbindelse viser flertallet til Innst. 2 S (2009–2010) kapittel 3.2.9.2.1 der det foreslås en styrking av ordningen for investeringsstøtte til miljøteknologi med 40 mill. kroner.

Flertallet vil understreke at Statsbygg, som statlig byggherre, eiendomsforvalter og eiendomsutvikler, kan bidra vesentlig til å redusere energiforbruket i Norge gjennom valg av energitekniske løsninger for nybygg og ved gjennomføring av energieffektiviserings tiltak. Flertallet mener Statsbygg bør sette

seg mer ambisiøse miljømål enn det som til enhver tid er lovpålagte krav.

Flertallet støtter for øvrig Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til sitt alternative budsjett hvor byggeprosjekt R6 utsettes og bevilgningen derfor reduseres med 110 mill. kroner.

3.3.13 Kap. 5445 Statsbygg

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet påpeker Statsbyggs overslag på

balanse for 2009, jf. Prop. 1S, (2009–2010) som inkluderer inntektsgivende eiendommer for 30,9 mrd. kroner, og ikke-inntektsgivende eiendommer for 157,6 mill. kroner. Disse medlemmer viser til svar på spm. 325 fra finanskomiteen/Fremskrittspartiets fraksjon av 9. oktober 2008, der det kom frem at mange av eiendommene har en balanseført verdi på bare en brøkdel av markedsverdien. Disse medlemmer mener derfor det vil være uproblematisk å selge statlige eiendommer for 4 mrd. kroner i 2010 og legger derfor dette inn i sitt alternative statsbudsjett.

4. Rammeområde 6 – Innvandring, regional utvikling og bolig

Oversikten nedenfor viser budsjettforslaget fra Regjeringen i Prop. 1 S (2009–2010) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2009–2010) for rammeområde 6

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3
Utgifter i hele kroner			
<i>Justis- og politidepartementet</i>			
490		Utlendingsdirektoratet	4 574 643 000
	1	Driftsutgifter	725 815 000
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, <i>kan nyttes under post 60</i>	2 756 867 000
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	89 813 000
	23	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling og migrasjon, <i>kan overføres</i>	6 784 000
	45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold, Effekt- programmet, <i>kan overføres</i>	100 000 000
	60	Tilskudd til vertskommuner for statlige mottak for asylsøkere og flyktninger	235 220 000
	70	Økonomiske ytelser til beboere i asylmottak	591 100 000
	72	Retur og tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i> .	50 104 000
	73	Gjenbosetting av flyktninger, støttetiltak, <i>Kan nyttes under kap. 821 post 60</i>	6 140 000
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i>	12 800 000
491		Utlendingsnemnda	246 104 000
	1	Driftsutgifter	229 592 000
	21	Spesielle driftsutgifter	16 512 000
<i>Kommunal- og regionaldepartementet</i>			
500		Kommunal- og regionaldepartementet	164 300 000
	1	Driftsutgifter	142 800 000
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag, <i>kan overføres</i>	9 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 000 000
	50	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	11 500 000
502		Valguttgifter	12 400 000
	1	Driftsutgifter	12 400 000
551		Regional utvikling og nyskaping	2 213 200 000
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	1 488 800 000
	61	Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, <i>kan overføres</i>	674 400 000
	71	Nordområdetiltak, <i>kan overføres</i>	50 000 000
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	439 900 000
	21	Kunnskapsutvikling, informasjon, mv., <i>kan overføres</i> ..	11 400 000
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i> ...	428 500 000
554		Kompetansesenter for distriktsutvikling	26 000 000
	1	Driftsutgifter	26 000 000
580		Bostøtte	3 592 200 000
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	3 592 200 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak	1 054 900 000
	21	Kunnskapsutvikling og -formidling	5 100 000
	61	Husleietilskudd	20 000 000
	74	Tilskudd til bolig-, by- og områdeutvikling, <i>kan overføres</i>	43 000 000
	75	Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger, <i>kan overføres</i>	897 600 000
	77	Kompetansetilskudd til bærekraftig bolig- og bygg- kvalitet, <i>kan overføres</i>	9 900 000
	78	Boligsosialt kompetansetilskudd, <i>kan overføres</i>	79 300 000
582		Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg	554 400 000
	60	Rentekompensasjon - skole- og svømmeanlegg, <i>kan overføres</i>	485 300 000
	61	Rentekompensasjon - kirkebygg, <i>kan overføres</i>	69 100 000
585		Husleietvistutvalget	15 100 000
	1	Driftsutgifter	15 100 000
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	2 112 350 000
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	1 211 100 000
	64	Investeringstilskudd, <i>kan overføres</i>	901 250 000
587		Statens bygningstekniske etat	71 100 000
	1	Driftsutgifter	54 100 000
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling	17 000 000
<i>Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet</i>			
820		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	170 949 000
	1	Driftsutgifter	170 949 000
821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere ...	4 406 090 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, integrering og mangfold, <i>kan overføres</i>	33 067 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3
	50	Norges Forskningsråd	6 000 000
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	4 226 450 000
	62	Kommunale innvandrertiltak	86 193 000
	70	Bosettingsordningen og integreringstilskudd, oppfølging	3 560 000
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	47 188 000
	72	Statsautorisasjonsordningen for tolker m.m.	2 152 000
	73	Tilskudd	1 480 000
822		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1 710 316 000
	21	Spesielle driftsutgifter, opplæring i norsk og samfunnskunnskap, <i>kan overføres</i>	16 180 000
	22	Norskprøver for voksne innvandrere	14 450 000
	60	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1 679 686 000
823		Kontaktutvalget mellom innvandrerbefolkningen og myndighetene	6 060 000
	1	Driftsutgifter	6 060 000
<i>Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet</i>			
1533		Sametinget	219 786 000
	50	Sametinget	215 136 000
	54	Avkastning av Samefolkets fond	4 650 000
1534		Tilskudd til samiske formål	12 245 000
	72	Samisk språk, informasjon mv.	10 845 000
	74	Dokumentasjon, formidling mv.	1 400 000
1535		Gáldu - Kompetansesenteret for urfolks rettigheter	3 049 000
	1	Driftsutgifter	3 049 000
1536		Internasjonalt fag- og formidlingssenter for reindrift	3 435 000
	1	Driftsutgifter	3 435 000
1540		Nasjonale minoriteter	14 835 000
	60	Tiltak for rom, <i>kan overføres</i>	5 470 000
	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	5 665 000
	71	Avkastning av Romanifolkets/taternes kulturfond	3 700 000
<i>Statsbankene</i>			
2412		Husbanken	366 950 000
	1	Driftsutgifter	308 550 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	15 400 000
	71	Tap på utlånsvirksomhet	25 000 000
	72	Rentestøtte	18 000 000
2426		SIVA SF	37 700 000
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	37 700 000
		Sum utgifter rammeområde 6	22 028 012 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3
Inntekter i hele kroner			
<i>Inntekter under departementene</i>			
3490		Utlendingsdirektoratet	2 011 252 000
	1	Retur og tilbakevending av flyktninger, ODA-godkjente utgifter	50 104 000
	2	Gebyr for nødvisum	134 000
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	12 500 000
	4	Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter	1 942 374 000
	6	Gjenbosetting av flyktninger - støttetiltak, ODA-godkjente utgifter	6 140 000
3585		Husleietvistutvalget	630 000
	1	Gebyrer	630 000
3587		Statens bygningstekniske etat	28 700 000
	4	Gebyrer, sentral godkjenning foretak	28 700 000
3821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere ...	74 000 000
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter	74 000 000
3822		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	175 731 000
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter	175 731 000
4533		Sametinget	4 650 000
	51	Avkastning av Samefolkets fond	4 650 000
4540		Nasjonale minoriteter	3 700 000
	71	Avkastning av Romanifolkets fond	3 700 000
5312		Husbanken	19 400 000
	1	Gebyrer m.m.	19 400 000
5316		Kommunalbanken AS	500 000
	70	Garantiprovisjon	500 000
5326		SIVA SF	5 800 000
	70	Låne- og garantiprovisjoner	5 800 000
<i>Renter og utbytte mv.</i>			
5613		Renter fra SIVA SF	30 300 000
	80	Renter	30 300 000
5615		Husbanken	3 856 700 000
	80	Renter	3 856 700 000
		Sum inntekter rammeområde 6	6 211 363 000
		Netto rammeområde 6	15 816 649 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2010 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 490 post 1	kap. 3490 post 5
kap. 491 post 1	kap. 3491 post 1

III

Fullmakt om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2010 kan inngå avtaler om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger med varighet utover 2010. Dersom behovet for mottaksplasser for asylsøkere og flyktninger blir større enn antatt i statsbudsjettet for 2010, samtykker Stortinget i at Justis- og

politidepartementet kan øke antall plasser i statlige mottak innenfor gjeldende rammer for etablering og drift av det statlige mottaksapparatet, selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov over kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, post 60 Tilskudd til vertskommuner for statlige mottak for asylsøkere og flyktninger eller post 70 Økonomiske ytelser til beboere i asylmottak.

IV

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2010 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 500 post 1	kap. 3500 post 1
kap. 554 post 1	kap. 3554 post 1
kap. 585 post 1	kap. 3585 post 1
kap. 587 post 1	kap. 3587 post 4
kap. 2412 post 1	kap. 5312 post 1

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2010 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
551		Regional utvikling og nyskaping	
	61	Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	100,0 mill. kroner
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	75	Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger	333,9 mill. kroner
	77	Kompetansetilskudd til bærekraftig bolig- og byggkvalitet	23,1 mill. kroner
	78	Boligsosialt kompetansetilskudd	72,0 mill. kroner
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	64	Investeringstilskudd	1 715,3 mill. kroner

VI

Investeringsramme skole- og svømmeanlegg

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2010 kan gi nye tilsagn om rentekompensasjon tilsvarende en investeringsramme på 2 mrd. kroner over kap. 582, post 60 Rentekompensasjon – skole- og svømmeanlegg.

VII

Garantiprovisjon fra Kommunalbanken AS

Stortinget samtykker i at Kommunalbanken AS i 2010 betaler en provisjon på statsgarantien på 0,1 prosent av bankens lån opptatt før 1. november 1999.

VIII

Regulering av inngående balanse i Husbanken

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet som en overgangsordning ved omlegging til føring av opptjente renter basert på kalenderåret for statlige utlån, kan regulere inngående balanse i kapitalregnskapet for utlån gjennom Husbanken pr. 1. januar 2010 mot konto for forskyvning i balansen, tilsvarende totale utlån til kundene basert på endrede føringsprinsipper.

IX

Avvikling av Husbankens grunnfond og risikofond

Stortinget samtykker i at Husbankens grunnfond og risikofond, slik de fremkommer i kapitalregnskapet pr. 31. desember 2009, kan avvikles og reguleres mot konto for forskyvning i balansen pr. 1. januar 2010.

X

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i 2010 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 820 post 1	kap. 3820 post 1
kap. 823 post 1	kap. 3823 post 1

XI

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i 2010 kan

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1535 post 1	kap. 4535 post 2
kap. 1536 post 1	kap. 4536 post 2

4.1 Innledning

Komiteen viser til at forslaget til disponering av ramme 6 fra komiteens flertall, Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet er ført opp under Tilråding fra komiteen under kapittel 6 i innstillingen. Dette forslaget summerer seg til 15 816 649 000 kroner, som er det nettobeløpet som er vedtatt for dette rammeområdet ved behandlingen av Innst. 2 S (2009–2010). Nettobeløpet avviker fra Regjeringens forslag i Prop. 1 S (2009–2010) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2009–2010). Se tabell 2.

Komiteen viser til at komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ikke fremmer forslag innenfor den vedtatte rammen, da disse fraksjonenes respektive opplegg for disponering av ramme 6 avviker fra det vedtatte nettobeløpet. Se tabell 2. Det vises til Innst. 2 S (2009–2010) hvor de alternative budsjettforslagene til Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti framgår. Der hvor disse avviker fra Prop. 1 S (2009–2010) eller

Prop. 1 S Tillegg 3(2009–2010), vil dette bli omtalt under det enkelte kapittel i innstillingen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil stemme imot flertallets forslag til vedtak om bevilgninger under ramme 6.

4.2 Generelle merknader**4.2.1 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet**

INTEGRERING OG INKLUDERING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Regjeringens integrerings- og inkluderingspolitikk bygger på likeverd, solidaritet og rettferdighet. Alle som bor i Norge skal ha de samme plikter, rettigheter og muligheter til å bidra og delta i fellesskapet. En helhetlig og

langsiktig politikk på området skal bidra til en stabil og bærekraftig samfunnsutvikling i Norge. Den skal også bidra til at det norske samfunnet står godt rustet til å møte et mer internasjonalt arbeidsmarked og økt migrasjon i en globalisert verden.

Flertallet viser til at Regjeringen vil bekjempe forskjellsbehandling og bygge ned barrierer mot deltakelse for å forhindre at det utvikler seg et klassesdelt samfunn hvor personer med innvandrerbakgrunn har dårligere levekår enn den øvrige befolkningen. Regjeringen fører en aktiv integreringspolitikk overfor nyankomne innvandrere for å sikre raskest mulig overgang til arbeid og deltakelse i samfunnet for øvrig. Rask bosetting av flyktninger i kommunene skal danne grunnlag for et aktivt liv i trygge omgivelser. Rett og plikt til deltakelse i introduksjonsprogram og rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap er viktige tiltak i integreringspolitikken. Inkluderingspolitikken handler om å organisere samfunnet slik at alle får like muligheter uavhengig av bakgrunn. Regjeringen vil legge til rette for at innvandrere på lik linje med alle andre innbyggere kan delta og bidra med sine ressurser i arbeidslivet og i samfunnet for øvrig.

DISTRIKTS- OG REGIONALPOLITIKK

Flertallet vil at alle skal ha reell frihet til å bosette seg der de vil, blant annet ved å sikre likeverdige levekår og ta ressursene i hele landet i bruk.

Flertallet støtter Regjeringens mål om å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret for å videreføre og videreutvikle det mangfoldet i historie, kultur og ressurser som ligger i dette.

Flertallet viser til arbeidet for å motvirke ytterligere sentralisering og vil videreføre det distriktspolitiske løftet for å styrke den lokale og regionale vekstkraften i områder med lav økonomisk vekst, lang avstand til større markeder, ensidig næringsstruktur og stagnasjon eller nedgang i folketallet.

Flertallet viser i tillegg til at Regjeringen vil legge til rette for å utnytte verdiskapingspotensialene og møte levekårsutfordringene i alle deler av landet, også i områder med vekst i økonomi og folketall. Godt fungerende tettsteder og byer er en forutsetning for livskraftige regioner, tilflytting og verdiskaping.

Flertallet viser til at bevilgningene under programkategori 13.50 skal bidra til å følge opp St.meld. nr. 25 (2008–2009) Lokal vekstkraft og framtidstru. Det legges hovedvekt på utvikling av næringsliv og arbeidsplasser i det distriktspolitiske virkeområdet. Midlene går til aktiviteter under de tre hovedmålene for de distrikts- og regionalpolitiske virkemidlene:

- verdiskaping: økt verdiskaping, sysselsetting og internasjonalt konkurransedyktig næringsliv

- rammebetingelser: gode lokale og regionale rammebetingelser for næringsliv og befolkning
- attraktivitet: utvikle attraktive regioner og sentra for befolkning og næringsliv.

Flertallet viser til at innsatsen innenfor målene skal være geografisk differensiert og i hovedsak benyttes innenfor det distriktspolitiske virkeområdet.

BOLIGPOLITIKK

Flertallet mener at boligpolitikken er en viktig del av velferdspolitikken og understreker hvor viktig det er å føre en sosial boligpolitikk, slik at alle skal kunne disponere en god bolig i et godt bomiljø. En sosial boligpolitikk skal forebygge at mennesker kommer i sosialt og økonomisk uføre.

Flertallet mener at boligpolitikken skal styrkes gjennom at det legges til rette for høy nybygging blant annet gjennom aktiv bruk av Husbanken, satsing på billige utleieboliger til unge og vanskeligstilte, og en god bostøtteordning.

Flertallet viser til at Husbanken har vært det viktigste boligpolitiske verktøyet i Norge etter krigen og vil at lånerammene og boligtilskuddene skal stå i forhold til de behovene som skal dekkes. Husbankens ordinære låneordninger skal sikre en vedvarende tilførsel av nøkterne, rimelige boliger. Flertallet mener det offentlige må bidra til å oppnå en stabil boligbygging på et høyt nok nivå.

Flertallet viser til at Regjeringen vil at alle skal bo trygt og godt i et godt bomiljø og at det bygde miljø utformes ut fra hensynet til en bærekraftig utvikling. Flertallet er opptatt av at vi skal ha en aktiv sosial boligpolitikk. Flest mulig av dem som ønsker det, skal kunne etablere seg i egen eid bolig.

Flertallet vil peke på at Regjeringen ønsker å legge til rette for et velfungerende boligmarked. Det offentlige har et ansvar for å sikre at alle har tilgang til god informasjon om boligmarkedet, en balansert lovregulering og tilgang til boligfinansiering i hele landet. Byggeprosessen skal være mest mulig miljøvennlig, effektiv og brukervennlig, og samtidig bidra til god kvalitet og få byggfeil. Flertallet vil at det bygde miljø utformes ut fra hensynet til en bærekraftig utvikling, med omtanke for klimautfordringene, miljøkvaliteter og universell utforming. Flertallet viser til at det å gjennomføre energieffektivisering i hus er det mest effektive tiltaket for å få ned energibruken i samfunnet. Flertallet vil vise til Regjeringens pågående arbeid med dette, blant annet gjennom miljøhandlingsplanen Bygg for framtida.

Flertallet mener at personer eller husstander som ikke på egen hånd kan skaffe seg eller beholde egen bolig, skal få nødvendig bistand. Arbeidet med å forebygge boligsosiale problemer er en viktig del

av dette. Boligsosialt arbeid, herunder innsatsen for å forebygge og bekjempe bostedsløshet, skal fortsatt være høyt prioritert.

Flertallet vil peke på at en målrettet sosial boligpolitikk er viktig for måloppnåelse på områder som helse- og sosialpolitikk, rusomsorg, kriminalitetsforebygging, integrering og inkludering i samfunnet. En målrettet bygningspolitikk er viktig for å nå målene innenfor helse-, likestillings-, miljø-, klima- og energipolitikken.

Flertallet viser til at kommunene har hovedansvaret for den brede boligpolitikken og mener at Husbanken er det viktigste organ for gjennomføringen av statens boligpolitikk. Husbanken forvalter økonomiske virkemidler som bostøtte, tilskudd og lån. I tillegg bidrar Husbanken med kunnskapsutvikling, rådgiving og kompetanseoverføring til kommuner og andre aktører.

4.2.2 Generelle merknader fra Fremskrittspartiet

ASYL OG INNVANDRING

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å føre en streng og rettferdig innvandrings- og integreringspolitikk, slik Danmark og Nederland har ført de siste årene. Disse medlemmer legger Fremskrittspartiets forslag til utlendingslov til grunn for sitt alternative statsbudsjett, og viser til at dette lovforslaget fremgår av Innst. O. nr. 42 (2007–2008). Dersom disse medlemmers forslag til ny utlendingslov hadde blitt vedtatt, ville det raskt blitt en betydelig, varig nedgang i antall årlige innvandrere.

Det ville i løpet av kort tid ha redusert innvandringsforvaltningens ressursbehov betraktelig. Nedgangen i ressursbehovet innenfor integreringsområdet ville ikke ha sunket like raskt, men også der ville man ha sett en viss nedgang allerede første året. På denne bakgrunn kutter disse medlemmer i bevilgningene på utlendingsfeltet. Unntakene er bevilgningen til lukkede mottak og hjemsendelse.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen i sine budsjettforutsetninger estimerer at det vil komme 18 500 asylsøkere i 2010, noe som er enda høyere enn estimatet på 17 500 asylsøkere for 2009. Disse medlemmer mener Regjeringen med dette sender et signal om at de ikke tror på egen politikk, og resultater av sine egne såkalte innstramningstiltak i asylpolitikken.

Disse medlemmer viser til at Norge er blant de landene i verden som mottar flest asylsøkere i forhold til folketallet, noe som har en klar sammenheng med den politikken som føres på området. Disse medlemmer vil peke på at dette forholdet vil få store budsjettmessige konsekvenser i årene som

kommer, særlig når de høye ankomsttallene de siste årene slår ut på integreringssiden for fullt.

Disse medlemmer viser til at rekordinnvandringen vil få budsjettmessige konsekvenser i årevis fremover, blant annet knyttet til introduksjonsordningen. NRK har estimert at hvis den store tilstrømmingen av asylsøkere fortsetter, vil det koste staten 6,4 mrd. kroner ekstra pr. år.

Disse medlemmer viser til at antallet innvandrere i Norge har økt dramatisk siden 1960-tallet, først og fremst på grunn av en naiv innvandringspolitikk som verken er bærekraftig eller tjener norske interesser. Disse medlemmer viser til at vi har økende integreringsutfordringer knyttet til store ikke-vestlige minoriteter.

Disse medlemmer vil blant annet vise til SSBs rapport SA103 "Innvandring og innvandrere 2008" som viser at innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre langt oftere mottar ulike bostøtteordninger og sosialhjelp enn befolkningen for øvrig.

Disse medlemmer vil videre vise til at det ifølge Statistisk sentralbyrå (SSB) kan være 2,6 millioner innvandrere i Norge i 2060, og disse medlemmer mener dette er urovekkende med tanke på at integreringsprosessen så langt ikke har lyktes blant flere av de største minoritetene.

SAMEPOLITIKK

Disse medlemmer er prinsipielt imot at samene skal ha sitt eget folkevalgte organ, og mener derfor at Sametinget bør nedlegges. Det er disse medlemmers grunnleggende oppfatning at alle innbyggere i Norge uansett etnisk, kulturell eller religiøs tilhørighet skal behandles likeverdig med hensyn til rettigheter og plikter i det norske samfunn. Praktisering av prinsippet om full likeverdighet i samfunnet kan vanskelig forenes med at utvalgte grupper i Norge ytes særbehandling fra staten.

BOLIGPOLITIKK

Disse medlemmer viser til at boligprisene i Norge fortsatt er rekordhøye, og at dette er et stort problem for unge mennesker som ønsker å etablere seg på boligmarkedet. De høye boligprisene skyldes etter disse medlemmers mening i stor grad bevisste politiske valg fra regjeringspartienes side. Disse medlemmer ser at det er en rekke begrensninger som hindrer nybygging, f.eks. politisk vedtatt tomtmangel, innskrenking av eiendomsretten gjennom begrensninger på bruk av eksisterende tomter, og at kommunene ikke har sterke nok incentiver til å legge til rette for vekst og utvikling.

Disse medlemmer viser til at sosialistenes løsninger på boligutfordringer typisk er statlige overføringer som bostøtte, såkalt sosial boligbygging og markedsrestriksjoner. Slike løsninger er dyre, res-

surskrevende, byråkratiske og skaper grobunn for korrupsjon. Disse medlemmer ønsker seg ikke tilbake til den gang da det var prisregulering og folk måtte betale penger under bordet for å få seg et sted å bo. Disse medlemmer registrerer at Kommunal- og regionaldepartementet har innført endringer i teknisk forskrift til plan- og bygningsloven (TEK) og forskrift om saksbehandling og kontroll (SAK) fra 1. januar 2007. Disse medlemmer vil uttrykke skepsis til endringer som kan bidra til økte byggekostnader, da ytterligere barrierer mot nybygging vil føre til et mindre dynamisk boligmarked.

DISTRIKTS- OG REGIONALPOLITIKK

Disse medlemmer viser til at markedet regulerer den geografiske spredningen av arbeidsplasser, og at dagens bosettingsmønster er et resultat av hvordan markedet fungerte i tidligere tider. Disse medlemmer er av den oppfatning at markedet og folks frie valg skal styre bosettingsmønsteret i fremtiden også, og vil fremheve at dette vil være samfunnsøkonomisk lønnsomt uansett hvilke bransjer og industrier som blir sentrale i fremtidens Norge. Disse medlemmer vil i den forbindelse vise til sine merknader om dette i Innst. S. nr. 56 (2006–2007).

Disse medlemmer vil for øvrig vise til sine merknader knyttet til hvert enkelt kapittel.

4.2.3 *Generelle merknader fra Høyre*

INTEGRERING OG INNVANDRING

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er behov for sterkere fokus på integrering av de som velger å bosette seg i Norge. Disse medlemmer mener det er viktig å bruke den første fasen til økt språk- og samfunnsopplæring og inkludering i arbeidslivet. Disse medlemmer mener det er viktig at tiltakene for økt integrering i særlig grad retter seg mot kvinner og barn. Disse medlemmer ønsker å forsterke introduksjonsarbeidet. I sitt alternative forslag til statsbudsjett for 2010 foreslår Høyre blant annet å gi deltakere på introduksjonskurs med barn i barnehagealder, tilbud om gratis barnehageplass. Det foreslås også en utvidelse av tilbudet om språkkartlegging av alle 4-åringene til å gjelde hele landet mv.

Disse medlemmer mener det er viktig å legge til rette for at introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og flyktninger omfatter hele familien. Et viktig virkemiddel for å nå dette, er å tilby gratis barnehagetilbud til denne gruppen under forutsetning av at både mor og far deltar i ordningen – eller er i arbeid eller utdanning. Dette vil legge bedre til rette for integrering av kvinner og barn i det norske samfunnet.

Disse medlemmer viser til at grunnleggende ferdigheter i norsk er avgjørende for barns mulighet til å lykkes i Norge. Derfor er det viktig at vi fanger opp alle barn som har språkproblemer på et tidligere tidspunkt enn i dag. Høyre ønsker at ordningen med språkkartlegging blir landsomfattende og at ordningen utvikles i takt med kunnskapen som oppnås som en følge av gjennomførte evalueringer.

Disse medlemmer viser til at det er kommunene som har hovedansvaret for introduksjonsarbeidet. Høyre ønsker fortsatt tilskudd til kommunale introduksjonstiltak.

Regjeringen har lagt til grunn at det kommer 18 500 asylsøkere i 2010. Siden 2005 har antallet asylsøkere økt fra 5 500 til 18 500 pr. år. Høyre mener at det er nødvendig å stramme inn på asylpolitikken, slik at det kommer færre grunnløse asylsøkere til Norge. Disse medlemmer viser til at Høyre vil fremme flere konkrete forslag, som vil innebære en strengere asylpolitikk. I Høyres alternative statsbudsjett reduseres derfor anslaget for nye asylsøkere med 5 000. Forslagene innebærer bl.a. forslag om å reversere Regjeringens liberalisering i asylpolitikken, få på plass flere returavtaler, økt krav til underhold ved familiegjenforening og informasjonstiltak i land hvor de fleste grunnløse asylsøkerne kommer fra. Samtidig foreslås det etablert en instruksjonsmyndighet for Regjeringen overfor UNE i prinsippsspørsmål, tilsvarende ordningen som eksisterer overfor UDI. Dessuten bes Regjeringen å gjennomgå prosedyrene for hvordan straffbare forhold, som fremkommer gjennom saksbehandlingen og asylintervju i UDI og UNE, blir videreformidlet og fulgt opp overfor statsadvokaten.

Disse medlemmer mener Regjeringen er defensiv og vinglete både i asylpolitikken og integreringspolitikken. Disse medlemmer viser til at Høyre ved flere anledninger har fremmet gode og omfattende forslag både for å få kontroll på asylstrømmen, og for å bedre integreringen av nyankomne innvandrere som skal leve sine liv i Norge. Disse medlemmer viser til at regjeringspartiene helt unntaksvis slutter seg til forslagene, og velger å vente til de fremmes av Regjeringen. Unødig tid og ressurser kastes dermed bort for de som skal ut av Norge, for de som skal bli her og for det norske samfunn som helhet.

DISTRIKTS- OG REGIONALPOLITIKK

Disse medlemmer mener statens oppgave først og fremst er å legge til rette for at mennesker, virksomheter og institusjoner kan fungere og skape verdier for seg selv og samfunnet. Disse medlemmer viser til at næringsliv og lokalsamfunn først og fremst etterlyser mer ressurser til vei og utdanning og forskning for å legge til rette for vekst-

kraftige lokalsamfunn. Disse medlemmer mener derfor at disse områdene må prioriteres, i kombinasjon med en økonomisk politikk som sikrer fundamentet for eksisterende næringsliv. Disse medlemmer viser til at Nasjonal transportplan (NTP) ikke oppfylles. Bevilgningene til stamveiene er for lav og satsingen på trafiksikkerhet for svak. I tillegg ligger jernbaneinvesteringene nesten 1 mrd. kroner bak løftene i NTP.

Disse medlemmer ønsker å gi bedre vilkår for jobbskapere, små og store bedrifter. Næringspolitikken er sammen med samferdselspolitikken de viktigste bærebjelkene i distriktpolitikken. Mye av den konkurranseutsatte delen av norsk næringsliv ligger i Distrikts-Norge. Mange lokalsamfunn er rammet av tøffere tider for konkurranseutsatte bedrifter. Disse medlemmer er derfor opptatt av å føre en økonomisk politikk som kan gi konkurranseutsatt sektor bedre vilkår.

Disse medlemmer viser til at Regjeringens politikk har gjort og vil fortsette å gjøre det mer utfordrende for denne delen av norsk næringsliv. Skatteskjerpelser gjennom flere år har kommet på toppen av at norsk konkurranseutsatt sektor har tapt konkurransevne hvert år under rød-grønt styre. Disse medlemmer mener det er nødvendig å gjennomføre forenklinger for små og mellomstore bedrifter.

Disse medlemmer er sterkt uenig i den nasjonaliseringen av vannkraftressursene som de rød-grønne har gjennomført. Den vil ramme investeringer og arbeidsplasser langs kysten.

Disse medlemmer vil legge om landbrukspolitikken for å gi bøndene mer frihet. For eksempel vil vi deregulere, avbyråkratisere, forenkle og redusere det totale støttenivået. Blant forslag som vil fremmes er å fjerne reguleringer som i dag legger hindringer på de i næringen som ønsker å satse, en opphevelse av boplikten, priskontrollen på landbruksseiendommer og delingsforbudet i jordloven. Disse medlemmer vil for øvrig vise til Høyres alternative budsjett.

4.2.4 Generelle merknader fra Kristelig Folkeparti

INNVANDRING OG INTEGRERING

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at det er behov for styrket satsing på integreringsarbeid i regi av frivillige organisasjoner. Organisasjonene sitter på unik kompetanse og nettverk som det offentlige må benytte seg av. For å få mest mulig igjen for hver krone som investeres må staten satse på de frivillige organisasjoner. Dette medlem viser til sitt alternative budsjett hvor det derfor foreslås å øke bevilgningen til tilskuddsordningen til drift av landsdekkende organisasjoner på innvandringsfeltet med 8 mill. kroner, hvorav 3 mill.

kroner er tiltenkt til oppstart av prosjekt med å innføre flyktningsguider i alle kommuner.

Dette medlem viser til at Norge har en høy andel arbeidsinnvandrere som kommer fra land utenfor Skandinavia. Som et tiltak for å bedre deres kunnskap om sine rettigheter og plikter i Norge har dette medlem i sitt alternative budsjett foreslått at det tilbys norskopplæring til denne gruppen, finansiert i et spleiselag mellom staten og bedriftene, og bevilger derfor 25,4 mill. kroner til dette formål.

Dette medlem mener at asylbarn skal behandles med verdighet og ser med bekymring på hvordan asylbarn kan bli behandlet i landet vårt. Dette medlem er skuffet over at Regjeringen i Soria Moria II ikke har gått inn for overføring av ansvaret for enslige mindreårige asylsøkere på 15–18 år til barnevernet.

DISTRIKTS- OG REGIONALPOLITIKK

Dette medlem viser til at det er i distriktene det meste av våre naturressurser ligger. Verdiskapingen i lokalsamfunnet danner grunnlaget for velferden både i distriktene og i urbane strøk. Dette medlem mener folk skal ha reell valgfrihet med hensyn til bosted, det skal være likeverdige levekår i hele landet, og hovedtrekkene i bosettingsmønsteret må opprettholdes. Dette medlem vil påpeke at kultur- og fritidstilbudet stadig blir viktigere når folk velger bosted. Det skal være tilgang til et bredt spekter av kulturopplevelser også i distriktene. Satsing på barn og unge er god distriktpolitikk. Distriktpolitikken skal også utjevne forskjeller mellom ulike deler av landet.

BOLIGPOLITIKK

Dette medlem mener at egen bolig i et trygt bomiljø er et av de viktigste velferdsgodene i samfunnet. Selv om vi i Norge har høy boligstandard, finnes det fortsatt mennesker uten fast bolig. Hovedmålet i boligpolitikken må derfor være å legge til rette for et stabilt boligmarked der alle får mulighet til å bo i egen bolig. Det å ha et sted å bo er grunnleggende for å kunne fungere i dagens samfunn. Bolig er ett av fundamentene i den norske velferdspolitikken.

4.2.5 Økt innvandring og den norske velferdsmodellen

Komiteen viser til at Regjeringen i mai 2009 nedsatte et utvalg for å se på om økt migrasjon inn til og ut av Norge kan få konsekvenser for eksisterende velferdsordninger (Brochmannutvalget). Norge er i dag blant landene i verden med høyest levestandard.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstre-

parti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, vil peke på at den norske velferdsmodellen har klart å kombinere god økonomisk vekst, høy sysselsetting og godt utbygde universelle velferdsordninger med en jevn inntektsfordeling. Den norske modellen er basert på et nært samarbeid mellom myndighetene og arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene og kjennetegnes ikke minst av en aktiv arbeidsmarkedspolitikk, omfordeling via skattesystemet, et godt system for arbeidsledighetstrygd og andre sosiale velferdsordninger, samt et godt vern av arbeidstakernes arbeidsvilkår og arbeidsmiljø. Høy yrkesdeltakelse er en forutsetning for velferdssamfunnet. Flertallet understreker betydningen av at den norske samfunnsmodellen videreføres og avventer Regjeringens oppfølging av utvalgets anbefalinger,

som forutsettes lagt fram i inneværende stortingsperiode.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil be Regjeringen sikre en bred og god gjennomgang av funnene når utredningen fra Brochmannutvalget er varslet klar, innen mai 2011, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem for Stortinget til politisk behandling resultatet av varslet utredning om sider ved innvandringspolitikken, som kan være relevant i utforming av den fremtidige velferdsmodellen."

Tabell 2 Sammenlikning av Regjeringens forslag på rammeområde 6 med de alternative budsjettene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti. Bare poster med avvik er med. Avvikstall i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
Utgifter (i hele tusen kroner)							
490		Utlendingsdirektoratet					
	1	Driftsutgifter	725 815	725 815 (0)	362 915 (-362 900)	755 815 (+30 000)	725 815 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	2 756 867	2 756 867 (0)	1 378 867 (-1 378 000)	2 496 867 (-260 000)	2 756 867 (0)
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	89 813	89 813 (0)	53 913 (-35 900)	65 813 (-24 000)	89 813 (0)
	46	Bygging av lukkede asylmottak	0	0 (0)	105 000 (+105 000)	0 (0)	0 (0)
	60	Tilskudd til vertskommuner for statlige mottak for asylsøkere og flyktninger	235 220	235 220 (0)	118 220 (-117 000)	206 220 (-29 000)	235 220 (0)
	70	Økonomiske ytelser til beboere i asylmottak	591 100	591 100 (0)	291 100 (-300 000)	492 100 (-99 000)	591 100 (0)
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet	12 800	12 800 (0)	6 400 (-6 400)	12 800 (0)	12 800 (0)
491		Utlendingsnemnda					
	1	Driftsutgifter	229 592	229 592 (0)	153 592 (-76 000)	229 592 (0)	229 592 (0)
500		Kommunal- og regionaldepartementet					
	1	Driftsutgifter	142 800	142 800 (0)	121 400 (-21 400)	132 800 (-10 000)	142 800 (0)
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag	9 000	9 000 (0)	6 500 (-2 500)	9 000 (0)	9 000 (0)
	50	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	11 500	11 500 (0)	5 500 (-6 000)	11 500 (0)	11 500 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
551		Regional utvikling og nyskaping					
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	1 488 800	1 488 800 (0)	0 (-1 488 800)	688 800 (-800 000)	1 353 800 (-135 000)
	61	Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	674 400	674 400 (0)	100 000 (-574 400)	674 400 (0)	674 400 (0)
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling					
	21	Kunnskapsutvikling, informasjon, mv.	11 400	11 400 (0)	9 400 (-2 000)	11 400 (0)	11 400 (0)
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling	428 500	428 500 (0)	128 500 (-300 000)	378 500 (-50 000)	428 500 (0)
554		Kompetansesenter for distriktsutvikling					
	1	Driftsutgifter	26 000	26 000 (0)	0 (-26 000)	21 000 (-5 000)	26 000 (0)
580		Bostøtte					
	70	Bostøtte	3 592 200	3 592 200 (0)	3 304 824 (-287 376)	3 592 200 (0)	3 592 200 (0)
581		Bolig- og bomiljøtiltak					
	21	Kunnskapsutvikling og -formidling	5 100	5 100 (0)	2 600 (-2 500)	5 100 (0)	5 100 (0)
	75	Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger	897 600	897 600 (0)	872 600 (-25 000)	912 600 (+15 000)	947 600 (+50 000)
	76	Midler til tilpasning av privatbolig eldre, øremerket	0	0 (0)	50 000 (+50 000)	0 (0)	0 (0)
	77	Kompetansetilskudd til bærekraftig bolig- og byggkvalitet	9 900	9 900 (0)	0 (-9 900)	9 900 (0)	9 900 (0)
	78	Boligsosialt kompetansetilskudd	79 300	79 300 (0)	72 000 (-7 300)	79 300 (0)	79 300 (0)
582		Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg					
	61	Rentekompensasjon - kirkebygg	69 100	69 100 (0)	69 100 (0)	69 100 (0)	76 100 (+7 000)
585		Husleietvistutvalget					
	1	Driftsutgifter	15 100	15 100 (0)	0 (-15 100)	100 (-15 000)	15 100 (0)
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser					
	64	Investeringsstilskudd	901 250	901 250 (0)	1 084 750 (+183 500)	901 250 (0)	954 950 (+53 700)
	65	Investeringsstilskudd boenheter rusomsorg, øremerket	0	0 (0)	20 000 (+20 000)	0 (0)	0 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
587		Statens bygningstekniske etat					
	1	Driftsutgifter	54 100	54 100 (0)	48 690 (-5 410)	54 100 (0)	54 100 (0)
651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere					
	63	Språksjekk 4-åringer, øremerket	0	0 (0)	10 000 (+10 000)	0 (0)	0 (0)
820		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet					
	1	Driftsutgifter	170 949	170 649 (0)	50 949 (-120 000)	170 949 (0)	170 949 (0)
821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere					
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, integrering og mangfold	33 067	33 067 (0)	23 067 (-10 000)	48 067 (+15 000)	33 067 (0)
	60	Integreringstilskudd	4 226 450	4 226 450 (0)	3 026 450 (-1 200 000)	4 251 450 (+25 000)	4 226 450 (0)
	62	Kommunale innvandrer tiltak	86 193	86 193 (0)	10 000 (-76 193)	86 193 (0)	86 193 (0)
	71	Tilskudd til innvandrersammenslutninger og annen frivillig virksomhet	47 188	47 488 (0)	10 000 (-37 188)	47 188 (0)	55 188 (+8 000)
822		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere					
	21	Spesielle driftsutgifter, opplæring i norsk og samfunnskunnskap	16 180	16 180 (0)	12 180 (-4 000)	16 180 (0)	16 180 (0)
	22	Norskprøver for voksne innvandrere	14 450	14 450 (0)	10 850 (-3 600)	14 450 (0)	14 450 (0)
	60	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1 679 686	1 679 686 (0)	1 279 686 (-400 000)	1 679 686 (0)	1 705 086 (+25 400)
823		Kontaktutvalget mellom innvandrerbefolkningen og myndighetene					
	1	Driftsutgifter	6 060	6 060 (0)	0 (-6 060)	6 060 (0)	6 060 (0)
824		Supplerende stønad til personer over 67 år					
	70	Tilskudd	0	0 (0)	307 000 (+307 000)	0 (0)	0 (0)
1533		Sametinget					
	50	Sametinget	215 136	215 136 (0)	40 136 (-175 000)	215 136 (0)	215 136 (0)
	54	Avkastning av Samefolkets fond	4 650	4 650 (0)	0 (-4 650)	4 650 (0)	4 650 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
1534		Tilskudd til samiske formål					
	72	Samisk språk, informasjon mv.	10 845	10 845 (0)	0 (-10 845)	10 845 (0)	10 845 (0)
	74	Dokumentasjon, formidling mv.	1 400	1 400 (0)	0 (-1 400)	1 400 (0)	1 400 (0)
1535		Gáldu - Kompetansesenteret for urfolks rettigheter					
	1	Driftsutgifter	3 049	3 049 (0)	0 (-3 049)	3 049 (0)	3 049 (0)
1536		Internasjonalt fag- og formidlingscenter for reindrift					
	1	Driftsutgifter	3 435	3 435 (0)	0 (-3 435)	3 435 (0)	3 435 (0)
1540		Nasjonale minoriteter					
	60	Tiltak for rom	5 470	5 470 (0)	0 (-5 470)	5 470 (0)	5 470 (0)
	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	5 665	5 665 (0)	0 (-5 665)	5 665 (0)	5 665 (0)
	71	Avkastning av Romanifolkets/taternes kulturfond	3 700	3 700 (0)	0 (-3 700)	3 700 (0)	3 700 (0)
		Sum utgifter	22 028 012	22 028 012 (0)	15 583 371 (-6 444 641)	20 821 012 (-1 207 000)	22 037 112 (+9 100)

Inntekter (i hele tusen kroner)

3490		Utlendingsdirektoratet					
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	12 500	12 500 (0)	6 250 (-6 250)	12 500 (0)	12 500 (0)
	4	Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter	1 942 374	1 942 374 (0)	971 374 (-971 000)	1 942 374 (0)	1 942 374 (0)
	6	Gjenbosetting av flyktninger - støttetiltak, ODA-godkjente utgifter	6 140	6 140 (0)	4 605 (-1 535)	6 140 (0)	6 140 (0)
3585		Husleietvistutvalget					
	1	Gebyrer	630	630 (0)	0 (-630)	630 (0)	630 (0)
3821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere					
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter	74 000	74 000 (0)	53 400 (-20 600)	74 000 (0)	74 000 (0)
3822		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere					
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter	175 731	175 731 (0)	0 (-175 731)	175 731 (0)	175 731 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
4533		Sametinget					
	51	Avkastning av Samefolkets fond	4 650	4 650 (0)	0 (-4 650)	4 650 (0)	4 650 (0)
4540		Nasjonale minoriteter					
	71	Avkastning av Romanifolkets fond	3 700	3 700 (0)	0 (-3 700)	3 700 (0)	3 700 (0)
		Sum inntekter	6 211 363	6 211 363 (0)	5 027 267 (-1 184 096)	6 211 363 (0)	6 211 363 (0)
		Sum netto	15 816 649	15 816 649 (0)	10 556 104 (-5 260 545)	14 609 649 (-1 207 000)	15 825 749 (+9 100)

4.3 Komiteens merknader til de enkelte kapitlene under rammeområde 6

Komiteen har ingen merknader til de kapitlene som ikke er omtalt nedenfor, og viser til Prop. 1 S (2009–2010) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2009–2010).

Kapitler under Kommunal- og regionaldepartementet

4.3.1 Kap. 500 Kommunal- og regionaldepartementet

Forslag 2010: kr 164 300 000. Saldert budsjett 2009: kr 162 350 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, har ingen merknader og støtter Regjeringens forslag.

4.3.1.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Forslag 2010: kr 142 800 000. Saldert budsjett 2009: kr 141 500 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative budsjett-fremlegg og mener det finnes en effektiviseringsgevinst under departementets eget virkeområde. Disse medlemmer mener departementet må vise større evne til innsparing og effektivisering, slik det også forventes av kommunene. Disse medlemmer vil vise til NOU 1991:28 "Mot bedre viten" som oppgir at effektiviseringspotensialet i offentlig sektor ikke er hentet ut.

Disse medlemmer viser til sitt alternative statsbudsjett der posten er redusert med 21,4 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Regjeringen foreslår å øke departementets driftsutgiftsbudsjett med 10 mill. kroner. Disse

medlemmer mener den generelle nedgangstiden innebærer at også forvaltningen må redusere sine utgifter. Disse medlemmer mener det er rom for en mer effektiv drift, og vil vise til Høyres alternative budsjett der denne posten reduseres med 10 mill. kroner.

Disse medlemmer mener det er nødvendig med flere forsøk i kommunal sektor, og viser i den forbindelse blant annet til forsøkene som ble igangsatt av regjeringen Bondevik II. Til tross for gode resultater og stor oppslutning om forsøkene, avviker den rød-grønne regjeringen overraskende nok forsøkene etter hvert som forsøksperiodene går ut.

På bakgrunn av dette fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å komme tilbake med en sak som legger til rette for videreføring og utvidelse av forsøk med kommunal oppgavedifferensiering."

4.3.1.2 POST 21 SPESIELLE FORSKNINGS- OG UTREDNINGSOPPDRAG, KAN OVERFØRES

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er positive til kunnskapsutvikling og forskning. Disse medlemmer er likevel skeptiske til å benytte forskningsmidler til smale prosjekter og mener de i større grad må benyttes til mer allmenntilgjengelige prosjekter. Disse medlemmer foreslår derfor i sitt alternative statsbudsjett å redusere post 21 med 2,5 mill. kroner.

4.3.1.3 POST 50 FORSKNINGSPROGRAMMER UNDER NORSK FORSKNINGSRÅD

Forslag 2010: kr 11 500 000. Saldert budsjett 2009: 11 500 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er positive til kunnskapsutvikling og forskning, men er skeptiske til å benytte forskningsmidler til smale prosjekter og mener de i større

grad må benyttes til mer allmenntilgjengelige prosjekter. Disse medlemmer vil oppfordre Regjeringen til å være mer selektiv i valg av prosjekter som får offentlig støtte og foreslår derfor i sitt alternative statsbudsjett å redusere post 50 med 6 mill. kroner.

4.3.2 *Kap. 551 Regional utvikling og nyskaping*

Forslag 2010: kr 2 213 200 000. Saldert budsjett 2009: kr 2 116 450 000.

4.3.2.1 POST 60 TILSKUDD TIL FYLKESKOMMUNER FOR REGIONAL UTVIKLING

Forslag 2010: kr 1 488 800 000. Saldert budsjett 2009: kr 1 314 200 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, har merket seg de positive funnene fra evalueringen av midlene brukt over posten, gjennomført av Oxford Research og Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR). Etter flertallets oppfatning er dette en viktig bekreftelse på at fylkeskommunene spiller en viktig rolle for å sikre regional utvikling.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens historiske satsing på samferdsel gjennom Nasjonal Transportplan 2010–2019. Dette flertallet mener en godt utbygd samferdselsinfrastruktur er viktig for regional utvikling. Dette flertallet vil også peke på at Stoltenberg II-regjeringen som første regjering oppfylte Nasjonal Transportplan i forrige stortingsperiode. Dette flertallet viser for øvrig til regjeringspartienes merknader til Nasjonal Transportplan 2010–2019, jf. Innst. S. nr. 300 (2008–2009) og regjeringspartienes merknader til statsbudsjettet for 2010, jf. Innst. 13 S (2009–2010).

Dette flertallet vil også vise til at i forbindelse med forvaltningsreformen og overføring av store deler av det øvrige riksveinettet til fylkeskommunene, er det i statsbudsjettet for 2010 lagt inn en styrking av overføringene til fylkeskommunene med 1 mrd. kroner.

Dette flertallet viser til at Stortinget har bevilget 6 mrd. kroner til opprettelse av regionale forskningsfond, med en forventet avkastning på 212,4 mill. kroner i 2010. Etter dette flertallets oppfatning vil dette bidra til å styrke forskningsinnsatsen i regionene og samspillet mellom næringsliv, høyere utdanningsinstitusjoner, forskningsinstitutt og offentlige aktører.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det er statens oppgave å legge til rette for at innbyggerne kan virke og skape verdier for seg selv og for samfunnet. Disse medlemmer viser til at næringsliv og lokalsamfunn i første rekke ber om mer ressurser til vei, utdanning og forskning for å kunne skape vekstkraftige lokalsamfunn. Disse medlemmer viser til at de var imot at fylkeskommunen fikk overført midler for å holdes kunstig i live som en regional utviklingsaktør. Disse medlemmer mener kommunene er best i stand til å finne ulike lokale regions- og utviklingstiltak, og vil avvikle dagens ordning der store midler blir formidlet gjennom byråkratiske prosesser og unødvendig mange forvaltningsorganer. På bakgrunn av dette vil disse medlemmer vise til sine respektive alternative statsbudsjett der disse midler i sin helhet er overført til kommunene.

Disse medlemmer mener derfor at disse områdene må prioriteres, i kombinasjon med en økonomisk politikk som sikrer fundamentet for eksisterende næringsliv. Disse medlemmer viser til at Nasjonal Transportplan (NTP) ikke oppfylles. Bevilgningene til stamveiene er for lav og satsingen på trafiksikkerhet for svak. I tillegg ligger jernbaneinvesteringene nesten 1 mrd. kroner bak løftene i NTP. Disse medlemmer ønsker å gi bedre vilkår for jobbskapere, små og store bedrifter. Næringspolitikken er sammen med samferdselspolitikken de viktigste bærebjelkene i distriktpolitikken.

Komiteens medlemmer fra Høyre er uenig fylkeskommunens rolle som regional utviklingsaktør, og vil vise til Høyres alternative budsjett der økt satsing på samferdsel prioriteres, og der denne posten reduseres med 800 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til sitt alternative budsjett hvor bevilgningen til regional utvikling videreføres på reelt nivå, samt at noe omprioriteres til samferdsel. Bevilgningen til tolkehjelp flyttes ikke til Navs driftsbevilgning, jf. kap. 2662 postene 73/76. Dette medlem har i sitt alternative budsjett derfor redusert bevilgningen med 135 mill. kroner.

4.3.2.2 POST 61 NÆRINGSRETTEDE MIDLER TIL REGIONAL UTVIKLING, KOMPENSASJON FOR ØKT ARBEIDSGIVERAVGIFT, KAN OVERFØRES

Forslag 2010: kr 674 400 000. Saldert budsjett 2009: kr 631 600 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener differensiert arbeidsgiveravgift er det beste distriktpolitiske virkemiddelet, og

vil påpeke at hele det politiske Norge er enig om at dette er den mest treffsikre distriktpolitiske ordningen vi har. Disse medlemmer ser imidlertid ingen grunn til å kompensere dem som har mistet denne ordningen helt frem til 2013.

Disse medlemmer er imot Regjeringens forslag om at det gis en tilsagnsfullmakt på 100 mill. kroner for denne budsjettposten i 2010, og reduserer denne posten med 574 mill. kroner i sitt alternative budsjettopplegg.

4.3.3 Kap. 552 Nasjonalt samarbeid for regional utvikling

Forslag 2010: kr 439 900 000. Saldert budsjett 2009: kr 418 700 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, er opptatt av en offensiv og målrettet distriktpolitikk og synes det er viktig å gjøre en spesiell innsats mot de mest utsatte kommuner og lokalsamfunn gjennom gode velferdstjenester, attraktive lokalsamfunn og næringsutvikling. Flertallet mener det er positivt at det blir lagt inn nye midler til lokal samfunnsutvikling i kommunene og til et nytt program om bolyst og omdømmearbeid. Flertallet er også fornøyd med at det blir lagt inn en økning fra 5 mill kroner til om lag 15 mill. kroner til etablering av en investeringsstøtte for å modernisere og styrke dagligvarebutikker som viktige tjenesteleverandører i distriktene.

Flertallet støtter Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Fremskrittspartiets politikk, med en kombinasjon av lavere skatter og avgifter samt store investeringer i veier og bredbånd slik det er presentert i Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, er langt mer fremtidsrettet enn Regjeringens subsidiepolitikk når det gjelder å skape gode rammebetingelser for næringsutvikling, innovasjon og entreprenørskap i distriktene.

Disse medlemmer vil påpeke at midler til bredbåndsutbygging som distriktsutviklingstiltak i Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett kap. 1561, er styrket med 50 mill. kroner utover Regjeringens forslag for 2010. Videre satser disse medlemmer ytterligere på bredbåndsutbygging gjennom en rentekompensasjonsordning i nytt kap. 1382 Rentekompensasjon transportiltak i Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, der det er lagt inn en ramme på 750 mill. kroner, med en innfasing på 10,5 mill. kroner i 2010. Det vises til Innst. 13 S (2009–2010) fra transport- og kommunikasjonskomiteen.

Disse medlemmer mener kommunene er best i stand til å finne ulike lokale regions- og utviklingstiltak, og vil avvikle dagens ordning der store midler blir formidlet gjennom byråkratiske prosesser og unødvendig mange forvaltningsorganer, og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett der rammetilskuddet til kommunene er styrket betydelig.

4.3.3.1 POST 21 KUNNSKAPSUTVIKLING, INFORMASJON MV., KAN OVERFØRES

Forslag 2010: kr 11 400 000. Saldert budsjett 2009: kr 11 000 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Regjeringens rapport i budsjettfremlegget for 2010, der det fremkommer at midler er planlagt benyttet til ulike studier med sikte på å styrke et folkevalgt mellomnivå. Disse medlemmer vil vise til at disse medlemmer ved behandlingen av regionsreformen i Innst. S. nr. 166 (2006–2007), jf. St.meld. nr. 12 (2006–2007), fremmet en rekke forslag om nye oppgaver til kommunene, samt forslag om overgang fra dagens trenivåmodell med stat, fylker og kommuner, til en mer effektiv forvaltningsmodell med de to nivåene stat og kommuner. Disse medlemmer vil videre vise til behandling av St.meld. nr. 25 (2008–2009), Innst. S. nr. 304 (2008–2009), der disse medlemmer fremmet en rekke forslag om å vurdere måloppnåelse og fremtidig overføring av disse midler direkte til kommunene. Disse medlemmer vil videre vise til sitt alternative budsjett der dette er fulgt opp gjennom overføring av nærings- og distriktsutviklingsmidler direkte til kommunene gjennom et betydelig styrket rammetilskudd. På bakgrunn av dette vil disse medlemmer redusere post 21 med 2 mill. kroner.

4.3.3.2 POST 72 NASJONALE TILTAK FOR REGIONAL UTVIKLING, KAN OVERFØRES

Forslag 2010: kr 428 500 000. Saldert budsjett 2009: kr 407 700 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser behovet for en spesielt målrettet innsats for å øke innovasjonsevnen hos gründere og bedrifter, og vil i denne sammenheng at overføringene til denne posten i større grad skal benyttes til dette arbeidet. I denne forbindelse vil disse medlemmer videre vise til Fremskrittspartiets forslag i Dokument nr. 8:84 (2004–2005) om i større grad å gjøre Innovasjon Norges virkemidler landsdekkende. Disse medlemmer er videre mot at det stilles særskilte tildelingskriterier som kjønn og etnisk bakgrunn for store deler av midlene, og mener at disse

kriteriene er underordnet målsetningen om mer innovasjon og gründerskap. Disse medlemmer vil nedprioritere det internasjonale, regionalpolitiske samarbeid og annen regional samordning som mangler en krystallklar direkte henvisning til innsatsen for økt innovasjon, og vil derfor redusere post 72 med 300 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil i første rekke prioritere de områdene som næringslivet selv mener legger grunnlag for innovasjon og vekst, som infrastruktur og vei, forskning og utdanning. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett der denne posten reduseres med 50 mill. kroner.

4.3.4 Kap. 554 Kompetansesenter for distriktsutvikling

Forslag 2010: kr 26 000 000. Saldert budsjett 2009: kr 21 500 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, har ingen merknader og støtter Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at disse medlemmer var imot opprettelsen av Kompetansesenter for distriktsutvikling ved behandling i 2008 og reduserer på denne bakgrunn post 1 med 26 000 000 kroner i sitt alternative budsjettforslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der post 1 reduseres med 5 mill. kroner.

4.3.5 Kap. 2412 Husbanken (Unntatt post 90)

Forslag 2010 postene 1, 45, 71 og 72: kr 366 950 000. Saldert budsjett 2009 postene 1, 45 og 72: kr 338 000 000.

Komiteen vil understreke at Husbanken er statens viktigste redskap for å realisere boligsosiale formål. Det er et overordnet hensyn at folk kan bo trygt og godt uansett personlig økonomi. Husbanken har også medansvar for et samarbeid med kommuner og Nav, som på sine områder forvalter velferdsordninger. Husbanken skal supplere det ordinære kredittmarkedet og gi lån til formål som er samfunnsøkonomisk og fordelingspolitisk ønskelige.

Komiteen mener at startlånet er et godt virkemiddel for unge og vanskeligstilte på boligmarkedet,

som sammen med lån til barnehager, bør ha prioritet også i 2010.

Komiteen har merket seg omtalen av investeringsmidler til IKT-systemet som skal moderniseres i forbindelse med bl.a. overgang til elektronisk lånsaksbehandling, og forventer at det blir redegjort for uttaket av rasjonaliseringsgevinster som følge av denne investeringen i tilknytning til neste års budsjett.

Komiteen støtter de endringer som gjøres i budsjettering og regnskapsføring av lånepostene i Husbanken. Av budsjettekniske endringer støttes også avviklingen av risikofondet, som erstattes av en ny post 71 for tap på utlånsvirksomhet. Også omleggingen til systematisk føring av opptjente renter basert på kalenderåret vil gi en mer helhetlig og lik fremstilling av statlige utlån.

Komiteen gir sin tilslutning til en viss omlegging av rammeverket for fastsettelse av fast og flytende rente. Kortere observasjonsperiode forut for rentefastsettelsen vil føre til at statsrentene i større grad følger utviklingen i markedsrentene.

Komiteen har merket seg at Husbankens låneramme for 2009 gjennom året er utvidet fra 12 mrd. kroner i Regjeringens opprinnelige forslag til statsbudsjett til 16 mrd. kroner etter vedtak i Stortinget 27. november 2009. Komiteen mener den høye etterspørselen etter lån i Husbanken kan komme til å fortsette i 2010, og er opptatt av at Husbanken skal ha rammer som bidrar til å holde aktiviteten i byggenæringen oppe. Komiteen understreker derfor betydningen av at Regjeringen følger utviklingen i etterspørselen etter husbanklån nøye, og påser at Husbanken har tilstrekkelige rammer for utlån også i 2010.

4.3.6 Kap. 580 Bostøtte

Forslag 2010: kr 3 592 200 000. Saldert budsjett 2009: kr 2 887 600 000.

Komiteen viser til at bostøtten har til hensikt å sikre husstander med lav inntekt og høye boutgifter en egnet bolig. Komiteen mener bostøtten er et viktig virkemiddel for å hjelpe vanskeligstilte på boligmarkedet, og at det har vært stor tverrpolitisk oppslutning om ordningen.

Komiteen viser til at de nye reglene som trådte i kraft 1. juli 2009 har medført en økning i søkermassen på 8 pst. sammenlignet med samme periode i 2008, men at Kommunal- og regionaldepartementet ikke venter full effekt av det nye regelverket før omkring 2012.

Komiteen viser til at reglene for beregning av likningsverdien for bolig er foreslått endret i forslag til statsbudsjett. Særlig eldre boliger kan da få økt likningsverdi. Komiteen ber om at regelverket for formuesgrenser i bostøtten blir vurdert i lys av dette, slik at mottakere av bostøtte ikke rammes utilsiktet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, konstaterer at bostøtteordningen ble kraftig styrket og utvidet fra 1. juli 2009. Flertallet er glade for at bostøtten dermed er blitt en mer målrettet ordning og bidrar til botrygghet for flere vanskeligstilte. I mange kommuner er det fortsatt for få utleieboliger. Flertallet understreker betydningen av det arbeidet som gjøres for å øke antallet utleieboliger i den enkelte kommune og i samarbeid mellom kommunene og Husbanken.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen Bondevik II gjennomførte store forbedringer og forenklinger av bostøtteordningen, et arbeid som ble videreført av Stoltenberg II-regjeringen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener bostøtten er et effektivt og målrettet virkemiddel for å hjelpe vanskeligstilte på boligmarkedet og påpeker at det har vært et bredt tverrpolitisk engasjement fra skiftende regjeringer for å bedre bostøtten til vanskeligstilte.

Disse medlemmer vil likevel understreke viktigheten av å se en styrket bostøtte i sammenheng med de boligpolitiske målene om å redusere antall vanskeligstilte på boligmarkedet og få en slutt på bostedsløshet, men at det ikke er noe mål i seg selv at flest mulig skal bli avhengige av statlige støtteordninger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil vise til at Fremskrittspartiets politikk ville gitt langt flere mulighet til å leve av egen inntekt gjennom blant annet økt bunnfradrag og lavere boligpriser, som følge av en mer liberal bolig- og arealpolitikk.

Disse medlemmer viser til at de stemte imot deler av endringene i ordningen som omhandlet utvidelsen av virkeområde og inntektsnivå i bostøtteordningen som ble vedtatt av Stortinget ved behandlingen av St.prp. nr. 10 (2008–2009). Disse medlemmer viser og til merknader fra Fremskrittspartiets fraksjon om bostøtteordningen i forbindelse med nytt kvalifiseringsprogram, jf. Innst. O. nr. 2 (2007–2008) fra arbeids- og sosialkomiteen.

Disse medlemmer vil videre vise til svar fra Finansdepartementet på budsjettspørsmål nr. 291 av 19. oktober 2009 fra finansfraksjonen/Fremskrittspartiet, der det fremkommer at innvandrere under introduksjonsprogram, alene anslås å motta om lag 100 mill. kroner av midlene i 2009. Finansdepartementet skriver videre at det ikke er tilgjengelige data

for mottakere med innvandrerbakgrunn utenfor introduksjonsprogrammet.

Disse medlemmer vil vise til SSB-rapport SA103 fra 2008, utarbeidet med støtte fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet, "Innvandring og innvandrere", der det fremkommer at innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre langt oftere mottar bostøttestønad fra Husbanken sammenlignet med befolkningen generelt. I lavinntektsgruppen (EU60) mottar 29 pst. av denne befolkningsgruppen bostøtte sammenlignet med 18 pst. i befolkningen samlet sett. Over lavinntektsgrensen er tilsvarende andeler 9 mot 3 pst. Disse medlemmer vil vise til at med Fremskrittspartiets innvandringspolitikk vil behovet for bostøtte reduseres i 2010, og reduserer denne posten med 287 mill. kroner i sitt alternative budsjettfor-slag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at endringene i bostøtten som ble foreslått og vedtatt i forbindelse med budsjettet for 2009 i all hovedsak er sammenfallende med forslag som tidligere er fremmet av Høyre, blant annet i Dokument nr. 8:117 (2007–2008). Disse medlemmer er kjent med at det fortsatt er flere utfordringer knyttet til dagens regler, som for eksempel kravene om trygdestatus og at kravene til utforming og finansiering av boligen er foreldet. Disse medlemmer mener også det er grunn til å se på inntektsgrensen til familier.

4.3.7 Kap. 581 Bolig og bomiljøtiltak

Forslag 2010: kr 1 054 900 000. Saldert budsjett 2009: kr 779 600 000.

4.3.7.1 POST 21 KUNNSKAPSUTVIKLING OG FORMIDLING

Forslag 2010: kr 5 100 000. Saldert budsjett 2009: kr 5 000 000.

Komiteen viser til at det skal vurderes utviklet en leieprisindeks, og er kjent med at Statistisk sentralbyrå på oppdrag fra Regjeringen arbeider med vurderinger av dette og er komme langt i utviklingen av et slikt verktøy. I Oslo utarbeides en priskalkulator for Boligbygg KF. Komiteen ber Regjeringen på egnet måte komme tilbake med vurderinger av dette spørsmålet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre har det syn at å øke kunnskap i den private delen av byggebransjen er et ansvar og en oppgave som ikke staten skal påta seg. Private aktører må finne de arbeidsformer og arbeids-

metoder som de selv synes er gode. Skulle dette kreve et program for byggekostnader, må dette påkostes av næringen selv.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet reduserer derfor post 21 med 2,5 mill. kroner i sitt alternative statsbudsjett.

4.3.7.2 POST 61 HUSLEIETILSKUDD

Forslag 2010: kr 20 000 000.

Komiteen er positiv til at det i forbindelse med fjerningen av husleiregulering av utleieboliger er opprettet en egen tilskuddsordning for å hjelpe folk som har bodd mer enn 20 år i boligene eller som er over 67 år og har lave inntekter og høye husleier og som rammes av husleieøkningen fra 1. januar 2009. Komiteen viser til at Regjeringen har inngått en samarbeidsavtale med Oslo kommune der staten stiller opp med inntil 20 mill. kroner årlig.

Komiteen viser til at NIBRs kartlegging la til grunn at de fantes om lag 3 500 leieboere i husleiregulerte boliger. Så langt har om lag 300 registrert seg på Oslo kommunes opplysningskontor på Frogner, som har hovedansvaret for oppfølgingen av beboerne i de regulerte boligene. Dette kan tyde på at omfanget er lavere enn tidligere antatt, men også at informasjonen til beboerne kunne vært bedre.

Komiteen viser til at det var stortingsflertallet, etter forslag fra Regjeringen, som i 1999 opphevet husleireguleringen. Komiteen vil likevel understreke at boligpolitikken er et kommunalt ansvar, og at det er viktig at Oslo kommune benytter sitt samlede sett av virkemidler for å hjelpe beboere som må flytte enten med reetablering i egen bolig med startlån og boligtilskudd, kommunal utleiebolig, eller med bolig på det private utleiemarkedet. De to tredjedeler av beboerne i de husleiregulerte boligene som har trygd som hovedinntekt i følge NIBR-kartleggingen, vil i all hovedsak regnes som vanskeligstilte på boligmarkedet.

Komiteen legger til grunn at formuesgrensen i Husleietilskuddet økes fra 100 000 til 250 000 kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er tilfreds med at formuesgrensen i Husleietilskuddet blir økt fra kr 100 000 til kr 250 000. Disse medlemmer forutsetter at Regjeringen følger denne saken nøye og eventuelt kommer tilbake til Stortinget med nye tiltak og forbedringer dersom utviklingen og situasjonen tilsier dette.

4.3.7.3 POST 75 BOLIGTILSKUDD TIL ETABLERING, TILPASNING OG UMLEIEBOLIGER, KAN OVERFØRES

Forslag 2010: kr 897 600 000. Saldert budsjett 2009: kr 658 600 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har ingen merknader til Regjeringens opplegg.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Finansdepartementets svar på budsjettspørsmål 304 av 19. oktober 2009 fra finanskomiteen/Fremskrittspartiets fraksjon hvor det fremkommer at det i 2008, under målgruppen flyktninger, ble registrert tilskudd til kommunale utleieboliger for 49,2 mill. kroner og at Individuelle tilskudd til flyktninger utgjorde 13,8 mill. kroner. Videre kommer det frem at det i første halvår 2009 er gitt vesentlig mer i tilskudd til kommunale utleieboliger enn i samme periode 2008, og at det anslås at samlet boligtilskudd til flyktninger i 2009 vil bli i overkant av 100 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at gjennomføring av Fremskrittspartiets innvandringspolitikk ville ha ført til et lavere behov for midler til denne posten, særlig på lengre sikt. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere post 75 med 25 mill. kroner i sitt alternative statsbudsjett.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at Husbankes boligsosiale handlingsprogram (tilskudd til bygging av utleieboliger) og biveiledning og oppfølging i regi av kommuner og frivillige organisasjoner må styrkes. Dette medlem viser til sitt alternative budsjett hvor bevilgningen under post 75 økes med 50 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

4.3.7.4 (NY) POST 76 TILSKUDD TIL TILPASNING AV PRIVAT BOLIG, ELDRE

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at mange eldre primært ønsker å bo i egen bolig, istedenfor å måtte flytte på sykehjem eller til omsorgsbolig. Disse medlemmer mener dette for mange kan løses enkelt ved at det gjøres mindre endringer eller tilpassinger i boligen, slik som heis, fall- og sklisikring og lignende.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er positive til at Husbanken i dag formidler slike tilskudd til flere målgrupper, men vil særlig styrke tilskuddsordningen til eldre gjennom å øremerke en ny pott til dette formålet med 50 mill. kroner i 2010.

4.3.7.5 POST 77 KOMPETANSETILSKUDD TIL BÆREKRAFTIG BOLIG- OG BYGGKVALITET, KAN OVERFØRES

Forslag 2010: kr 9 900 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker økt kommunalt handlingsrom i boligpolitikken. Disse medlemmer mener bostøtte er mer hensiktsmessig enn investeringsstøtte, fordi husleien den enkelte betaler ikke nødvendigvis vil reflektere subsidiene. Det er heller ikke noe mål i seg selv at kommune/stat skal eie utleieboliger. Disse medlemmer påpeker at man ved å legge til rette for økt nybygging, og derved også lavere priser, ville gjort det lettere for bostedsløse å etablere seg på boligmarkedet, og at de nevnte barrierene kan reduseres uten at man behøver å bevilge mer penger over statsbudsjettet. Disse medlemmer registrerer at det er gitt tilsagnsfullmakt for 23,1 mill. kroner og reduserer post 77 med 9,9 mill. kroner i sitt alternative budsjettframlegg.

4.3.7.6 POST 78 BOLIGSOSIALT KOMPETANSE- TILSKUDD KAN OVERFØRES

Forslag 2010: kr 79 300 000. Saldert budsjett 2009: kr 57 000 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker økt kommunalt handlingsrom i boligpolitikken. Disse medlemmer mener bostøtte er mer hensiktsmessig enn investeringsstøtte, fordi husleien den enkelte betaler ikke nødvendigvis vil reflektere subsidiene. Det er heller ikke noe mål i seg selv at kommune/stat skal eie utleieboliger. Disse medlemmer påpeker at man ved å legge til rette for økt nybygging, og derved også lavere priser, ville gjort det lettere for bostedsløse å etablere seg på boligmarkedet, og at de nevnte barrierene kan reduseres uten at man behøver å bevilge mer penger over statsbudsjettet. Disse medlemmer registrerer at det er gitt tilsagnsfullmakt for 72 mill. kroner og reduserer post 78 med 7,3 mill. kroner i sitt alternative budsjettframlegg.

4.3.8 *Kap. 582 Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg*

Forslag 2010: kr 554 400 000. Saldert budsjett 2009: kr 1 035 400 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, støtter Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil vise til Fremskrittspartiets alternative budsjettforslag der kommunenes økonomi er betydelig styrket. Denne styrkingen kommer i tillegg til Fremskrittspartiets alternative tiltakspakke fra i vinter, hvor det ble foreslått omfattende tiltak overfor kommunesektoren, med blant annet 3 mrd. kroner til å redusere det enorme vedlikeholdsetterslepet.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at rentekompensasjonsordningen for skoler og kirkebygg har vært et vellykket tiltak. Dette medlem mener derimot at rammen for låneordningen ikke er tilstrekkelig for å dekke behovet og øker derfor i sitt alternative budsjett rammen for låneordningen for kirkebygg med 500 mill. kroner. Bevilgningen til rentekompensasjon økes derfor med 7 mill. kroner i Kristelig Folkepartis alternative budsjett.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er glad for at friskolene nå til en viss grad vil kunne få ta del i rentekompensasjonsordningen for skolebygg som til nå kun har vært åpen for kommunale og fylkeskommunale skoler og ikke friskoler. Disse medlemmer mener likevel at forslaget kan forbedres. Disse medlemmer mener ordningen bør være den samme for friskoler som for offentlige skoler, og dermed være åpen for mer enn vedlikehold. Disse medlemmer vil understreke at friskolene også har store utfordringer knyttet til sine bygningsmasser, og ser dermed ingen grunn til å forskjellsbehandle offentlige og private skoler. Det viktigste er etter disse medlemmers mening å sikre alle elever et godt arbeidsmiljø. Disse medlemmer vil også påpeke at en gjennom å innføre en ordning hvor friskolene må gå via kommuner og fylkeskommuner for å søke, åpner for en forskjellsbehandling hvor forholdet til lokale myndigheter blir helt avgjørende.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at private skoler får mulighet til å søke om midler fra rentekompensasjonsordningen for skolebygg på like vilkår som den offentlige skolen."

4.3.9 *Kap. 585 Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus*

Forslag 2010: kr 15 100 000. Saldert budsjett 2009: kr 7 000 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, har merket seg at Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus i 2008 og i første halvår 2009 har hatt en kraftig økning i antall klagesaker. Et stort flertall av sakene som er behandlet i Husleietvistutvalget ender med forlik etter mekling, kun et fåtall saker bringes inn for tingretten. Flertallet mener det er i alle parter interesse at husleietvister forlikes raskt og utenfor det ordinære rettssystemet.

På denne bakgrunn er flertallet positive til en utvidelse av ordningen gjennom etablering av nye kontorer i Bergen og Trondheim i 2010.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre har gjentatte ganger fremmet forslag om å nedlegge prøveordningen med Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus, fordi kostnaden pr. sak Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus behandler er meget høy, og gebyrene dekker ikke kostnadene. Disse medlemmer er overrasket over at Regjeringen i tillegg til å foreslå en videreføring av ordningen, foreslår en utvidelse fra 2010 til også å gjelde Bergen og Trondheim. Disse medlemmer ønsker at Husleietvistutvalget nedlegges i 2010.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen nedlegge Husleietvistutvalget."

På denne bakgrunn fjerner disse medlemmer posten på 15,1 mill. kroner og påpeker at dette også medfører at inntektsposten i kap. 3585 bortfaller.

4.3.10 Kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser

Forslag 2010: kr 2 112 350 000. Saldert budsjett 2009: kr 2 076 300 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Soria Moria II hvor det vises til at Regjeringen har som mål å sikre full sykehjemsdekning innen 2015 ved at alle som trenger sykehjemsplass eller omsorgsboliger skal få dette. Regjeringen vil gi tilskudd til 12 000 sykehjemsplasser og heldøgns omsorgsplasser innen utgangen av 2015 for å sikre nok kapasitet. Søknadsinngangen vil bli fulgt nøye og Stortinget ber Regjeringen løpende vurdere rammen for ordningen og innfasingen av denne. Det er kommunene selv som

avgjør om de ønsker å satse på sykehjemsplasser eller omsorgsboliger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet setter i sitt alternative statsbudsjett av midler til totalt 3 500 nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger, hvorav 100 mill. øremerkes til boenheter til rusomsorg. Disse medlemmer øker samtidig tilskuddstaket pr. sykehjemsplass til fra inntil 647 000 kroner til inntil 862 800 kroner. Disse medlemmer påpeker at dette gir en økt gjennomsnittsdekning fra 25–30 pst. hvor dekning på sykehjemsplass økes fra 30 til 40 pst. Disse medlemmer mener en slik styrking er helt avgjørende for å nå målet om full sykehjemsdekning, og særlig i en tid der kommunene melder om store økonomiske utfordringer. Disse medlemmer viser til svar fra Finansdepartementet på spm. 333 der behovet for tilleggsbevilling for 3 500 enheter i 2010 viser et merbehov på 181,5 mill. kroner og øker derfor post 64 med 181,5 mill. kroner og tilskuddsrammen for 2010 med 917,3 mill. kroner til 2,264 mrd. kroner.

Disse medlemmer vil videre understreke viktigheten av at private bør kunne omfattes av tilskuddsordningen og mener det viktige må være å få etablert nok plasser, ikke hvem som bygger dem. Disse medlemmer vil vise til Fremskrittspartiets forslag fremmet i Innst. 2 S (2009–2010):

"Stortinget ber Regjeringen la private utbyggere omfattes av Husbankens tilskudd til sykehjemsbygging, for å øke omfanget og bredden i omsorgstilbudet."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener søknader om tilskudd til bygging av plasser i sykehjem og omsorgsboliger ikke må avslås med henvisning til høy dekningsgrad dersom kommunene selv mener de har behov for slike plasser.

Disse medlemmer mener det er behov for å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenesten for å gi brukerne et bedre tilbud. Bedre kvalitet i tilbudet forutsetter en sterkere satsing på forskning og kompetanseutvikling.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås en kunnskapsmilliard ut over Regjeringens forslag. Dette vil bidra til å forsterke forskning og kompetanseutvikling i helse- og omsorgstjenesten. I Høyres alternative budsjett er det også foreslått en øremerket bevilgning til kvalitetstiltak i helsetjenesten, samt innføring av refusjon for nye former for diagnostikk og behandling. Videre viser disse medlemmer til Høyres forslag om en kompetansepott, som skal bidra til økt lønn for utdanningsgruppene i offentlig

sektor. I tillegg går disse medlemmer inn for å øke bevilgningen til kompetanseutvikling og kvalitet i pleie- og omsorgssektoren med om lag 150 mill. kroner. Denne bevilgningen omfatter blant annet tiltak for å sikre økt bemanning av leger på sykehjem, samt kvalifiseringstiltak for ufaglærte. Videre skal bevilgningen bidra til bedre lindrende behandling og omsorg ved livets slutt, samt en styrking av helsestasjonenes tilbud.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til udekket behov for sykehjem, hospiceplasser og omsorgsboliger, og mener Regjeringen bygger for få sykehjemsplasser. Kristelig Folkeparti foreslår derfor en rekke tiltak, både for å møte utfordringer som allerede er her, og for å stå rustet til å møte fremtidens utfordringer. Kristelig Folkeparti vil ha bedre kapasitet på sykehjemsplasser, for å hindre at terskelen for å få plass når behovet er der, ikke blir så høy. Det må derfor bygges flere sykehjemsplasser og omsorgsboliger. Det er behov for 8 000 flere plasser utover de 12 000 plassene Regjeringen foreslår frem til 2015. Dersom det godkjennes 3 000 plasser i 2010, tilsier det 2 700 plasser i årene 2011–2015. For å nå behovet for 30 000 plasser i 2030, tilsier det en videre satsing på 2 666 plasser per år i perioden 2016–2030. Med Regjeringens utbyggingstakt, vil det årlig måtte bygges 3 200 plasser i årene 2016–2030. Kristelig Folkeparti vil bygge 500 flere sykehjemsplasser og omsorgsboliger utover Regjeringens forslag. Kristelig Folkeparti satser også på styrket eldreomsorgsforskning og dagtilbud for demente. Dette er tiltak for større kapasitet og bedre helse- og omsorgstjenester. Dette medlem viser til sitt alternative budsjett hvor bevilgningen økes med 53,7 mill. kroner, noe som vil gi rom for 500 flere boliger utover Regjeringens forslag.

4.3.11 Kap. 587 Statens bygningstekniske etat

Forslag 2010: kr 71 100 000. Saldert budsjett 2009: kr 57 000 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, har ingen merknader og støtter Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å effektivisere Statens bygningstekniske etat, og mener en effektivisering på 10 pst. er fullt mulig uten at det går ut over kvaliteten på tjenestene. Disse medlemmer viser til felles merknad med Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre i Budsjett-innst. S. nr. 5 (2005–2006), der det advares mot at et for ensidig fokus på Byggsøk kan resultere

i at saksbehandlingen i den enkelte kommune blir den virkelige proppen i systemet. På denne bakgrunn finner disse medlemmer det riktig å be om et større fokus på lokal saksbehandling og de ulikheter som her eksisterer. På denne bakgrunn foreslår disse medlemmer en reduksjon i post 1 på 5 410 000 kroner i sitt alternative budsjettforelegg.

Kapitler under Justis- og politidepartementet

4.3.12 Kap. 490 Utlendingsdirektoratet

Forslag 2010: kr 4 574 643 000. Saldert budsjett 2009: kr 3 030 805 000.

4.3.12.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Forslag 2010: kr 725 815 000. Saldert budsjett 2009: kr 717 363 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til Utlendingsdirektoratets (UDIs) hovedoppgaver, som er å behandle søknader etter utlendingsloven og statsborgerloven, herunder søknader om familiegjenforening, visum, oppholdstillatelse, statsborgerskap og asyl, samt ansvaret for driften av statlige mottak for asylsøkere.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Regjeringen i Soria Moria II-erklæringen understreker at den norske flyktning- og asylpolitikken skal være konsekvent, rettfærdig og rettssikker og bygge på våre forpliktelser etter internasjonale konvensjoner. Dette flertallet viser til økningen i antall asylsøkere til Norge og gir sin tilslutning til Regjeringens forslag til økte bevilgninger til UDI på 51,1 mill. kroner i 2010, som særlig skal gå til styrket saksbehandling av asylsøknader. Dette flertallet har merket seg de effektiviseringstiltakene som UDI allerede arbeider med, og at Regjeringen har innført tiltak for å begrense tilgangen av asylsøkere uten krav på beskyttelse.

Dette flertallet viser til at antallet asylsøkere påvirkes av en rekke faktorer. Både forhold i opprinnelsesland, transitland og forhold i Norge har betydning.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at Regjeringens budsjettforslag bygger på en prognose om 18 500 nye asylsøkere i 2010, at nye tall fra UDI viser en nedjustert prognose til 17 500 nye søkere og gir sin tilslutning til at frigjorte

midler som følge av redusert søkermengde benyttes til å redusere antall ubehandlede saker. Etter flertallets syn er en rask saksbehandling viktig for å sikre målet om en flyktning- og asylpolitikk der rettsikkerheten til asylsøkerne ivaretas på en god måte. Flertallet advarer mot en budsjettpraksis der udokumenterte og urealistiske forventninger om nedgang i antall asylsøkere legges til grunn for bevilgningene. Etter flertallets syn er en slik praksis ikke ansvarlig. Flertallet vil også understreke at statsbudsjettet for 2010 må bygge på beregninger basert på norske forhold, ikke på tall som er overført fra andre land.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at disse medlemmer i Innst. S. nr. 6 (2008–2009), jf. St.prp. nr. 80 (2007–2008), støttet Regjeringens forslag til tilleggsbevilgninger til blant annet UDI fordi UDI, med dagens snillistiske innvandringspolitiske regime og ineffektive behandlingsprosedyrer, hadde behov for mer ressurser for å få redusert behandlingstiden til et anstendig nivå.

Disse medlemmer er imidlertid svært overrasket over Regjeringens ytterligere økning av UDIs budsjett, med 50,9 pst. for 2010 og mener veksten ikke står i forhold til de varslede innstramminger fra Regjeringen i asyl- og innvandringspolitikken.

Disse medlemmer vil likevel berømme Regjeringen for enkelte av de nye foreslåtte tiltakene, som økt krav til underholdsevne og fireårskrav om arbeid eller utdanning før det tillates familiegjengforening og/eller familieetablering, og er videre positive til etablering av et nasjonalt identitets- og dokumentasjonscenter (NID)

Disse medlemmer vil videre vise til at Fremskrittspartiets innvandringspolitikk i løpet av kort tid ville ha redusert UDIs ressursbehov og arbeidsmengde betraktelig. Disse medlemmer viser til at Danmark har fått redusert både antall familiegjengforeningssøknader og antall personer uten reelt beskyttelsesbehov til under halvparten av hva som var tilfellet før de restriktive reglene ble innført. Disse medlemmer vil videre vise til Fremskrittspartiets forslag til ny norsk utlendingslov i Innst. O. nr. 42 (2007–2008).

På bakgrunn av et mindre behov for ressurser til UDI med Fremskrittspartiets politikk foreslår disse medlemmer å redusere post 1 med 362,9 mill. kroner i sitt alternative statsbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til svar på spørsmål nr. 251 fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) til Høyres finansfraksjon, der det sies at Utlendingsdirektoratets (UDI) store budsjettøkning vil gi 4 200 flere asylvedtak, når alt

annet er likt, enn hva situasjonen ville vært uten budsjettøkningen. AID legger da til grunn at asylintervju og innledende saksbehandling er foretatt, noe som ressursmessig er anslått å utgjøre om lag 40 pst. av kostnaden ved å behandle en gjennomsnittlig sak. Deler av budsjettøkningen følger av en økt oppgavemengde knyttet til oppfølging og administrasjon av asylmottak. For at enda flere asylvedtak skal kunne bli fattet, mener disse medlemmer det er behov for å øke saksbehandlingskapasiteten ytterligere, og vil vise til Høyres alternative statsbudsjett der posten foreslås økt med 30 mill. kroner.

4.3.12.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, STATLIGE MOTTAK, KAN NYTTES UNDER POST 60

Forslag 2010: kr 2 756 867 000. Saldert budsjett 2009: kr 2 060 568 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til sine merknader under kap. 490 post 1 om en realistisk budsjettering, og gir sin tilslutning til Regjeringens forslag til bevilgninger til statlige asylmottak, basert på anslag om et gjennomsnittlig belegg på ca 21 300 personer. Flertallet vil spesielt framheve betydningen av å ivareta behovene til enslige mindreårige asylsøkere. Flertallet viser også til forslaget til vedtak VI, Prop. 1 S (2009–2010) Arbeids- og inkluderingsdepartementet, side 414, i Prop. 1 S Tillegg 3 endret til vedtak VIII under Justisdepartementet, og gir sin tilslutning til at Regjeringen kan øke antall plasser i statlige mottak, dersom behovet blir større enn antatt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 690 post 1, og reduserer post 21 med 1,378 mrd kroner grunnet redusert ankomst til, og opphold av, asylsøkere på mottak. Disse medlemmer viser til at dette samtidig medfører en reduksjon i beløpet som kan føres som ODA-godkjente utgifter i kap. 3690 post 4 på 971 mill. kroner, mens post 6 i samme budsjettkapittel reduseres med 1,535 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til den økte asyltilstrømningen til Norge. Disse medlemmer mener økningen er urovekkende, og er et signal på manglende kontroll fra Regjeringen side. Disse medlemmer advarte mot de endringene som Regjeringen gjorde i asylpolitikken, blant annet fordi det var grunn til å tro at det ville føre til en ukontrollert økning. Disse medlemmer har fremmet, og

vil fremme, flere forslag som vil føre til redusert tilstrømning.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at anslaget for asyltilstrømning derfor reduseres med 5 000 asylsøkere. Disse medlemmer viser for øvrig til Høyres alternative budsjett der posten dermed reduseres med 260 mill. kroner.

Disse medlemmer mener det er behov for å utvikle en alternativ strategi til dagens uforutsigbare politikk og en ny modell for drift av asylmottak som kan bidra til mer kompetanse innenfor fagfeltet. Relevant i denne sammenheng er å utvikle egne kompetansemottak, lokalisert i ulike deler av landet, og som kan spesialisere seg på ulike områder innenfor fagfeltet som for eksempel returproblematikk, kartlegging, enslige mindreårige asylsøkere, kvalifisering mv. Disse medlemmer vil bevilge 8 mill. kroner til dette, og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å igangsette et arbeid med å etablere egne kompetansemottak som skal bidra til mer kompetanse innenfor relevante fagområder innen asylfeltet."

4.3.12.3 POST 22 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, TOLK OG OVERSETTELSE

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til sine merknader under kap. 490 post 1 om betydningen av en realistisk budsjettering. Nødvendige ressurser til tolketjenester er etter flertallets mening viktig for å ivareta målene om en konsekvent, rettferdig og rettssikker flyktning- og asylpolitikk.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til den kraftige økningen i grunnløse asylsøkere som er kommet til Norge i løpet av 2009. Disse medlemmer har fremmet flere forslag som vil redusere tilstrømningen av asylsøkere. Reduksjonen i antallet asylsøkere vil også føre til en reduksjon i behovet for tolk, oversettelser mv.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at asylsøkere som defineres som antatt grunnløse, behandles i en egen prosedyre – 48-timersprosedyren. Hittil i år er 71 saker behandlet i denne prosedyren, altså et svært lite antall. Det medfører således ikke riktighet at det har vært en kraftig økning i antallet grunnløse asylsøkere. Når det gjelder avslagsprosenten for øvrig, har denne gått ned i 2009 sammenlignet med 2008. Dette indikerer at det

faktisk har vært en nedgang i andelen søkere som ikke har et tilstrekkelig sterkt beskyttelsesbehov til å gi opphold.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 690 post 1 og reduserer post 22 med 35,9 mill. kroner grunnet redusert behov for blant annet tolketjenester.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett der det foreslås å redusere denne posten med 24 mill. kroner.

4.3.12.4 POST 45 STØRRE UTSTYRSANSKAFFELSER OG VEDLIKEHOLD, EFFEKTPROGRAMMET, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til flertallsmerknedene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre i Innst. S. nr. 143 (2008–2009) til Dokument nr. 8:12 (2008–2009) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Per-Willy Amundsen, Ib Thomsen, Jan Arild Ellingsen, Ulf Leirstein, Jon Jæger Gåsvatn og Vigdis Giltun om forsøksordning med lukket asylmottak. Flertallet pekte her på at det er legitimt å søke asyl i et annet land, og at lukkede asylmottak der det ikke er anledning til å bevege seg fritt ut og inn, bryter med grunnleggende rettsprinsipper. Det nevnte flertallet viste til at frihetsberøvelse etter rettsstatens prinsipper bare kan skje når det foreligger lovgrunnlag, og at Norge allerede har regler i utlendingsloven som åpner for fengsling av utlending som ikke oppgir sin identitet, og for fengsling av utlending som unn-drar seg iverksetting av et vedtak.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser det som nødvendig å begrense bevegelsesfriheten til dem med endelig avslag og som motsetter seg norsk lov og tilbakesendelse, og ønsker å bygge lukkede asylmottak i Norge. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn i sitt alternative statsbudsjett bevilge og øremerke 105 000 000 kroner til dette formål i 2010. Disse medlemmer vil for øvrig vise til sitt forslag om prøveordning med lukkede asylmottak i Dokument nr. 8:12 (2008–2009).

4.3.12.5 POST 60 TILSKUDD TIL VERTSKOMMUNER FOR STATLIGE MOTTAK, ASYLSØKERE OG FLYKTNINGER, KAN OVERFØRES

Forslag 2010: kr 235 220 000. Saldert budsjett 2009: kr 132 200 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at tilskuddet til vertskommunene bygger på faste satser, og at bevilgningsbehovet avhenger av antall mottak og antall plasser. Flertallet viser til at UDI i 2010 anslår et gjennomsnittlig belegg i mottak på ca. 21 300 og understreker at bevilgningene må stå i forhold til det faktiske behovet. Flertallet viser i den forbindelse til sine merknader under kap. 490 post 1 om viktigheten av en realistisk budsjettering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at flere kommuner tidligere har meldt inn at de statlige tilskuddene tidligere ikke har dekket kostnadene knyttet til å ha asylmottak i en kommune. Disse medlemmer mener det er svært viktig å sikre fullfinansiering av etablering av asylmottak for kommunene og ber Regjeringen følge kostnadsutviklingen i kommunene nøye. Disse medlemmer viser videre til sine merknader under kap. 490 post 1 om redusert asyltilstrømning med Fremskrittspartiets innvandrings- og integreringspolitikk, og reduserer derfor post 60 med 117 mill. kroner, samtidig som kommunene får dekket en større andel av sine utgifter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til den kraftige økningen i antallet asylsøkere som er kommet til Norge i løpet av 2009. Disse medlemmer har fremmet flere forslag som vil redusere tilstrømningen av asylsøkere. Reduksjonen i antallet asylsøkere vil også føre til en reduksjon i behovet for mottak.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett og reduserer posten med 29 mill. kroner.

4.3.12.6 POST 70 ØKONOMISKE YTELSE TIL BEBOERE I ASYLMOTTAK

Forslag 2010: kr 591 100 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til de tiltakene som er iverksatt og planlegges iverksatt, både nasjonalt og internasjonalt, for å lette arbeidet med fastsettelse av asylsøkeres identitet. Flertallet viser til opplysninger på Utlendingsdirektoratets hjemmesider (www.udi.no) som viser at ni av ti asylsøkere oppgir identitet, selv om mer enn ni av ti kommer til Norge uten ID-dokumenter. I 93 pst. av asylvedtakene i saker som ble realitetsbehandlet i første halvår 2009, var søkerens iden-

titet dokumentert eller sannsynliggjort. Det er mange grunner til at asylsøkere ikke har ID-dokumenter ved ankomst: Noen land utsteder ikke slike dokumenter, i andre land er det ikke vanlig å ha ID-papirer, noen kvitter seg med papirene fordi de er forfulgt, eller de kan være ofre for menneskesmuglere, mens noen prøver å få opphold basert på falsk identitet. Flertallet viser til at det lønner seg for asylsøkerne å samarbeide om å fastslå egen identitet. I første halvår 2009 var det bare 51 personer som fikk opphold selv om identiteten ikke var fastslått, i første rekke kvinner og barn, herunder ofre for menneskehandel.

Flertallet mener det er uheldig at det fra enkelte hold søkes å skape et inntrykk av at det er vesentlig tvil rundt de fleste asylsøkeres identitet, fordi søkerne av ulike grunner ikke legger fram ID-dokumenter. Dette kan bidra til fremmedfrykt og mistenkeliggjøring av mennesker som legitimt søker beskyttelse i Norge i henhold til internasjonale konvensjoner, og svekke arbeidet med inkludering av mennesker som får opphold her. En slik utvikling er ikke det norske samfunnet tjent med.

Flertallet viser til dagens system med differensierte satser og mener at samme regler for ytelser må gjelde alle som bor ved norske asylmottak. Samtidig viser UDIs statistikk at det ville vært svært lite å spare på å holde tilbake ytelser til personer som forsøker å skjule sin identitet, da disse utgjør et lite antall.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til sin tidligere merknad om at det er svært få av søknadene som er åpenbart grunnløse og vil bemerke følgende til forslagene nedenfor fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Alle som fyller vilkårene for internasjonal beskyttelse, får asylstatus i Norge.

Videre vil komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, bemerke:

Utvidet flyktningbegrep medfører ikke at flere enn tidligere får tillatelse og antas i liten grad å påvirke antallet asylsøkere til Norge.

At personer som gis asyl, ikke lenger trenger å fornye sine tillatelser årlig, men gis en treårig tillatelse, er et tiltak som er ressursbesparende for utlendingsforvaltningen. Erfaringen viser at man i svært få saker har trukket tillatelsen tilbake i løpet av de tre første årene. Det antas derfor ikke å ha vesentlig betydning for ankomstene.

Det arbeides intensivt med å inngå nye returavtaler med land det kommer mange asylsøkere fra, og

land der det er problemer knyttet til returer. Avtalene antas å ha både en praktisk betydning og en viktig signaleffekt.

Det kommer svært få søkere som defineres som åpenbart grunnløse. For andre grupper der mange søkere gis avslag fordi de ikke har beskyttelsesbehov, vurderes det fortløpende om man kan dra nytte av informasjonskampanjer.

I statsbudsjett for 2010 er bevilgningene til tiltak som kan fremme returer, styrket med 30 mill kroner. Satsingen skjer innenfor bistandsrammen og dekker program for reintegrering av returnerte, styrking av migrasjonsforvaltningen i fattige opprinnelsesland og etablering av omsorgs- og utdanningscentre for enslige mindreårige som returneres.

Utvalget som vurderer organisering av klagesaksbehandlingen på utlendingsfeltet, er bedt om å forsere arbeidet vedrørende instruksjonsmyndighet overfor klageinstansen. En delutredning kan avleveres innen 1. april 2010.

Det følger av UDIs tildelingsbrev at asylsaker der søkeren har begått straffbare handlinger under oppholdet i Norge, skal prioriteres både for vedtaksfating og uttransport.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til den kraftige økningen i grunnløse asylsøkere som er kommet til Norge i løpet av 2009. Disse medlemmer har fremmet, og vil fremme, flere forslag som vil redusere tilstrømningen av asylsøkere. Reduksjonen i antallet asylsøkere vil også føre til en reduksjon i behovet for mottak.

Disse medlemmer vil fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å reversere innføringen av det utvidede flyktningbegrepet, samt å reversere forskriftsendringen og endringene i utlendingsloven som gir oppholdstillatelse lettere dersom retur ikke er gjennomført tre år etter saksopprettelse."

"Stortinget ber Regjeringen om å få på plass flere returavtaler slik at grunnløse asylsøkere kan sendes tilbake."

"Stortinget ber Regjeringen om å iverksette egnede informasjonstiltak overfor asylsøkere det er grunn til å tro vil reise til Norge, i de landene hvor de fleste grunnløse asylsøkerne kommer fra, eventuelt benytter seg av som transitland."

"Stortinget ber Regjeringen om å vurdere om, og i så fall hvordan, returavtaler kan inngå i bistandsavtaler med aktuelle land."

"Stortinget ber Regjeringen om å etablere en instruksjonsmyndighet for Regjeringen overfor UNE i prinsippsspørsmål, tilsvarende ordningen som eksisterer overfor UDI."

"Stortinget ber Regjeringen om å gjennomgå prosedyrene for hvordan straffbare forhold som fremkommer gjennom saksbehandlingen og asylintervju i UDI og UNE, blir videreformidlet og fulgt opp overfor statsadvokaten."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det med Fremskrittspartiets politikk ville vært behov for mindre økonomiske ytelser ettersom antall asylsøkere raskt ville blitt redusert kraftig. Disse medlemmer viser til det store antall asylsøkere som ikke viser vilje til å gjøre ID kjent for norske myndigheter, og mener det må iverksettes flere tiltak for å sikre at antallet reduseres kraftig. Disse medlemmer mener derfor at økonomiske ytelser til beboere kan knyttes opp til asylsøkerens vilje til å gjøre sin ID kjent for myndighetene som ett slikt tiltak.

Disse medlemmer vil på bakgrunn av færre ankomster med sin politikk, redusere post 70 med 300 mill. kroner og fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen revidere "Reglement for økonomisk hjelp til personer i statlige mottak" slik at ytelser ikke kan bli gitt før asylsøkeren har bidratt til å gjøre sin ID kjent for myndighetene."

Komiteens medlemmer fra Høyre vil vise til sitt alternative budsjett og reduserer posten med 99 mill. kroner.

4.3.12.7 POST 72 RETUR OG TILBAKEVENDING AV FLYKTNINGER, KAN OVERFØRES

Forslag 2010: kr 50 104 000. Saldert budsjett 2009: kr 20 450 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til vårt ansvar for å bidra i det internasjonale arbeidet for å bekjempe årsakene til at folk må flykte. Flertallet viser samtidig til betydningen av å ha gode tilbakevendings- og returprosjekter for flyktninger som ønsker å vende tilbake til hjemlandet når det er trygt, og støtter at det legges økt vekt på reintegreringstiltak som også kan ha en positiv effekt på lokalsamfunnet flyktningene vender tilbake til.

Flertallet støtter også den foreslåtte økningen i bevilgningene til retur av personer med endelig

avslag, siden slik retur er en viktig forutsetning for at asylinstituttet skal fungere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det må være et mål at flyktninger og asylanter reiser tilbake og deltar i gjenoppbyggingen av hjemlandet når trusselsituasjonen i hjemlandet er normalisert, og at norske myndigheter bør skape de nødvendige incentivene for at dette skal finne sted. En slik politikk vil også være på linje med trenden i Europa. Disse medlemmer er positive til Regjeringens varslede offensiv for å få etablert flere tilbakeføringsavtaler og styrke arbeidet med retur av flyktninger.

4.3.12.8 POST 73 GJENBOSETTING AV FLYKTNINGER, STØTTETILTAK, KAN NYTTES UNDER KAP. 821 POST 60

Forslag 2010: kr 6 140 000. Saldert budsjett 2009: kr 5 950 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, støtter en videreføring av ordningen der midlene til kvoteflyktninger kan overføres til alternative tiltak eller gjenbosetting av flyktninger, med uttak tilsvarende 80 kvoteplasser. Flertallet støtter videre at inntil 1 200 flyktninger tas ut som kvoteflyktninger i 2010 og målet om at 55 pst. av disse skal være kvinner og jenter. Flertallet er enig i Regjeringens langsiktige mål om å kunne øke antallet kvoteflyktninger, dersom antall asylsøkere går ned.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at flyktninger best kan hjelpes i sine geografiske og kulturelle nærområder, og at man dermed kan hjelpe langt flere mennesker for samme sum som det vil koste å ha en flyktning i Norge. Disse medlemmer ønsker derfor at midlene i denne posten skal benyttes på støttetiltak knyttet til internasjonalt flyktningarbeid utenfor Norges grenser. Disse medlemmer støtter ikke Regjeringens forslag om at midlene skal benyttes til å overføre flyktninger til Norge dersom de ikke benyttes til støttetiltak og heller ikke at midlene kan overføres til kap. 651 post 60.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at antallet overføringsflyktninger bør økes til 2 000 per år.

4.3.12.9 POST 75 REISEUTGIFTER FOR FLYKTNINGER TIL OG FRA UTLANDET, KAN OVERFØRES

Forslag 2010: kr 12 800 000. Saldert budsjett 2009: 12 300 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til sine merknader under kap. 490 post 1 om at en seriøs budsjettpolitikk må baseres på faktiske forhold, ikke på løse spekulasjoner om hva som kunne vært situasjonen dersom flyktning- og asylpolitikken ikke var basert på internasjonale forpliktelser.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader til kap. 651 post 60 og sitt alternative budsjett hvor det legges til grunn en mer restriktiv asyl- og flyktningpolitikk som ville ført til lavere tilstrømming. Disse medlemmer vil blant annet vise til at Norge med Fremskrittspartiets politikk hadde mottatt færre kvoteflyktninger og reduserer derfor post 75 med 6,4 mill. kroner. Disse medlemmer påpeker at dette medfører at ODA-godkjente utgifter knyttet til reiseutgifter til og fra utlandet i kap. 3690 post 3 halveres.

4.3.13 Kap. 491 Utlendingsnemnda

Forslag 2010: kr 246 104 000. Saldert budsjett 2009: kr 250 537 000.

Komiteen viser til behovet for en effektiv saksbehandling og tar til etterretning de tiltakene som er iverksatt for å effektivisere saksgangen i Utlendingsnemnda.

Komiteen viser til det apparatet som er etablert for å iverksette den til enhver tid gjeldende flyktning- og asylpolitikken. Utlendingsdirektoratet (UDI) skal legge til rette for ønsket innvandring og nødvendig kontroll innen de politiske rammer som trekkes opp av storting og regjering i lov og forskrift og instruks vedrørende praksis, mens Utlendingsnemnda (UNE) som uavhengig forvaltningsorgan skal behandle klager etter utlendingsloven og statsborgerskapsloven på vedtak som UDI treffer i første instans. Hensikten med et system basert på en tydelig arbeidsdeling mellom politikk og forvaltning, er å ivareta rettsikkerhet og likebehandling og sikre at vedtakene fattes i samsvar med internasjonale konvensjoner og norsk lov. Komiteen har merket seg at utvalget som skal vurdere organiseringen av klagesaksbehandlingen på utlendingsfeltet, er bedt om å forsere arbeidet vedrørende utøvelse av instruksjonsmyndighet overfor klageinstansen, slik at en delutredning om dette kan avleveres innen 1. april 2010.

4.3.13.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Forslag 2010: kr 229 592 000. Saldert budsjett 2009: kr 231 437 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiets innvandringspolitikk, inkludert mer aktiv bruk av retur for dem som forsøker å tvinge seg til opphold i landet, ville ha redusert Utlendingsnemndas oppgaver betraktelig. Disse medlemmer reduserer derfor post 1 med 76 mill. kroner.

4.3.13.2 POST 2 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Forslag 2010: kr 16 512 000. Saldert budsjett 2009: kr 19 100 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at klagebehandlingen av alle asylsaker skal ligge under politisk myndighet i departementet, og vil som følge av det, nedlegge UNE. Disse medlemmer er kritiske til at statsråden kan skyve ansvaret over på et administrativt organ som UNE. At statsråden i 2004 fikk tilbakeført myndighet innenfor enkelte saker av spesiell betydning er bra, men disse medlemmer ser klart behovet for et klarere politisk ansvar på hele asylområdet, og mener dette vanskelig kan skje innenfor dagens organisering.

På denne bakgrunn vil disse medlemmer fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem en sak for Stortinget om nedleggelse av Utlendingsnemnda, der ansvaret for klagebehandlingen overføres til Justisdepartementet."

Kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

4.3.14 Kap. 820 Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Forslag 2010: kr 170 949 000. Saldert budsjett 2009: kr 160 970 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til Integrerings- og mangfoldsdirektoratets (IMDis) sentrale rolle i arbeidet med en rask og god inkludering av mennesker som innvandrer til Norge, uavhengig av om grunnlaget for opphold er arbeid, utdanning, familiegjengeforening eller behov for beskyttelse. Retten til arbeid, bolig og utdanning er grunnleggende for en vellykket inkludering i det norske samfunnet. Det samme er sosiale nettverk, meningsfulle fritidsaktiviteter og mulighetene til samfunnsengasjement. Mange aktører, både i privat og offentlig sektor, er viktige bidragsytere i en god inkludering, som kommer både det norske samfunnet og det enkelte individ til gode. Flertallet

understreker IMDIs sentrale rolle som premissleverandør og iverksetter av den statlige integrerings- og inkluderingspolitikken og som veileder og kompetansesenter for kommuner, sektormyndigheter, næringsliv og frivillige organisasjoner.

Flertallet har merket seg OECDs påvisning av at innvandrernes integrering på arbeidsmarkedet er bedre i Norge enn i de fleste andre OECD-land ("Labour market integration of immigrants and their children in Norway", OECD 2009), men vil samtidig påpeke den utfordringen som ligger i at ledigheten blant innvandrere er tre ganger høyere enn i befolkningen for øvrig. Flertallet viser også til at det er mindre forskjeller i Norge mellom barn født i Norge av to innvandrere og barn med to norskfødte foreldre når det gjelder utdanning og deltakelse i arbeidsmarkedet, og at forskjellene på viktige levekårsområder er mindre i dag enn for ti år siden. Etter flertallets oppfatning er det et godt utgangspunkt for en fortsatt innsats mot et klassesdelt samfunn som følger etniske skillelinjer, der målet er å fjerne de forskjellene som fortsatt finnes, når det gjelder viktige levekårsområder som sysselsetting, inntekt og helse. Flertallet støtter i den forbindelse videreføringen av Regjeringens handlingsplan for integrering og inkludering av innvandrerbefolkningen i 2010 og understreker betydningen av at denne handlingsplanen sees i sammenheng med handlingsplanen mot fattigdom.

Flertallet viser i den forbindelse spesielt til handlingsplanens pkt. 10 som gjelder betydningen av å legge til rette for etablerervirksomhet blant innvandrere.

Komiteen viser til at den spesielle områdesatsingen i Groruddalen skal utvides til å omfatte andre byområder med tilsvarende utfordringer.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til behovet for å komme raskt i gang med dette arbeidet, og at dette bør knyttes til resultatområde 4 Integrering og mangfold, hovedmål 3, om en helhetlig politikk for samordning mellom ulike sektorer. Flertallet understreker betydningen av et langsiktig perspektiv, der tiltak på ulike sektorer sees i sammenheng over livsløpet for den enkelte og tar hensyn til ulike innvandrergruppers ulike behov for tiltak, herunder forskjeller i behov mellom kvinner og menn. Helhet krever en fortsatt koordinering av tiltak på tvers av offentlig, privat og frivillig sektor og mellom ulike offentlige nivåer, god målstyring basert på treffsikre måleindikatorer og en fleksibilitet i virkemiddelbruken, med rask justering av virkemiddelbruken hvis igangsatte tiltak ikke skulle fungere etter hensikten. En helhetlig inkludere-

ringspolitikk for et best mulig resultat krever god kunnskap. Flertallet viser i den forbindelse til de utredningene og den forskningen Regjeringen allerede har igangsatt på området og understreker betydningen av et kontinuerlig arbeid for innhenting av ny kunnskap og omsetting av slik kunnskap til konkret politisk handling.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til merknad under kap. 821 post 21, og foreslår å redusere kap. 820 post 1 med 300 000 kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker på sikt et eget immigrasjonsdepartement dedikert til oppgaver på innvandrings- og integreringsområdet. I tråd med dette ønsker disse medlemmer å nedlegge Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, og overføre oppgavene til dagens Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartement.

Disse medlemmer vil kutte 120 mill. kroner i IMDis driftsutgifter, post 1, og påpeker at de resterende midlene bør være nok til å sikre videre drift av IMDi i en 3-måneders nedleggingsfase.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen nedlegge IMDi og overføre oppgavene til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet."

Disse medlemmer vil uttrykke bekymring for Regjeringens manglende evne til å redusere asyltilstrømmingen. Disse medlemmer mener dagens asylopolitikk skaper store bosettings- og integreringsutfordringer norske kommuner verken har kapasitet eller evne til å lykkes med. Disse medlemmer vil videre vise til at Fremskrittspartiets politikk ville redusert antallet asylsøkere kraftig og dermed gi store besparelser i driftskostnader knyttet til IMDis oppgaver.

4.3.15 Kap. 821 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere

Forslag 2010: kr 4 406 090 000. Saldert budsjett 2009: kr 3 609 620 000.

4.3.15.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KUNNSKAPSUTVIKLING, INTEGRERING OG MANGFOLD, KAN OVERFØRES

Forslag 2010: kr 33 067 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstre-

parti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til betydningen av at bosetting og tiltak for innvandrere baseres på løpende kunnskapsutvikling, anvendt kunnskap og formidling av god metodikk og praksis, med spesiell vekt på innvandrerkvinnens behov. Mangfoldsportalen og integreringskartet er viktige formidlingstiltak rettet mot arbeidsgivere og allmennheten.

Flertallet viser spesielt til betydningen av tiltak for innvandrere som ønsker å starte egen næringsvirksomhet, idet mange innvandrere kommer fra kulturer der etablering av egen virksomhet er relativt vanlig, samtidig som manglende kunnskap om det norske regelverket kan oppleves som en barriere. Flertallet viser i den forbindelse til sine merknader under kap. 820 Integrerings- og mangfoldsdirektoratet.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, ber barne- og inkluderingsministeren finne en løsning innenfor kap. 821 post 21 som kan bidra til at Norsk senter for flerkulturell verdiskaping (NSFV) i Drammen kan fortsette sin virksomhet i 2010.

Dette flertallet ber samtidig om at det i løpet av 2010 foretas en vurdering av en mer permanent løsning innenfor for eksempel virkemiddelapparatet for etablerere i Innovasjon Norge. Dette flertallet ber om at arbeidet ferdigstilles i god tid for innarbeidelse i statsbudsjettet for 2011.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er positive til at midlene blir fordelt etter anbud på prosjektbasis og at flere prosjekter har som mål å bidra til å få flere innvandrerkvinner ut av en passiv tilværelse i hjemmet og ut i arbeidslivet. Disse medlemmer vil imidlertid hevde at det ikke kreves særskilte midler til f.eks. næringsutvikling og gründerskap blant innvandrere, men at dette formålet er dekket av midler bevilget under kap. 551 post 60 og 61. Disse medlemmer vil derfor hevde at flere av prosjektene som er gjennomført og planlagt er overflødige og reduserer derfor post 21 med 10 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil vise til at grunnleggende ferdigheter i norsk er svært viktig for barns mulighet til å lykkes i Norge. Derfor er det viktig at vi fanger opp alle barn som har språkproblemer på et tidligere tidspunkt enn i dag. Ordningen med språkkartlegging som gjennomføres i enkelte kommuner i landet, omfatter ikke bare barn med minoritetsbakgrunn. Disse medlemmer ønsker at ordningen

blir landsomfattende og at ordningen utvikles i takt med kunnskapen som oppnås som en følge av gjennomførte evalueringer. Disse medlemmer er svært overrasket over at Regjeringen velger å avslutte prosjektet med språkkartlegging, særlig også fordi mange av barna har behov for oppfølging.

Disse medlemmer merker seg at ordningen med gratis kjernetid i barnehagen for alle barn bosatt i områder med mange innvandrere nå beløper seg til 60 mill. kroner. Disse medlemmer mener dette er et lite målrettet tiltak, og mener for øvrig at kommunene selv bør vurdere, og avgjøre, hvilke tiltak som vil ha best effekt for den enkelte kommune.

Komiteens medlemmer fra Høyre ønsker derfor å redusere støtten til gratis kjernetid og heller omdisponere dem til kommunale innvandrer-tiltak. Disse medlemmer viser for øvrig til merknader under kap. 821 post 62 og at posten foreslås omdisponert med 45 mill. kroner. Resterende beløp ønsker disse medlemmer å benytte til en ytterligere styrking av språkkartleggingen med 15 mill. kroner. Den totale bevilgningen til språkkartlegging vil da beløpe seg til 30 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti er kjent med at regelverket for dagpengeutbetalinger er utformet slik at utlendinger som mottar dagpenger mister retten til dagpenger dersom de begynner på norsk kurs. I dag rammer dette for eksempel permitterte arbeidere i bygg- og anleggsbransjen. Disse medlemmer frykter at dagens regelverk vil fungere som et hinder for integrering, og mener det er nødvendig å se på om regelverket kan endres slik at permitterte utlendinger kan lære seg norsk/få muligheten til omskolering uten at dagpengene reduseres.

På bakgrunn av dette vil disse medlemmer foreslå følgende:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere reglene for dagpenger slik at utlendinger som mottar dagpenger ikke mister dem dersom de begynner med norskopplæring."

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at mange nordmenn med utenlandsk bakgrunn opplever at det er vanskelig å få seg jobb i Norge. Det kan være ulike årsaker til disse utfordringene, men det er en kjensgjerning at også godt kvalifiserte personer opplever store utfordringer. Disse medlemmer er generelt sett opptatt av å stimulere gründerlysten og enkeltmenneskers interesse for å drive egen virksomhet.

Disse medlemmer er kjent med Senter for flerkulturell verdiskaping i Drammen. Senteret

bidrar med etablererveiledning og kompetanseutvikling av innvandrergrundere, det arbeider med høyutdannede, dels yrkesmessig feilplasserte innvandrere og det har som mål å legge grunnlaget for flerkulturell verdiskaping i tett samarbeid med politikere, myndigheter, virkemiddelapparat etc. Disse medlemmer er kjent med at senteret er nominert som en av to norske kandidater til European Enterprise Awards. Sett i lys av de utfordringene mange med innvandrerbakgrunn møter i arbeidslivet, er disse medlemmer overrasket over at Regjeringen nå foreslår å kutte støtten til dette senteret. Disse medlemmer mener det er viktig at senteret kan videreføre sitt arbeid og vil derfor foreslå at støtten på 3 mill. kroner opprettholdes. På bakgrunn av dette foreslår disse medlemmer følgende:

"Stortinget ber Regjeringen om å videreføre støtten til Senter for flerkulturell verdiskaping."

4.3.15.2 POST 60 INTEGRERINGSTILSKUDD, KAN OVERFØRES

Forslag 2010: kr 4 226 450 000. Saldert budsjett 2009: kr 3 455 840 000.

Komiteen merker seg at integreringstilskuddet skal medvirke til rask bosetting, og at målet er at flykningene skal kunne bosette seg i en kommune innen seks måneder etter at det er gitt ordinær oppholds- og/eller arbeidstillatelse. Komiteen registrerer at styrkingen av tilskuddet som ble foretatt i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett i 2009, videreføres i 2010.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at gjennomsnittlig ventetid fra vedtak til bosetting er tilbake på nivået fra 2007 (4,8 måneder), etter en økning til 5,9 måneder i 2008.

Komiteen vil understreke betydningen av rask bosetting. Målet for bosetting av enslige mindreårige er tre måneder etter at det er gitt oppholdstillatelse. Komiteen registrerer at ventetiden har gått opp for denne gruppen, og var 5,5 mnd. pr. 31. juli 2009. Komiteen vil uttrykke bekymring for denne utviklingen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at tilskuddet for bosetting av enslige mindreårige asylsøkere er foreslått økt fra 2009 til 2010, og at dette tilskuddet også må sees i sammenheng med tilskuddene over kap. 854 postene 64 og 65. Flertallet viser til at

Regjeringen følger utviklingen for mindreårige asylsøkere nøye, og løpende vurderer tiltak som kan redusere ventetiden for bosettingen av enslige mindreårige asylsøkere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener det må settes i verk tiltak som kan redusere ventetiden for bosettingen av enslige mindreårige asylsøkere.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at Regjeringen foreslår å ta imot en kvote på 1 200 overføringsflyktninger i 2010, og at av disse "omregnes" inntil 80 plasser i kroner og brukes til tiltak som er knyttet til å styrke arbeidet med å gi flyktninger beskyttelse og varig løsning for gjenbosetting.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til sine merknader til kap. 490 post 73 under Justisdepartementet om gjenbosetting av flyktninger, der dette flertallet gir sin tilslutning til at midler inntil 80 plasser for kvoteflyktninger kan brukes til et slikt formål.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er kjent med at dette har blitt gjort i mange år, men mener at det er en praksis som bidrar til mindre oversiktlighet med hensyn til hvilket antall overføringsflyktninger man faktisk har tenkt å ta imot.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til sine merknader til kap. 490 om at en ansvarlig budsjettering må bygge på de forutsetninger og faktiske forhold som følger av stortingets vedtak til ny utlendingslov, jf. Innst. O. nr. 42 (2007–2008), basert på Norges internasjonale forpliktelser, og ikke på forslag framsatt av et mindretall, som ikke fikk tilslutning i Stortinget. Flertallet viser til Soria Moria II-erklæringen om at norsk flyktning- og asylopolitikk skal være konsekvent, rettferdig og rettsikker og bygge på våre forpliktelser etter internasjonale konvensjoner. En slik politikk bygger på følgende elementer: Den som er forfulgt på grunn av religion, nasjonalitet, politisk oppfatning eller medlemskap i en spesiell sosial gruppe, har krav på beskyttelse etter internasjonale konvensjoner. Den som ikke har krav på slik beskyttelse, men likevel står i fare for å miste livet eller bli utsatt for umennes-

kelig behandling, er vernet mot retur til hjemlandet. Sterke menneskelige hensyn kan også gi grunnlag for opphold i Norge. Flertallet viser til at denne politikken har bred politisk støtte, også i opposisjonen i Stortinget.

Flertallet viser til de gode erfaringene med introduksjonsprogrammet og støtter de tiltakene som foreslås for å redusere frafallet for småbarnsmødre. Flertallet støtter forslagene om å utvide ordningen til å omfatte kvinner som er i en sårbar situasjon etter skilsmisse eller ugyldig tvangsekteskap. Flertallet er opptatt av at introduksjonsprogrammet løpende forbedres og viser til betydningen av at deltakelse registreres i nasjonalt introduksjonsregister. Flertallet har også merket seg at forslag om tilsyn og internkontroll av introduksjonsordningen er sendt på høring og avventer Regjeringens oppfølging av forslaget etter høringsrunden.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet legger Fremskrittspartiets forslag til ny norsk utlendingslov til grunn for sitt alternative statsbudsjett, jf. Innst. O. nr. 42 (2007–2008).

Disse medlemmer påpeker at Fremskrittspartiets utlendingslov ville ha gjort det mindre attraktivt å søke asyl i Norge, både fordi asylordningen vil begrenses til å kun gjelde dem som har et reelt behov for beskyttelse, og fordi 24-årsgrense, tilknytningsskrav og språk- og kunnskapstester i forbindelse med familiegjenforening ville gjort det vanskeligere å importere familie til Norge. Følgelig ville Norge fått en rask og varig nedgang i antall årlige innvandrere som i løpet av kort tid ville redusert innvandringsforvaltningens ressursbehov.

Disse medlemmer vil understreke at det er behov for at Norge må føre en mer aktiv returneringspolitikk for flyktninger som har fått opphold, og som etter mindre enn 5 år kan returneres på bakgrunn av bedre forhold i hjemlandet. En slik aktiv politikk ville etter disse medlemmers syn også bidra til å redusere kostnadene knyttet til integreringstilskudd.

Disse medlemmer reduserer derfor post 60 med 1,2 mrd. kroner i sitt alternative statsbudsjett i tråd med den reduserte tilstrømmingen som følger av disse medlemmers innvandringspolitikk. Disse medlemmer påpeker at dette samtidig medfører at inntektene i kap. 3651 reduseres med om lag 20,6 mill. kroner.

Disse medlemmer vil samtidig uttrykke skepsis til departementets forslag om å opprette et nytt statlig tilsyn og plikt for kommunene til å føre internkontroll hvis formål er å kontrollere kommunenes forvaltning av introduksjonsprogram, og – stønad, opplæring i norsk og samfunnskunnskap, samt Nasjonalt introduksjonsregister. Disse medlem-

mer mener kommunene har et økonomisk incentiv gjennom bortfall av introduksjonsmidlene etter fem år for å sikre stort fokus på rask integrering og at en slik ny ordning er overflødig.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til introduksjonsloven § 2: Personer som har fått asyl, opphold på humanitært grunnlag etter søknad om asyl, innreisettillatelse som overføringsflyktning eller kollektiv beskyttelse i en masseflyktsituasjon, har rett og plikt til introduksjonsprogram. Det samme gjelder personer som har fått oppholds- eller arbeidstillatelse i familiegjeforening med personer som nevnt foran. Både mor og far i en familie har rett og plikt til introduksjonsprogram, hvis oppholdsgrunnlaget deres faller inn under introduksjonsloven § 2. Mange av disse har små barn. En forutsetning for deltakelse kan være forsvarlig barnetilsyn.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at fra 1. januar 2009 er det innført lovfestet rett til barnehageplass for barn som fyller ett år innen utgangen av august det året det søkes. Maksimalgrense for foreldrebetaling og søskenmoderasjon er viktige virkemidler for familier hvor både mor og far deltar i introduksjonsprogram.

Komiteens medlemmer fra Høyre ønsker å legge til rette for at introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere omfatter hele familien. Et viktig virkemiddel for å nå dette er å tilby gratis barnehagetilbud til denne gruppen under forutsetning av at både mor og far deltar i ordningen. Disse medlemmer mener dette vil legge bedre til rette for integrering av kvinner og barn i det norske samfunnet. Disse medlemmer viser til sitt alternative statsbudsjett der det foreslås bevilget 25 mill. kroner til gratis barnehage for de på INTRO-ordningen. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å komme tilbake med forslag om gratis barnehagetilbud der både mor og far deltar i introduksjonsordningen og/eller er i arbeid eller utdanning."

4.3.15.3 POST 62 KOMMUNALE INNVANDRERTILTAK

Forslag 2010: kr 86 193 000. Saldert budsjett 2009: kr 83 520 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til viktigheten av at Ny sjanse og forsøkene med gratis kjernetid i barnehager videreføres. Spesielt viser flertallet til at forsøkene med gratis kjernetid utvides til også å omfatte treåringer i deler av Drammen og Oslo kommuner. Flertallet understreker at Ny sjanse spesielt er rettet inn mot innvandrere med svak tilknytning til arbeidslivet og lengre perioder som sosialhjelpsmottakere og ser positivt på at Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) har fokus på kompetanseoverføring mellom Ny sjanse-prosjektene og kvalifiseringsprogrammet i arbeids- og velferdsetaten, siden målgruppene i de to programmene kan være delvis overlappende.

Flertallet tar til etterretning at forsøkene med språkkartlegging av fireåringer på helsestasjonene avsluttes i 2009 og viser til at Språk 4 nå i stor grad er innarbeidet i de ordinære rammene for fireårskontroll.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er imot gratis kjernetid i barnehagene for alle fire- og femåringer i områder med høy andel av minoritetsspråklige barn. Disse medlemmer er mot enhver form for forskjellsbehandling, og mener at det er helt urimelig at foreldre som bor i områder med høy innvandrertetthet skal få gratis barnehage utelukkende på grunn av sitt geografiske bosted. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet ikke støttet innføring av kvalifiseringsstønad slik den er presentert i Ot.prp. nr. 70 (2006–2007).

Disse medlemmer mener videre at det er helt feil å lage egne støtteordninger reservert utelukkende for innvandrere. Disse medlemmer fjerner dermed Regjeringens foreslåtte bevilgning på 60 mill. kroner på post 62 i sitt alternative budsjettforslag.

Disse medlemmer ønsker videre å avvikle prosjekt "Ny sjanse". Disse medlemmer mener statens prosjekt siden oppstart i 2005 ikke kan vise til tilstrekkelig gode resultater for å forsvare en videreføring. Disse medlemmer vil blant annet vise til IMDi rapport 5-2009 som viser en nedgang i antallet deltakere som kommer over i inntektsgivende arbeid etter endt program fra 2005 til 2007, og et betydelig antall som velger ikke å fullføre (over 40 pst.). Disse medlemmer mener det er dagens innvandrings- og integreringspolitikk som må legges om. Den er i dag liberal og stiller i liten grad krav til den enkelte som får oppholdstillatelse. Disse medlemmer fjerner på bakgrunn av dette Regjeringens foreslåtte bevilgning til "Ny sjanse" på 26,193 mill. kroner i sitt alternative statsbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er skuffet over at Regjeringen avslutter prosjektet med systematisk språkkartlegging av 4-åringer på helsestasjoner. Disse medlemmer mener tiltaket er svært viktig for å kunne avdekke og sette inn tiltak for å bedre norsk språkforståelse før skolestart og fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2010 videreføre prosjektet med språkkartlegging på helsestasjonene av 4-åringer i 12 kommuner og se på muligheter til å få ordningen til å omfatte alle 4-åringer i hele landet."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår i sitt alternative statsbudsjett å øremerke 10 mill. kroner til dette formålet i 2010 på post 62.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det er kommunene som har hovedansvaret for innvandringsarbeidet. Disse medlemmer ønsker økt tilskudd til kommunale innvandrertiltak som kommunene selv kan avgjøre hvordan de vil bruke. Noen kommuner vil kanskje bruke midlene til gratis kjernetid, andre kommuner vil prioritere annerledes. Disse medlemmer vil omdisponere 45 mill. kroner av bevilgningen på post 62 til dette.

Disse medlemmer viser til merknad vedrørende videreføringen av språkkartleggingen av 4-åringer under post 21, punkt 4.3.15.1 foran.

4.3.15.4 POST 70 BOSETTINGSORDNINGEN OG INTEGRERINGSTILSKUDD, OPPFØLGING

Forslag 2010: kr 3 560 000. Saldert budsjett 2009: kr 3 450 000.

4.3.15.5 POST 71 TILSKUDD TIL INNVANDRINGSORGANISASJONER OG ANNEN FRIVILLIG VIRKSOMHET

Forslag 2010: kr 47 188 000. Saldert budsjett 2009: kr 45 725 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, mener frivillige organisasjoner utgjør en viktig del av integreringsarbeidet. Disse organisasjonene sitter på en unik kompetanse og nettverk og er et viktig supplement til det offentlige i kontakten med innvandrere. Norge har et godt offentlig tilbud til nyankomne flyktninger, men også andre innvandrere trenger å lære norsk bedre og få bedre kjennskap til det norske samfunnet. Flertallet mener frivillige organisasjoner kan bidra i dette arbeidet i

enda større grad enn de gjør i dag. Flertallet viser til at flere organisasjoner har svært gode tilbud rettet mot innvandrere, som skaper kontakt og bygger broer over kulturforskjeller. Flertallet viser til at målet med tilskuddsordningen til landsdekkende organisasjoner er å støtte organisasjoner som arbeider for å sikre at alle har samme muligheter, rettigheter og plikter når det gjelder å delta i samfunnet og ta i bruk egne ressurser.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, ønsker å styrke innvandrersorganisasjonene (kap. 821, post 71 Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet) med 300 000 kroner sammenliknet med Regjeringens forslag. Pengene flyttes fra kap. 820 post 1.

Dette flertallet viser til at tilskuddet er todelt: Det gis støtte til drift av lokale innvandrersorganisasjoner, og det gis tilskudd til frivillig virksomhet i lokalsamfunn. Det siste tilskuddet gis for å skape møteplasser på tvers av etnisk og nasjonale opprinnelse, der alle typer organisasjoner kan søke.

Videre gis det tilskudd til informasjon og veiledningstiltak rettet mot innvandrere, for å utvikle nettverk og styrke deltakelsen i lokalsamfunn. Blant aktuelle organisasjoner er Norges Røde Kors, Norsk Folkehjelp og Norske Kvinners Sanitetsforening.

Dette flertallet viser til at IMDi forvalter og kontrollerer bruken av midlene gjennom årsrapporter og reviderte regnskap. IMDi og Riksrevisjonen har videre adgang til å iverksette ytterligere kontroll, for eksempel stikkprøvekontroller i samarbeid med fylkeskommunen. Det er i tillegg et krav om at medlemskontingent skal betales via bank.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener integreringsarbeidet er best tjent med at den offentlige støtten hadde blitt dreid fra støtte til innvandrersorganisasjoner basert på opprinnelsesland, til støtte til hele spekteret av frivillige organisasjoner som ønsker å jobbe med integreringsarbeid i lokalmiljøet. Disse medlemmer mener det må være et politisk mål i integreringsarbeidet at støtten konsentreres til integrerende aktiviteter mer enn segregerende aktiviteter. Organisasjoner som utøver aktiviteter som burde være allmenne vil i denne sammenheng være særlig relevant. Disse medlemmer vil også vise til at det er fremkommet uryddighet i enkelte organisasjoners forvaltning av offentlige midler. Disse medlemmer mener det er behov for god kontroll med hvordan offentlige midler brukes. På bakgrunn av dette fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å vurdere å dreie støtten over kap. 821post 71 fra innvandrersorganisasjoner basert på opprinnelsesland, til frivillige organisasjoner som jobber med integreringsarbeid i lokalmiljøene. Departementet må iverksette kontroll med bevilgede midler."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet har en liberalistisk grunnholdning og ikke skiller mellom individer uansett religion, etnisk opprinnelse eller annet opphav. Som en følge av dette skal ingen grupper få særtilskudd kun på bakgrunn av disse faktorene. Innvandrersorganisasjoner må søke om de samme midlene som andre organisasjoner som ikke er forbeholdt visse grupper. Disse medlemmer er av den oppfatning at det ikke bør etableres egne særordninger for innvandrere når det gjelder bekjempelse av fattigdom eller næringsetablering. Fremskrittspartiet har det grunnleggende syn at alle norske borgere må søke om slike offentlige midler på samme grunnlag. Disse medlemmer reduserer derfor post 71 med 37,188 mill. kroner i sitt alternative budsjettforslag.

Disse medlemmer vil imidlertid påpeke at Regjeringens forslag om å bevilge 10,0 mill. kroner til forebyggende/holdningsskapende arbeid mot tvangsekteskap er godt, og opprettholder derfor denne bevilgningen i sitt alternative budsjettforslag.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til sitt alternative budsjett hvor det foreslås å øke bevilgningen til tilskuddsordningen til drift av landsdekkende organisasjoner på innvandringsfeltet med 8 mill. kroner, hvorav 3 mill. kroner er tiltenkt oppstart av prosjekt med å innføre flyktningguider i alle kommuner.

4.3.16 Kap. 822 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Forslag 2010: kr 1 679 686 000. Saldert budsjett 2009: kr 1 557 140 000.

Komiteen viser til betydningen av opplæring i norsk og samfunnskunnskap som en nødvendig forutsetning for inkludering i det norske samfunnet og tar til etterretning at omlegginger er under gjennomføring, for å tilpasse ordningen bedre til de faktiske behovene. Komiteen ser det som positivt at en større andel av innvandrene deltar i norskopplæringen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til sine merknader under kap. 490 post 1

om at en ansvarlig budsjettering må bygge på de forutsetningene som følger av Stortingets vedtak i flyktning-, asyl- og innvandringspolitikken. Det er særlig viktig at bevilgningene er tilstrekkelige til å møte behovet for en god inkluderingspolitikk. Opplæring i norsk og samfunnskunnskap er en forutsetning for at utlendinger skal kunne delta i det norske samfunnet på linje med andre.

4.3.16.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, OPPLÆRING I NORSK OG SAMFUNNSKUNNSKAP, KAN OVERFØRES

Forslag 2010: kr 16 180 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiets innvandringspolitikk betyr at det vil komme betydelig færre innvandrere til Norge i 2010, og reduserer derfor post 21 med 4 mill. kroner i sitt alternative statsbudsjett.

4.3.16.2 POST 22 NORSKPRØVER FOR VOKSNE INNVANDRERE

Forslag 2010: kr 14 450 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiets innvandringspolitikk betyr at det vil komme betydelig færre innvandrere til Norge i 2010, og reduserer derfor post 22 med 3,6 mill. kroner i sitt alternative statsbudsjett.

4.3.16.3 POST 60 OPPLÆRING I NORSK OG SAMFUNNSKUNNSKAP FOR VOKSNE INNVANDRERE

Forslag 2010: kr 1 679 686 000. Saldert budsjett 2009: kr 1 557 140 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at norskopplæring for asylsøkere i ordinære mottak ble gjeninnført fra 1. september 2007, etter at ordningen først ble fjernet under regjeringen Bondevik II. Formålet med tilskuddet er at asylsøkere skal tilegne seg basisferdigheter i norsk, slik at de kan kommunisere på dagligdags norsk i mottaket og i lokalmiljøet. Norskopplæringen bidrar til at oppholdet i mottak får et positivt innhold og støtter opp om integreringen av dem som får oppholdstillatelse i Norge.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er imot at asylsøkere skal få norskopplæring før endelig vedtak er truffet i sakene deres, noe som betyr at Regjeringen bruker store ressurser

på folk som får avslag og sendes ut av landet. Disse medlemmer viser til at Regjeringens opplegg innebærer at det vil bli brukt 195,3 mill. kroner av denne posten til dette formål i 2010, jf. svar på spørsmål 307 fra finanskomiteen/Fremskrittspartiets fraksjon av 19. oktober 2009.

Disse medlemmer viser videre til at Fremskrittspartiets asyl- og innvandringspolitikk ville ha medført en betydelig reduksjon av behovet for denne posten. Disse medlemmer ønsker derfor å redusere post 60 med 400 mill. kroner, og påpeker at det medfører at inntektene i kap. 3653 på 175,731 mill. kroner samtidig bortfaller.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Norge har en høy andel arbeidsinnvandrere som kommer fra land utenfor Skandinavia. Som et tiltak for å bedre deres kunnskap om sine rettigheter og plikter i Norge har dette medlem i sitt alternative budsjett foreslått at det tilbys norskopplæring til denne gruppen, finansiert i et spleiselag mellom staten og bedriftene, og foreslår derfor 25,4 mill. kroner til dette formål i sitt alternative budsjett.

4.3.17 Kap. 823 Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene

Forslag 2010: kr 6 060 000. Saldert budsjett 2009: kr 5 600 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til betydningen av dialog mellom myndighetene og innvandrerbefolkningen når det gjelder arbeidet for integrering og inkludering og har merket seg at endringer i kontaktutvalgets arbeidsmåte blir iverksatt fra 1. januar 2010.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at de var imot å opprette Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene (KIM). Disse medlemmer mener utvalget representerer en særarena for innvandrere, og at det på den måten er med på å undergrave det åpne samfunnet som den beste integreringsfaktoren. Disse medlemmer mener at integrering skjer som best når det stilles krav til innvandrerne, og når de selv deltar i samfunnet på like premisser som alle andre. Ulike særordninger er med på å sementere negative holdninger om forskjeller mellom ulike befolkningsgrupper.

Disse medlemmer viser til at nytt utvalg er planlagt valgt i 2010 og fjerner derfor hele post 1 på 6,06 mill. kroner og nedlegger utvalget fra 1. januar 2010, og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge ned Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene (KIM) fra 1. januar 2010."

Kapitler under Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet

4.3.18 Kap. 1533 Sametinget

Forslag 2010: kr 219 786 000. Saldert budsjett 2009: kr 208 435 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at staten Norge opprinnelig er etablert på territoriet til to folk, samer og nordmenn, og at begge folkene har den samme rett til og det samme krav på å kunne utvikle sin kultur og sitt språk. Samene er et urfolk som har et folkerettslig krav på et særlig kulturvern. Flertallet viser til at Sametinget er etablert gjennom sameloven for å etterleve Grunnloven § 110 a. Dette gir Sametinget en særstilling som folkevalgt organ med stor frihet.

Flertallet viser til Prop. 1 S (2009–2010) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2009–2010) der Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet foreslår at Sametinget tildeles 219,8 mill. kroner, hvorav 4,65 mill. kroner er avkastning fra Samefolkets fond.

Flertallet viser til at Sametinget årlig får bevilgninger fra flere ulike departementer. Forslaget til de samlede bevilgningene til samiske formål er i 2010 om lag 794 mill. kroner.

Flertallet har merket seg at det ikke er oppnådd enighet om nye budsjettprosedyrer mellom Regjeringen og Sametinget, og at Sametinget overfor Arbeids- og inkluderingsdepartementet har signalisert behov for mer tid til å vurdere foreliggende skisse og eventuelt foreslå alternative budsjettmodeller. Flertallet vil peke på behovet for en avklaring om budsjettprosedurene mellom Regjeringen og Sametinget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at enhver etnisk same med norsk statsborgerskap har de samme grunnleggende demokratiske og politiske rettigheter i det norske samfunn som enhver annen norsk statsborger.

Disse medlemmer tar sterk avstand fra at kulturell bakgrunn avgjør stemmerett og valgbarhet i sametingsvalg, og viser til Fremskrittspartiets grunnleggende menneskesyn om respekt for enkeltindividet uavhengig av kulturell bakgrunn, etnisk opprinnelse, religion, politisk ståsted og nasjonal tilhørighet. Disse medlemmer mener at et politisk system bygd på kulturell eller etnisk tilhørighet er helt uakseptabelt, og at dette skaper grobunn for konflikter.

Disse medlemmer påpeker at det å gi samene demokratiske tilleggsrettigheter skaper en farlig presedens, fordi samene ikke er i nærheten av å være den største minoriteten i Norge. Særlig i Oslo-området finnes det mange grupper som, over tid, kan gjøre krav på de samme rettighetene som Stortinget har gitt samene.

Disse medlemmer viser til at grunnlaget for Sametinget er Samerettsutvalget, som ble oppnevnt ved kronprinsregentens resolusjon 10. oktober 1980 som et ledd i arbeidet for å skape forsoning etter konflikten om Alta-vassdraget. Prosessene som senere har gitt samer en rekke særrettigheter ble med andre ord satt i gang for å skape innenrikspolitisk ro, og ikke nødvendigvis for å styrke urfolks rettigheter eller leve opp til internasjonale konvensjoner.

4.3.18.1 POST 50 SAMETINGET

Forslag 2010: kr 215 136 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil vise til Fremskrittspartiets politikk om en nedleggelse av Sametinget. Disse medlemmer vil i den forbindelse vise til Dokument nr. 8:106 (2006–2007), der Fremskrittspartiet foreslår å avvikle Finnmarkseiendommen og nedlegge Sametinget. Disse medlemmer vil på bakgrunn av dette redusere post 50 med 175 mill. kroner i sitt alternative budsjettforelegg.

4.3.18.2 POST 54 AVKASTNING AV SAMEFOLKETS FOND

Forslag 2010: kr 4 650 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet var imot opprettelsen av Samefolkets fond og er av den oppfatning at samene på samme linje som andre minoriteter må søke om offentlig støtte hvert år. Disse medlemmer fjerner derfor overføringene til samene og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen oppløse det statsfinansierte Samefolkets fond og tilbakeføre pengene uavkortet til giverne."

På denne bakgrunn konstaterer disse medlemmer at den beregnede støtten i post 54 Avkastning av samefolkets fond, vil bortfalle og påpeker at dette også innebærer at inntektsposten fra fondet i kap. 3680 post 51 bortfaller.

4.3.19 Kap. 1534 Tilskudd til samiske formål

Forslag 2010: kr 12 245 000. Saldert budsjett 2009: kr 10 412 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, har ingen merknader og støtter Regjeringens forslag.

4.3.19.1 POST 72 SAMISK SPRÅK, INFORMASJON, MV.

Forslag 2010: kr 10 845 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er galt å gi enkelte etniske grupperinger fordeler som ikke andre har, da dette skaper grobunn for konflikter. Disse medlemmer mener også at ulike former for særskilt støtte er med på å nøre opp under konfliktnivået ulike befolkningsgrupper imellom. På denne bakgrunn ønsker disse medlemmer å redusere post 72 med 10,84 mill. kroner.

4.3.19.2 POST 74 DOKUMENTASJON, FORMIDLING, MV.

Forslag 2010: kr 1 400 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at det er urimelig å ha en egen budsjettpost for kartlegging, dokumentasjon og videreføring av samers tradisjonelle kunnskap når det ikke finnes tilsvarende budsjettposter for andre grupper. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet er imot enhver form for forskjellsbehandling mellom ulike folkegrupper i Norge, og ønsker på denne bakgrunn å redusere post 74 med 1,4 mill. kroner.

4.3.20 Kap. 1535 Gáldu – Kompetansesenter for urfolks rettigheter

Forslag 2010: kr 3 049 000. Saldert budsjett 2009: kr 2 911 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, har ingen merknader og støtter Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er grunnleggende galt at enkelte statsborgere skal ha flere eller færre rettigheter enn andre. Alle statsborgere, uansett opphav eller etnisitet, skal ha de samme rettigheter og plikter. Disse medlemmer ser på denne bakgrunn ikke behovet for videreføringen av et eget kompetansesenter for urfolks rettigheter, og viser til sitt alternative budsjettforelegg hvor bevilgningen på post 1

reduseres med 3,049 mill. kroner med sikte på full nedleggelse.

Disse medlemmer vil videre understreke at dette kompetansesenteret også får midler fra Utenriksdepartementet over kap. 163 post 71, til tross for at dette er en budsjettpost øremerket til nødhjelp og humanitær bistand.

Disse medlemmer påpeker at det også betyr at stillingen planlagt opprettet fra 2010, i samarbeid med og over Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets budsjett, ikke opprettes.

På denne bakgrunn vil disse medlemmer fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen nedlegge Kompetansesenteret for urfolks rettigheter."

4.3.21 Kap. 1536 Internasjonalt fag- og formidlingssenter for reindrift

Forslag 2010: kr 3 435 000. Saldert budsjett 2008: kr 3 290 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, har ingen merknader og støtter Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at et slikt ressurs-senter bør bli finansiert av næringen selv, og ikke av det offentlige, og kutter derfor hele bevilgningen i sitt alternative budsjett med 3,435 mill. kroner.

4.3.22 Kap. 1540 Nasjonale minoriteter

Forslag 2010: kr 14 835 000. Saldert budsjett 2009: kr 14 786 000.

Komiteen viser til at de nasjonale minoritetene i Norge er kvener, skogsfinner, romani, rom og jøder.

Komiteen viser videre til at Norge har ratifisert Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter. Med dette har norske myndigheter forpliktet seg til å legge forholdene til rette for at personer som tilhører de nasjonale minoritetene kan bevare og utvikle sin kultur, samt bevare grunnleggende identiteter som religion, språk, tradisjoner og kulturarv.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, har merket seg at Regjeringen prioriterer arbeidet med å legge til rette for oppbygging og utvikling av de nasjonale minoritetenes organisasjoner.

Komiteen har merket seg at det nå foreligger en evalueringsrapport for tilskuddsordningen utarbeidet av IRIS, og at departementet vil utarbeide nye retningslinjer for tilskuddsordningen som tas i bruk ved fordeling av tilskuddsmidler i 2010.

4.3.22.1 POST 60 TILTAK FOR ROM, KAN OVERFØRES

Forslag 2010: kr 5 470 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er motstandere av at det settes inn særskilte tilskudd til rom og ønsker å fjerne hele overføringen under kap. 670 post 60 (tidl. post 72). Disse medlemmer mener det ikke er en offentlig oppgave å løse alle de utfordringer minoriteter står overfor. Minoritetene har selv en selvstendig plikt til å ta tak i sine problemer med tanke på å løse disse uten å belaste samfunnet for øvrig. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor disse medlemmer fjerner post 60 på 5,47 mill. kroner.

4.3.22.2 POST 70 TILSKUDD TIL NASJONALE MINORITETER

Forslag 2010: kr 5 665 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er motstandere av ekskluderende tilskuddsordninger. Disse medlemmer mener at offentlige midler til frivillige organisasjoner bør gis på en måte som er ikke-ekskluderende, og som gir alle innbyggere uavhengig av etnisitet de samme rettigheter og muligheter. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fjerne hele post 70, tilsvarende 5,655 mill. kroner.

4.3.22.3 POST 71 AVKASTNING AV ROMANIFOLKETS/TATERNES KULTURFOND

Forslag 2010: kr 3 700 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet var imot opprettelsen av "Romanifolkets fond" og er av den oppfatning at romanifolket på lik linje med andre minoriteter må søke om offentlig støtte hvert år. Disse medlemmer fjerner derfor hele post 71 på 3,7 mill. kroner i sitt alternative statsbudsjett overføringene til romanifolket og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen oppløse det statsfinansierte Romanifondet og tilbakeføre pengene uavkortet til givene."

Disse medlemmer påpeker at dette også innebærer at inntektsposten fra fondet i kap. 3670 bortfaller.

5. Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag som innebærer likebehandling av kommunene i tiltaksso-

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen sørge for at private skoler får mulighet til å søke om midler fra rentekompensasjonsordningen for skolebygg på like vilkår som den offentlige skolen.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å tilbakeføre deler av selskapskatten til kommunene.

Forslag 4

Stortinget ber Regjeringen skrinlegge regionsreformen og legge frem en sak der fylkenes oppgaver fordeles mellom stat og kommune. Saken legges frem til behandling for Stortinget i løpet av 2010.

Forslag 5

Stortinget ber Regjeringen legge frem for Stortinget til politisk behandling resultatet av varslet utredning om sider ved innvandringspolitikken som kan være relevant i utforming av den fremtidige velferdsmodellen.

Forslag 6

Stortinget ber Regjeringen nedlegge Husleie-
tvistutvalget.

Forslag 7

Stortinget ber Regjeringen om å reversere innføringen av det utvidede flyktningbegrepet, samt å reversere forskriftsendringen og endringene i utlendingsloven som gir oppholdstillatelse lettere dersom retur ikke er gjennomført tre år etter saksopprettelse.

Forslag 8

Stortinget ber Regjeringen om å få på plass flere returavtaler, slik at grunnløse asylsøkere kan sendes tilbake.

Forslag 9

Stortinget ber Regjeringen om å iverksette egnede informasjonstiltak overfor asylsøkere det er grunn til å tro at vil reise til Norge, i de landene hvor

de fleste grunnløse asylsøkerne kommer fra, eventuelt benytter seg av som transitland.

Forslag 10

Stortinget ber Regjeringen om å vurdere om, og i så fall hvordan, returavtaler kan inngå i bistandsavtaler med aktuelle land.

Forslag 11

Stortinget ber Regjeringen om å etablere en instruksjonsmyndighet for Regjeringen overfor UNE i prinsippsspørsmål, tilsvarende ordningen som eksisterer overfor UDI.

Forslag 12

Stortinget ber Regjeringen om å gjennomgå prosedyrene for hvordan straffbare forhold som fremkommer gjennom saksbehandlingen og asylintervju i UDI og UNE, blir viderefremmet og fulgt opp overfor statsadvokaten.

Forslag 13

Stortinget ber Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2010 videreføre prosjektet med språkkartlegging på helsestasjonene av 4-åringer i 12 kommuner og se på muligheter til å få ordningen til å omfatte alle 4-åringer i hele landet.

Forslag 14

Stortinget ber Regjeringen om å vurdere å dreie støtten over kap. 821 post 71 fra innvandrersorganisasjoner basert på opprinnelsesland, til frivillige organisasjoner som jobber med integreringsarbeid i lokalmiljøene. Departementet må iverksette kontroll med bevilgede midler.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 15

Stortinget ber Regjeringen se på situasjonen til kommuner uten fastlandsforbindelse når nye kostnadsnøkler for utgiftsutjevning blir lagt frem for 2011.

Forslag 16

Stortinget ber Regjeringen legge frem sak for Stortinget med forslag om at lærlingtilskuddet økes betydelig. Saken legges frem senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2010.

Forslag 17

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å innføre fritt kommunalt skattøre, under forutsetning av at det innføres en direkte statlig behovsstyrt finansiering av grunnleggende velferdstjenester.

Forslag 18

Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige forslag for å oppheve lov om supplerande stønad til personar med kort butid i Noreg.

Forslag 19

Stortinget ber Regjeringen revidere "Reglement for økonomisk hjelp til personer i statlige mottak" slik at ytelser ikke kan bli gitt før asylsøkeren har bidratt til å gjøre sin ID kjent for myndighetene.

Forslag 20

Stortinget ber Regjeringen legge frem en sak for Stortinget om nedleggelse av Utlendingsnemnda, der ansvaret for klagebehandlingen overføres til Justisdepartementet.

Forslag 21

Stortinget ber Regjeringen nedlegge IMDi og overføre oppgavene til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Forslag 22

Stortinget ber Regjeringen legge ned Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene (KIM) fra 1. januar 2010.

Forslag 23

Stortinget ber Regjeringen oppløse det statsfinansierte Samefolkets fond og tilbakeføre pengene uavkortet til givene.

Forslag 24

Stortinget ber Regjeringen nedlegge Kompetansesenteret for urfolks rettigheter.

Forslag 25

Stortinget ber Regjeringen oppløse det statsfinansierte Romanifondet og tilbakeføre pengene uavkortet til givene.

Forslag fra Høyre og Kristelig Folkeparti:*Forslag 26*

Stortinget ber Regjeringen vurdere reglene for dagpenger slik at utlendinger som mottar dagpenger, ikke mister dem dersom de begynner med norskopplæring.

Forslag fra Høyre:*Forslag 27*

Stortinget ber Regjeringen om å komme tilbake med en sak som legger til rette for videreføring og utvidelse av forsøk med kommunal oppgavedifferensiering.

Forslag 28

Stortinget ber Regjeringen om å igangsette et arbeid med å etablere egne kompetansemottak som skal bidra til mer kompetanse innenfor relevante fagområder innen asylfeltet.

Forslag 29

Stortinget ber Regjeringen om å videreføre støtten til Senter for flerkulturell verdiskaping.

Forslag 30

Stortinget ber Regjeringen om å komme tilbake med forslag om gratis barnehagetilbud der både mor og far deltar i introduksjonsordningen og/eller er i arbeid eller utdanning.

6. Tilråding fra komiteen

Komiteen viser til proposisjonene og til det som står ovenfor, og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Rammeområde 1

(Statsforvaltning)

I

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
20		Statsministerens kontor		
	1	Driftsutgifter	85 300 000	
21		Statsrådet		
	1	Driftsutgifter	154 700 000	
24		Regjeringsadvokaten		
	1	Driftsutgifter	47 900 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	14 000 000	
611		Pensjoner av statskassen		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	21 600 000	
612		Tilskudd til Statens Pensjonskasse		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	8 048 000 000	
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	90 000 000	
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	754 000 000	
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	8 000 000	
614		Boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse		
	1	Driftsutgifter	31 000 000	
	70	Tap/avskrivninger	2 000 000	
615		Yrkesskadeforsikring		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	92 000 000	
616		Gruppelivsforsikring		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	131 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1500		Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet		
	1	Driftsutgifter	171 569 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	64 605 000	
	22	Forskning, <i>kan overføres</i>	17 795 000	
1503		Midler til opplæring og utvikling av tillitsvalgte		
	70	Tilskudd	126 707 000	
1510		Fylkesmannsembetene		
	1	Driftsutgifter	1 208 018 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	154 800 000	
1520		Departementenes Servicesenter		
	1	Driftsutgifter	350 397 000	
	22	Fellesutgifter regjeringskvartalet	81 818 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> ..	43 871 000	
1530		Tilskudd til de politiske partier		
	1	Driftsutgifter	1 350 000	
	70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner ..	227 209 000	
	71	Tilskudd til de politiske partiers kommunale organisasjoner	29 582 000	
	73	Tilskudd til de politiske partiers fylkesorganisasjoner	64 612 000	
	75	Tilskudd til de politiske partiers fylkesungsdoms-organisasjoner	18 367 000	
	76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner	6 862 000	
1570		Datatilsynet		
	1	Driftsutgifter	30 989 000	
1571		Personvernemnda		
	1	Driftsutgifter	1 683 000	
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen		
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	84 000 000	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	773 000 000	
	36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i>	13 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> ..	4 000 000	
1581		Eiendommer til kongelige formål		
	1	Driftsutgifter	22 429 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> ..	20 908 000	
1582		Utvikling av Fornebuområdet		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	500 000	
	30	Investeringer, Fornebu, <i>kan overføres</i>	10 500 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
2445		Statsbygg		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-3 393 100 000	
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 279 847 000	
	3	Avskrivninger	618 000 000	
	4	Renter av statens kapital	53 500 000	
	5	Til investeringsformål	916 545 000	
	6	Til reguleringsfondet	-23 248 000	-548 456 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>		96 000 000
	32	Igangsetting av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i>		41 000 000
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>		908 800 000
	34	Videreføring av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i>		787 523 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		100 000 000
	49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i>		100 000 000
2470		Statens Pensjonskasse		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-447 090 000	
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	371 326 000	
	3	Avskrivninger	69 674 000	
	4	Renter av statens kapital	14 649 000	
	5	Til investeringsformål	18 069 000	26 628 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		285 943 000
		Totale utgifter		14 805 509 000
Inntekter				
3024		Regjeringsadvokaten		
	1	Erstatning for utgifter i rettssaker		7 400 000
	3	Oppdrag		500 000
3614		Boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse		
	1	Gebyrinntekter, lån		18 000 000
3615		Yrkesskadeforsikring		
	1	Premieinntekter		136 000 000
3616		Gruppelivsforsikring		
	1	Premieinntekter		98 000 000
4510		Fylkesmannsembetene		
	1	Inntekter ved oppdrag		154 760 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
4520		Departementenes Servicesenter		
	2	Ymse inntekter	19 974 000	
	3	Brukerbetaling for tilleggsytelser fra departementene	65 860 000	
	7	Parkeringsinntekter	1 813 000	
4581		Eiendommer til kongelige formål		
	1	Ymse inntekter	135 000	
5445		Statsbygg		
	39	Avsetning til investeringsformål	916 545 000	
5446		Salg av eiendom, Fornebu		
	40	Salgsinntekter, Fornebu	23 600 000	
5470		Statens Pensjonskasse		
	30	Avsetning til investeringsformål	18 069 000	
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse		
	80	Renter	734 000 000	
		Totale inntekter		2 194 656 000

II

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Arbeidsdepartementet i 2010 kan overskride bevilgningen under kap. 2470 Statens Pensjonskasse, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med inntil 10 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.

III

*Fullmakt til å gjennomføre investeringsprosjektet
PERFORM*

Stortinget samtykker i at Arbeidsdepartementet i 2010 kan gjennomføre PERFORM-prosjektet i Sta-

tens Pensjonskasse, herunder forplikte staten innenfor en samlet kostnadsramme på 888 mill. kroner.

IV

*Fullmakt til regulering av inngående balanse i
boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse*

Stortinget samtykker i at Arbeidsdepartementet som en overgangsordning ved omlegging til føring av opptjente renter basert på kalenderåret for statlige utlån, kan regulere inngående balanse i kapitalregnskapet for utlån gjennom boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse pr. 1. januar 2010 mot konto for forskyvning i balansen, tilsvarende totale utlån til kundene basert på endrede føringsprinsipper.

V

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i 2010 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1510 post 21	kap. 4510 post 1
kap. 1520 post 1	kap. 4520 postene 2 og 3

VI

Fullmakt til nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet i 2010 kan nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 1510 Fylkesmannsembetene, post 21 Spesielle driftsutgifter, refusjoner av utgifter til fellestjenester der Fylkesmannen samordner utgiftene.

VII

Fullmakter til overskridelse

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet i 2010 kan:

1. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30–49, med inntil 175 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.
2. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30–49, med beløp som tilsvarer inntekter fra salg av eiendommer, samt medregne ubrukte inntekter fra salg av eiendom ved beregning av overført beløp.

VIII

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet i 2010 kan omdisponere:

1. under kap. 1580 Byggeprosjekter utenfor huseieordningen, mellom postene 30–45.
2. under kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål, fra post 1 til post 45.
3. under kap. 2445 Statsbygg, mellom postene 30–49.

IX

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet i 2010 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å gjennomføre de byggeprosjekter og andre investeringsprosjekter som er omtalt under kap. 1580 Byggeprosjekter utenfor huseieordningen, kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål, kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet og kap. 2445 Statsbygg i Prop. 1 S (2009–2010), innenfor de kostnadsrammer som der er angitt.

X

Fullmakter i forbindelse med kurantprosjektordningen

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet i 2010 kan:

1. under kap. 2445 Statsbygg, post 32 Igangsetting av kurantprosjekter, sette i gang byggeprosjekter uten at disse er omtalt med kostnadsramme overfor Stortinget, når leietaker har nødvendige husleiemidler innenfor gjeldende budsjettammer.
2. under kap. 2445 Statsbygg, post 32 Igangsetting av kurantprosjekter og post 34 Videreføring av kurantprosjekter, pådra staten forpliktelser utover budsjettåret innenfor en samlet ramme på 1 500 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser i forbindelse med gjennomføringen av byggeprosjektene.

XI

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet i 2010 kan:
  - a) godskrive det enkelte bygge- og eiendomsprosjekt med innbetalt dagmulkt, konsesjonalbot og erstatning for misligholdt entrepris, ved at innbetalingen blir postert i statsregnskapet på vedkommende investeringspost som en utgiftsreduksjon.
  - b) godkjenne salg, makeskifte eller bortfeste av eiendom forvaltet av Statsbygg eller av statlige virksomheter som ikke har egen salgfullmakt, for inntil 500 mill. kroner totalt i budsjettåret.
  - c) godkjenne kjøp av eiendom finansiert ved salgsinntekter, innsparte midler eller midler fra reguleringsfondet for inntil 150 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle, og for inntil 300 mill. kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 49 Kjøp av eiendom.
  - d) overdra statlige spesialskolleieendommer til underpris eller vederlagsfritt til kommuner og fylkeskommuner, dersom ansvaret for skoledriften overtas av kommunen eller fylkeskommunen.
  - e) foreta bortfeste, salg og makeskifte av eiendommer som er nødvendig ved disponering av statens eiendommer på Fornebu for inntil 100 mill. kroner.
  - f) korrigere Statsbyggs balanse i de tilfeller prosjekterings- og investeringsmidler ført på kap. 2445 Statsbygg overføres til andre budsjettkapitler eller prosjektene ikke realiseres.
  - g) avhende statlig fast eiendom til barnehageformål direkte til kommuner til markedstakst.
2. Kongen i 2010 kan avhende statlig eiendom til lavere pris enn markedspris der særlige hensyn tilsier det.

XII
Fullmakt til overskridelse

rådet, post 1 Driftsutgifter, for å iverksette nødvendige sikkerhetstiltak for Regjeringen.

Stortinget samtykker i at Statsministerens kontor i 2010 kan overskride bevilgningen på kap. 21 Stats-

Rammeområde 6
(Innvandring, regional utvikling og bolig)

I

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
490		Utlendingsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	725 815 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, <i>kan nyttes under post 60</i>	2 756 867 000	
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	89 813 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling og migrasjon, <i>kan overføres</i>	6 784 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, Effekt-programmet, <i>kan overføres</i>	100 000 000	
	60	Tilskudd til vertskommuner for statlige mottak for asylsøkere og flyktninger	235 220 000	
	70	Økonomiske ytelser til beboere i asylmottak	591 100 000	
	72	Retur og tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i>	50 104 000	
	73	Gjenbosetting av flyktninger, støttetiltak, <i>kan nyttes under kap. 821 post 60</i>	6 140 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i>	12 800 000	
491		Utlendingsnemnda		
	1	Driftsutgifter	229 592 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	16 512 000	
500		Kommunal- og regionaldepartementet		
	1	Driftsutgifter	142 800 000	
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag, <i>kan overføres</i>	9 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> .	1 000 000	
	50	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	11 500 000	
502		Valgutgifter		
	1	Driftsutgifter	12 400 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
551		Regional utvikling og nyskaping		
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	1 488 800 000	
	61	Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, <i>kan overføres</i> ..	674 400 000	
	71	Nordområdetiltak, <i>kan overføres</i>	50 000 000	
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling		
	21	Kunnskapsutvikling, informasjon, mv., <i>kan overføres</i>	11 400 000	
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i>	428 500 000	
554		Kompetansesenter for distriktsutvikling		
	1	Driftsutgifter	26 000 000	
580		Bostøtte		
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	3 592 200 000	
581		Bolig- og bomiljøtiltak		
	21	Kunnskapsutvikling og -formidling	5 100 000	
	61	Husleietilskudd	20 000 000	
	74	Tilskudd til bolig-, by- og områdeutvikling, <i>kan overføres</i>	43 000 000	
	75	Boligitilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger, <i>kan overføres</i>	897 600 000	
	77	Kompetansetilskudd til bærekraftig bolig- og byggkvalitet, <i>kan overføres</i>	9 900 000	
	78	Boligsosialt kompetansetilskudd, <i>kan overføres</i>	79 300 000	
582		Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg		
	60	Rentekompensasjon - skole- og svømmeanlegg, <i>kan overføres</i>	485 300 000	
	61	Rentekompensasjon - kirkebygg, <i>kan overføres</i>	69 100 000	
585		Husleietvistutvalget		
	1	Driftsutgifter	15 100 000	
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser		
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	1 211 100 000	
	64	Investeringsstilskudd, <i>kan overføres</i>	901 250 000	
587		Statens bygningstekniske etat		
	1	Driftsutgifter	54 100 000	
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling	17 000 000	
820		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	170 649 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere		
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, integrering og mangfold, <i>kan overføres</i>	33 067 000	
	50	Norges Forskningsråd	6 000 000	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	4 226 450 000	
	62	Kommunale innvandrer tiltak	86 193 000	
	70	Bosettingsordningen og integreringstilskudd, oppfølging	3 560 000	
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	47 488 000	
	72	Statsautorisasjonsordningen for tolker m.m.	2 152 000	
	73	Tilskudd	1 480 000	
822		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere		
	21	Spesielle driftsutgifter, opplæring i norsk og samfunnskunnskap, <i>kan overføres</i>	16 180 000	
	22	Norskprøver for voksne innvandrere	14 450 000	
	60	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1 679 686 000	
823		Kontaktutvalget mellom innvandrerbefolkningen og myndighetene		
	1	Driftsutgifter	6 060 000	
1533		Sametinget		
	50	Sametinget	215 136 000	
	54	Avkastning av Samefolkets fond	4 650 000	
1534		Tilskudd til samiske formål		
	72	Samisk språk, informasjon mv.	10 845 000	
	74	Dokumentasjon, formidling mv.	1 400 000	
1535		Gáldu - Kompetansesenteret for urfolks rettigheter		
	1	Driftsutgifter	3 049 000	
1536		Internasjonalt fag- og formidlings senter for reindrift		
	1	Driftsutgifter	3 435 000	
1540		Nasjonale minoriteter		
	60	Tiltak for rom, <i>kan overføres</i>	5 470 000	
	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	5 665 000	
	71	Avkastning av Romanifolkets/taternes kulturfond	3 700 000	
2412		Husbanken		
	1	Driftsutgifter	308 550 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> .	15 400 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	71	Tap på utlånsvirksomhet	25 000 000	
	72	Rentestøtte	<u>18 000 000</u>	
2426		SIVA SF		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	37 700 000	
		Totale utgifter		<u>22 028 012 000</u>
Inntekter				
3490		Utlendingsdirektoratet		
	1	Retur og tilbakevending av flyktninger, ODA-godkjente utgifter	50 104 000	
	2	Gebyr for nødvisum	<u>134 000</u>	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	12 500 000	
	4	Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter	<u>1 942 374 000</u>	
	6	Gjenbosetting av flyktninger - støttetiltak, ODA-godkjente utgifter	<u>6 140 000</u>	
3585		Husleietvistutvalget		
	1	Gebyrer	<u>630 000</u>	
3587		Statens bygningstekniske etat		
	4	Gebyrer, sentral godkjenning foretak	<u>28 700 000</u>	
3821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere		
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter	<u>74 000 000</u>	
3822		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere		
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter	<u>175 731 000</u>	
4533		Sametinget		
	51	Avkastning av Samefolkets fond	<u>4 650 000</u>	
4540		Nasjonale minoriteter		
	71	Avkastning av Romanifolkets fond	<u>3 700 000</u>	
5312		Husbanken		
	1	Gebyrer m.m.	<u>19 400 000</u>	
5316		Kommunalbanken AS		
	70	Garantiprovisjon	<u>500 000</u>	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5326		SIVA SF		
	70	Låne- og garantiprovisjoner	5 800 000	
5613		Renter fra SIVA SF		
	80	Renter	30 300 000	
5615		Husbanken		
	80	Renter	3 856 700 000	
		Totale inntekter		6 211 363 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2010 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 490 post 1	kap. 3490 post 5
kap. 491 post 1	kap. 3491 post 1

III

Fullmakt om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2010 kan inngå avtaler om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger med varighet utover 2010. Dersom behovet for mottaksplasser for asylsøkere og flyktninger blir større enn antatt i statsbudsjettet for 2010, samtykker Stortinget i at Justis-

og politidepartementet kan øke antall plasser i statlige mottak innenfor gjeldende rammer for etablering og drift av det statlige mottaksapparatet, selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov over kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, post 60 Tilskudd til vertskommuner for statlige mottak for asylsøkere og flyktninger eller post 70 Økonomiske ytelser til beboere i asylmottak.

IV

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2010 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 500 post 1	kap. 3500 post 1
kap. 554 post 1	kap. 3554 post 1
kap. 585 post 1	kap. 3585 post 1
kap. 587 post 1	kap. 3587 post 4
kap. 2412 post 1	kap. 5312 post 1

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2010 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
551		Regional utvikling og nyskaping	
	61	Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	100,0 mill. kroner
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	75	Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger	333,9 mill. kroner
	77	Kompetansetilskudd til bærekraftig bolig- og byggkvalitet	23,1 mill. kroner
	78	Boligsosialt kompetansetilskudd	72,0 mill. kroner
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	64	Investeringsstilskudd	1 715,3 mill. kroner

VI

Investeringsramme skole- og svømmeanlegg

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2010 kan gi nye tilsagn om rentekompensasjon tilsvarende en investeringsramme på 2 mrd. kroner over kap. 582, post 60 Rentekompensasjon – skole- og svømmeanlegg.

VII

Garantiprovisjon fra Kommunalbanken AS

Stortinget samtykker i at Kommunalbanken AS i 2010 betaler en provisjon på statsgarantien på 0,1 pst. av bankens lån opptatt før 1. november 1999.

VIII

Regulering av inngående balanse i Husbanken

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet som en overgangsordning ved omlegging til føring av opptjente renter basert på kalenderåret for statlige utlån, kan regulere inngående balanse i kapitalregnskapet for utlån gjennom Husbanken pr. 1. januar 2010 mot konto for forskyvning i balansen, tilsvarende totale utlån til kundene basert på endrede føringsprinsipper.

IX

Avvikling av Husbankens grunnfond og risikofond

Stortinget samtykker i at Husbankens grunnfond og risikofond, slik de fremkommer i kapitalregnskapet pr. 31. desember 2009, kan avvikles og reguleres mot konto for forskyvning i balansen pr. 1. januar 2010.

X

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i 2010 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 820 post 1	kap. 3820 post 1
kap. 823 post 1	kap. 3823 post 1

XI

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet i 2010 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1535 post 1	kap. 4535 post 2
kap. 1536 post 1	kap. 4536 post 2

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 7. desember 2009

Heikki Holmås

leder og ordf. for kap. 20, 21, 24, 581 og 3024

Per-Willy Amundsen

ordf. for kap. 490 og 3490

Geir Jørgen Bekkevold

ordf. for kap. 552, 821, 1581, 3821 og 4581

Lise Christoffersen

ordf. for kap. 491, 820, 822, 823 og 3822

Gjermund Hagesæter

ordf. for kap. 582, 587 og 3587

Håkon Haugli

ordf. for kap. 500, 585, 1500, 1503, 1510, 1520, 2445, 3585, 4510, 4520 og 5445

Trond Helleland

ordf. for kap. 1530, 1533, 1540, 1580, 4533 og 4540

Hilde Magnusson Lydvo

ordf. for kap. 615, 616, 3615 og 3616

Ola Borten Moe

ordf. for kap. 2426, 5316, 5326 og 5613

Ingalill Olsen

ordf. for kap. 502 og 586

Eirik Sivertsen

ordf. for kap. 551, 554, 1534, 1535 og 1536

Åge Starheim

ordf. for kap. 611, 612, 613, 614, 2470, 3614, 5470 og 5607

Michael Tetzschner

ordf. for kap. 580, 1570, 1571, 1582, 2412, 5312, 5446 og 5615

Vedlegg**Brev fra Kommunal- og regionaldepartementet v/statsråden til kommunal- og forvaltningskomiteen, datert 13. november 2009****Feil i Prop. 1 S (2009-2010) fra Kommunal- og regionaldepartementet**

Jeg vil med dette gjøre komiteen oppmerksom på enkelte feil i Prop. 1 S (2009-2010) fra Kommunal- og regionaldepartementet.

På side 37, er hele avsnittet i første spalte under overskrift Post 1 Driftsutgifter ved en inkurie ikke blitt oppdatert i forhold til St.prp. nr. 1 (2008-2009). Endringen av teksten har ingen konsekvenser for bevilgningsforslaget.

Riktig tekst er:

"I 2010 gjennomføres det ikke valg. Den foreslåtte bevilgningen er derfor lavere enn bevilgningen for 2009. Bevilgningsforslaget er likevel styrket i forhold til tidligere mellomvalgår, jf. nærmere omtale under budsjettforslaget for 2009.

Bevilgningen på posten i 2010 går til dekning av blant annet følgende utgifter:

- etterslep av utgifter knyttet til stortings- og samesamingsvalget i 2009
- utvikling av departementets elektroniske system for innsamling, bearbeiding, prognostisering og videreformidling av valgresultater (valgnattprosjektet)
- etablering av godkjenningsordning for maskinelle tellesystemer
- etablering av et sentralt elektronisk manntall
- utgifter knyttet til utprøving av sentralt valgdata-system i enkelte forsøkskommuner, samt planlegging for eventuell implementering i større skala på sikt. Hoveddelen av dette dekkes imidlertid over kap. 571, post 64, jf. egen omtale.
- utredning av og eventuell oppstartsarbeid knyttet til implementering av sentral valgenhet på landsbasis
- forsøksvirksomhet, utredning og evaluering
- andre driftsutgifter, bl.a. kjøp av tjenester fra DSS og Valgforum
- lønnsutgifter knyttet til særskilte utredningsoppgaver."

På side 37, andre spalte under budsjettforslag 2010, første avsnitt står det:

"Det foreslås en bevilgning på 12,4 mill. kr på denne posten i 2010 bl.a. til midlertidige utdanningsstillinger i departementet knyttet til tidsbegrensede prosjekter."

Det riktige er at bevilgningen bl.a. går til midlertidige utredningsstillinger.

Det står videre:

"Den økte rammen skal bl.a. dekke utgifter til en generell økning av innsatsen rundt informasjonsarbeidet, økning i rammen for tilskudd til ulike organisasjoner, etablering og drift av en statlig ordning for manntall..."

Det riktige er at bevilgningsøkningen ikke dekker en økning i rammen for tilskudd til ulike organisasjoner.

På side 52, siste avsnitt, før figur 3.4, nest siste setning står det:

"Tiltakene ble i 2008 finansiert av fylkeskommuner og kommuner med midler over kap. 551, postene 60 og 61 med 278,6 mill. kr."

Det riktige er at tiltakene ble finansiert med 447 mill. kr.

På side 66, tabell 3.14. er tallene (i 1000 kr) som viser kompensasjonsbeløp fra kap. 551 post 61 til Oppland fylkeskommune forskjøvet i tabellen. Riktig tall for 2008 er 3 333, riktig tall for 2009 er 4 500. Dette gir en totalsum for 2008 på 70 462 og 75 150 for 2009.

Forslag om endringer i fylkesfordelingen av midler til de nye fylkesvegferjene

Fylkeskommunene overtar ved forvaltningsreformen ansvaret for øvrige riksveger og tilhørende ferjer. Bevilgningen til drift av de nye oppgavene er lagt inn i rammetilskuddet til fylkeskommunene over Kommunal- og regionaldepartementet sitt budsjett (kap. 572, post 60 Innbyggertilskudd). Bevilgningen til de ulike samferdselsoppgavene er lagt inn med særskilte fordelinger til fylkeskommunene. Jeg viser i denne sammenheng til tabell med oversikt over særskilte fordelinger til fylkeskommuner (tabell C) s. 51 i *Beregningsteknisk dokumentasjon til Prop. 1 S (2009-2010) for Kommunal- og regionaldepartementet. Inntektssystemet til kommuner og fylkeskommuner for 2010 (Grønt hefte)* og omtale i Prop. 1 S (2009-2010) for Kommunal- og regionaldepartementet s. 92-94.

Det har framkommet at det i regjeringens budsjettforslag er en skeivfordeling av midler mellom

Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag fylkeskommuner til drift av nye ferjesamband. Behovet for endringer ligger blant annet i fullførte anbudskontrakter som omfatter samband i begge fylkeskommunene. Det blir på denne bakgrunn foreslått å redusere rammen

til Sør-Trøndelag fylkeskommune med 39,9 mill. kr mot en tilsvarende økning av rammen til Nord-Trøndelag fylkeskommune. Endringen innebærer en omfordeling og har ikke virkning for den samlede bevilgningen til de nye fylkesvegferjene.